

Bank Pocztowy

Bank Pocztowy S.A.

Sprawozdanie finansowe
za rok zakończony
31 grudnia 2022 roku

Spis treści

Rachunek zysków i strat.....	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	5
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
1. Informacje ogólne	9
2. Identyfikacja i zatwierdzenie sprawozdania finansowego	9
3. Skład organów Banku	9
3.1 Skład Zarządu Banku	9
3.2 Skład Rady Nadzorczej Banku	10
4. Zasady rachunkowości.....	11
4.1. Podstawa sporządzania sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o jego zgodności ze standardami rachunkowości.....	11
4.2. Profesjonalny osąd	14
4.3. Niepewność szacunków	14
4.4. Zmiana szacunków	20
4.5. Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości.....	20
5. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych	38
NOTY DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	41
6. Wynik z tytułu odsetek.....	41
7. Wynik z tytułu prowizji i opłat	42
8. Przychody z tytułu dywidend.....	44
9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany.....	44
10. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	45
11. Ogólne koszty administracyjne.....	45
12. Koszty świadczeń pracowniczych	46
13. Kwoty dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat leasingobiorcy.....	46
14. Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	46
15. Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	47
16. Przychody i koszty operacyjne.....	48
17. Podatek dochodowy	48
18. Podział wyniku finansowego	51
NOTY DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	51
19. Kasa i środki w Banku Centralnym.....	51
20. Należności od innych banków	51
21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	51
22. Instrumenty finansowe zabezpieczające	52
23. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto).....	55
23.1. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (według rodzaju).....	55
23.2. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto) w podziale według terminów zapadalności	56
23.3. Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale wg metody szacunku odpisu na oczekiwane straty kredytowe.....	57
23.4. Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	58
23.5. Kredyty i pożyczki udzielone klientom – transfery wartości bilansowej brutto między kosztami utraty wartości	60
24. Inwestycyjne aktywa finansowe	62
25. Rzeczowe aktywa trwałe	63
26. Wartości niematerialne	66

27.	Pozostałe aktywa.....	67
28.	Zobowiązania wobec innych banków	68
29.	Zobowiązania wobec klientów	68
30.	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych.....	68
31.	Zobowiązania podporządkowane.....	68
32.	Rezerwy.....	69
33.	Pozostałe zobowiązania	73
33.1	Pozostałe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	73
34.	Kapitały własne	74
34.1	Kapitał zakładowy.....	74
34.2	Kapitał zapasowy.....	74
34.3	Skumulowane inne całkowite dochody	74
34.4	Kapitały rezerwowe.....	76
	POZOSTAŁE NOTY.....	76
35.	Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	76
36.	Pozabilansowe aktywa i zobowiązania warunkowe	79
37.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	82
38.	Sprzedaż pakietów wierzytelności.....	83
39.	Informacje o podmiotach powiązanych	83
40.	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	90
40.1	Instrumenty finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej.....	90
40.2	Instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej.....	93
41.	Struktura zatrudnienia	96
42.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	96
43.	Informacje dotyczące firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych.....	97
44.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem Banku.....	98
44.1	Ryzyko kredytowe	99
44.2	Ryzyko płynności	121
44.3	Ryzyko rynkowe.....	127
44.4	Ryzyko stopy procentowej.....	128
44.5	Ryzyko walutowe.....	132
44.6	Ryzyko operacyjne.....	138
45.	Zarządzanie kapitałem	139

Rachunek zysków i strat

	Nota	okres	okres	zmiana
		od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021	2022/2021
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	<u>6</u>	481 946	213 684	268 262
obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej	-	481 946	213 684	268 262
Koszty z tytułu odsetek	<u>6</u>	(71 622)	(8 887)	(62 735)
Wynik z tytułu odsetek		410 324	204 797	205 527
Przychody z tytułu prowizji i opłat	<u>7</u>	99 913	94 222	5 691
Koszty z tytułu prowizji i opłat	<u>7</u>	(46 694)	(41 969)	(4 725)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		53 219	52 253	966
Przychody z tytułu dywidend	<u>8</u>	67	71	(4)
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	<u>9</u>	(3 612)	(1 973)	(1 639)
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	<u>10</u>	0	19 470	(19 470)
Ogólne koszty administracyjne	<u>11</u>	(244 625)	(206 517)	(38 108)
- koszty pracownicze		(120 511)	(100 682)	(19 829)
- koszty rzeczowe, w tym		(86 915)	(69 876)	(17 039)
- koszty poniesione na rzecz BFG		(7 360)	(10 631)	3 271
- amortyzacja		(37 199)	(35 959)	(1 240)
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	<u>14</u>	(18 131)	(21 582)	3 451
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	<u>15</u>	78	(846)	924
Wynik z tytułu modyfikacji		(70 683)	(57)	(70 626)
Pozostałe przychody operacyjne	<u>16</u>	14 244	6 642	7 602
Pozostałe koszty operacyjne	<u>16</u>	(5 407)	(8 826)	3 419
Wynik finansowy brutto bieżącego okresu		135 474	43 432	92 042
Podatek dochodowy	<u>17</u>	(30 439)	(12 390)	(18 049)
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		105 035	31 042	73 993

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	okres		zmiana 2022/2021
		od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		105 035	31 042	73 993
Pozycje, które zostaną w przyszłości przeniesione do rachunku zysków i strat:				
Zyski/straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, brutto	<u>34.3</u>	(111 930)	(303 229)	191 299
Podatek odroczoney		21 267	57 613	(36 346)
Efektywna część zysków/strat z tytułu instrumentów zabezpieczających w zabezpieczaniu przepływów pieniężnych, brutto	<u>34.3</u>	(2 178)	(18 306)	16 128
Podatek odroczoney		414	3 478	(3 064)
Pozycje, które nie zostaną w przyszłości przeniesione do rachunku zysków i strat:				
Zyski/straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń, brutto	<u>34.3</u>	(159)	405	(564)
Podatek odroczoney		30	(77)	107
Pozostałe całkowite dochody razem	<u>34.3</u>	(92 556)	(260 116)	167 560
Dochody całkowite razem		12 479	(229 074)	241 553

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	Stan na	Stan na	zmiana
		31 grudnia 2022	31 grudnia 2021	2022/2021
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	19	265 096	315 314	(50 218)
Należności od innych banków	20	13 059	15 817	(2 758)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21	176	3	173
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	23	4 018 772	4 566 576	(547 804)
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:	24	3 876 806	3 897 211	(20 405)
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		3 433 502	3 606 552	(173 050)
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie		431 075	279 248	151 827
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		12 229	11 411	818
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	25	41 670	50 669	(8 999)
- prawo do użytkowania aktywów		16 680	21 819	(5 139)
Wartości niematerialne	26	75 853	75 800	53
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	17	0	937	(937)
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	17	135 942	101 853	34 089
Pozostałe aktywa	27	110 108	87 822	22 286
Aktywa razem		8 537 482	9 112 002	(574 520)

Zobowiązania i kapitał własny	Nota	Stan na	Stan na	zmiana
		31 grudnia 2022	31 grudnia 2021	2022/2021
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec innych banków	28	5 606	4 312	1 294
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21	26 949	12 802	14 147
Instrumenty finansowe zabezpieczające	22	25 794	16 182	9 612
Zobowiązania wobec klientów	29	7 769 655	8 418 251	(648 596)
Zobowiązania podporządkowane	31	100 617	99 313	1 304
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	17	941	0	941
Rezerwy	32	20 766	36 243	(15 477)
Pozostałe zobowiązania, w tym:	33	170 347	120 571	49 776
- zobowiązania z tytułu leasingu		17 987	23 586	(5 599)
Zobowiązania razem		8 120 675	8 707 674	(586 999)
Kapitał zakładowy	34.1	128 278	128 278	0
Kapitał zapasowy	34.2	142 065	142 065	0
Skumulowane inne całkowite dochody	34.3	(313 350)	(220 794)	(92 556)
Kapitały rezerwowe:	34.4	354 779	323 737	31 042
- fundusz ogólnego ryzyka		127 069	127 069	0
- pozostałe kapitały rezerwowe		227 710	196 668	31 042
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		105 035	31 042	73 993
Kapitał własny razem	34	416 807	404 328	12 479
Zobowiązania i kapitał własny razem		8 537 482	9 112 002	(574 520)

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 142 stanowią jego integralną część.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	okres	Okres
		od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
		tys. zł	tys. zł
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		105 035	31 042
Korekty razem:		(104 279)	87 507
Amortyzacja	<u>11</u>	37 199	35 959
Dywidendy		(67)	(71)
Wynik z tytułu odsetek w rachunku wyników		(410 324)	(204 797)
Odsetki zapłacone		(55 030)	(9 614)
Odsetki otrzymane		102 914	96 072
Zmiana stanu należności od innych banków	<u>35</u>	0	38
Zmiana aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		(173)	455
Zmiana wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających	<u>35</u>	(33 090)	(16 032)
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	<u>35</u>	872 860	455 450
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez dochody całkowite	<u>35</u>	147 992	(243 522)
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	<u>35</u>	(149 660)	(276 887)
Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	<u>35</u>	(818)	(793)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(22 286)	42 078
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	<u>35</u>	1 294	(5 043)
Zmiana zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		14 147	12 802
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	<u>35</u>	(642 646)	187 535
Zmiana stanu rezerw		(15 475)	(2 621)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	<u>35</u>	62 403	21 434
Zapłacony podatek dochodowy		(40 940)	(14 969)
Obciążenie podatkowe pokazywane w rachunku zysków i strat		30 439	12 390
Inne pozycje	<u>35</u>	(3 018)	(2 357)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		756	118 549

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Nota	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	Okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy z działalności inwestycyjnej	29 398 701	16 547 765
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	3	0
Inne wpływy inwestycyjne	67	71
Zbycie/wykup i odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	29 398 631	16 547 694
Wydatki z działalności inwestycyjnej	29 433 612	16 887 000
Nabycie wartości niematerialnych	21 757	18 358
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	3 710	9 606
Zakup inwestycyjnych papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	29 408 145	16 859 036
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(34 911)	(339 235)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z działalności finansowej	0	0
Wydatki z działalności finansowej	18 891	58 406
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu	12 629	12 375
Spłata zobowiązań podporządkowanych	0	43 000
Spłata odsetek od wyemitowanych instrumentów finansowych i zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych	6 262	3 031
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(18 891)	(58 406)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(53 046)	(279 092)
- różnice kursowe netto	(895)	(165)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	331 002	610 094
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	277 956	331 002

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy		Skumulowane inne całkowite dochody	Kapitały rezerwowe		Zyski zatrzymane		Kapitał własny ogółem
			Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Kapitał zapasowy z nadwyżki przy emisji akcji		Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy netto bieżącego okresu	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Na dzień 1 stycznia 2022 roku		128 278	14 954	127 111	(220 794)	127 069	196 668	0	31 042	404 328
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		0	0	0	0	0	0	0	105 035	105 035
Całkowite dochody		0	0	0	(92 556)	0	0	0	0	(92 556)
Całkowite dochody		0	0	0	(92 556)	0	0	0	105 035	12 479
Podział zysku*		0	0	0	0	0	31 042	0	(31 042)	0
Na dzień 31 grudnia 2022	34	128 278	14 954	127 111	(313 350)	127 069	227 710	0	105 035	416 807

* podział zysku z lat ubiegłych opisano w notcie 18

za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy		Skumulowane inne całkowite dochody	Kapitały rezerwowe		Zyski zatrzymane		Kapitał własny ogółem
			Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Kapitał zapasowy z nadwyżki przy emisji akcji		Fundusz ogólnego ryzyka	Pozostałe kapitały rezerwowe	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy netto bieżącego okresu	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Na dzień 1 stycznia 2021 roku		128 278	24 127	127 111	39 322	127 069	196 668	0	(9 173)	633 402
Wynik finansowy netto bieżącego okresu		0	0	0	0	0	0	0	31 042	31 042
Całkowite dochody		0	0	0	(260 116)	0	0	0	0	(260 116)
Całkowite dochody		0	0	0	(260 116)	0	0	0	31 042	(229 074)
Pokrycie straty z lat ubiegłych		0	(9 173)	0	0	0	0	0	9 173	0
Na dzień 31 grudnia 2021	34	128 278	14 954	127 111	(220 794)	127 069	196 668	0	31 042	404 328

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 142 stanowią jego integralną część.

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Bank Pocztowy S.A. ("Bank") został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego nr 18 z 5 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Banku Pocztowego Spółki Akcyjnej w Bydgoszczy.

Bank został zarejestrowany pod numerem RHB 1378 w dziale B Rejestru Handlowego w dniu 16 maja 1990 roku przez Wydział Gospodarczy Sądu Rejonowego w Bydgoszczy. Obecnie Bank figuruje pod numerem 0000010821 w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Siedziba Centrali Banku mieści się w Bydgoszczy przy ul. Jagiellońskiej 17.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 002482470.

Czas trwania Banku zgodnie ze Statutem Banku nie jest ograniczony.

Przedmiotem działalności Banku jest wykonywanie czynności bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym oraz w granicach dopuszczonych prawem wszelkich innych czynności powiązanych z czynnościami bankowymi.

Podstawowa działalność Banku według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana do działu pozostałe pośrednictwo pieniężne, symbol 6419Z.

Bank działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa i Statutu Banku.

Akcjonariat Banku na 31 grudnia 2022 roku był następujący:

Nazwa podmiotu	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna 1 akcji (w zł)	Udział w kapitale podstawowym
Poczta Polska S.A.	9 620 846	9 620 846	10	74.9999%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	3 206 962	3 206 962	10	25.0001%
	12 827 808	12 827 808		100%

W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2021 roku w strukturze właścicielskiej Banku nie nastąpiły zmiany.

2. Identyfikacja i zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Bank sporządził sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku, które zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 28 lutego 2022 roku.

3. Skład organów Banku

3.1 Skład Zarządu Banku

Skład Zarządu Banku XI kadencji według stanu na dzień 1 stycznia 2022 na dzień przedstawiał się następująco:

- **Jakub Stupiński** – Prezes Zarządu,
- **Marcin Ledworowski** – Członek Zarządu,
- **Michał Leski** – Członek Zarządu,
- **Piotr Piechota** – Członek Zarządu.

W dniu 25 sierpnia 2022 roku Pan Marcin Ledworowski Członek Zarządu Banku Pocztowego S.A. złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu Banku Pocztowego S.A. ze skutkiem na dzień 31 sierpnia 2022 roku.

W związku z powyższym skład Zarządu Banku XI kadencji według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego przedstawiał się następująco:

- **Jakub Stupiński** – Prezes Zarządu,
- **Michał Leski** – Członek Zarządu,
- **Piotr Piechota** – Członek Zarządu.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego odbyło się w dniu 29 marca 2022 roku, tj. przed upływem XI kadencji Zarządu Banku. W związku z powyższym oznacza to, że mandaty członków Zarządu Banku XI kadencji nie wygasły z dniem odbycia ZWZ zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Banku za rok 2021, lecz nadal trwają i wygasną najpóźniej z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy 2022, które odbędzie się w roku 2023.

3.2 Skład Rady Nadzorczej Banku

Skład Rady Nadzorczej Banku według stanu na dzień 1 stycznia 2022 roku przedstawiał się następująco:

- **Andrzej Bodziony** – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Bartosz Drabikowski** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Dariusz Plutecki** – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- **Magdalena Derlatka-Miodowska** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Jakub Niestuchowski** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Andrzej Potoczny** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Marek Wadowski** – Członek Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym w składzie Rady Nadzorczej Banku zaszły następujące zmiany:

- W dniu 5 września 2022 roku Andrzej Bodziony Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku złożył rezygnację z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku oraz członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku ze skutkiem na dzień 30 września 2022 roku.
- W dniu 18 października 2022 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego S.A. powołało pana Pawła Piterę do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji. Zgodnie z § 11 Statutu akcjonariusz Poczta Polska S.A. wyznaczyła Pana Pawła Piterę na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji.
- W dniu 30 grudnia 2022 roku Pan Bartosz Drabikowski Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku z dniem 31 grudnia 2022 roku.
- W dniu 13 stycznia 2023 roku Pan Paweł Pitera Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku z dniem 15 stycznia 2023 roku.
- W dniu 25 stycznia 2023 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego S.A. powołało pana Marcina Eckerta do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji. Zgodnie z § 11 Statutu akcjonariusz PKO Bank Polski S.A. wyznaczył Pana Marcina Eckerta na Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji.
- W dniu 22 lutego 2023 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego S.A. powołało pana Roberta Dołęgę do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji. Zgodnie z § 11 Statutu akcjonariusz Poczta Polska S.A. wyznaczył Pana Roberta Dołęgę na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku.
- W dniu 27 lutego 2023 roku Pan Robert Dołęga Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku złożył rezygnację z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku oraz członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku z dniem 27 lutego 2023 roku.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku skład Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji przedstawiał się następująco:

- **Paweł Pitera** – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Bartosz Drabikowski** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Dariusz Plutecki** – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- **Magdalena Derlatka-Miodowska** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Jakub Niestuchowski** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Andrzej Potoczny** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Marek Wadowski** – Członek Rady Nadzorczej.

Na moment zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji przedstawiał się następująco:

- **Marcin Eckert** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- **Dariusz Plutecki** – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- **Magdalena Derlatka-Miodowska** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Jakub Niestuchowski** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Andrzej Potoczny** – Członek Rady Nadzorczej,
- **Marek Wadowski** – Członek Rady Nadzorczej.

4. Zasady rachunkowości

4.1. Podstawa sporządzania sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o jego zgodności ze standardami rachunkowości

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą wartości godziwej dla następujących pozycji aktywów i zobowiązań finansowych: aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, instrumentów finansowych zabezpieczających, inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, inwestycyjnych aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu.

Pozostałe składniki aktywów finansowych wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy na oczekiwane straty kredytowe. Pozostałe zobowiązania finansowe wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu. Składniki aktywów trwałych wykazywane są w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Przy sporządzeniu niniejszego sprawozdania finansowego Bank dokonał szacunków i założeń, które bezpośrednio mają wpływ na sprawozdanie finansowe i informację dodatkową (dokonany profesjonalny osąd i przyjęte szacunki opisano w nocie 4.2 i 4.3).

Sprawozdanie finansowe przedstawiono w polskich złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł).

4.1.1. Zastosowane zasady rachunkowości

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości. W zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami i interpretacjami jest ono zgodne z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości”) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi. Sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez UE standardów oraz związanych z nimi interpretacji, według stanu na 31 grudnia 2022 roku, z wyjątkiem wymienionych poniżej w nocie 4.1.6 standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez UE bądź zostały zatwierdzone przez UE, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku, z wyjątkiem zmian wynikających z wdrożenia od dnia 1 stycznia 2022 roku wymogów MSSF oraz MSR opisanych odpowiednio w nocie 4.1.6.

Bank nie skorzystał w okresie objętym sprawozdaniem finansowym z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez UE, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

4.1.2. Okres i zakres sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku i zawiera dane porównawcze:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2021 roku,
- dla pozycji rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów, zestawienia zmian w kapitale własnym, sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku.

4.1.3 Plan Naprawy

Pogorszenie wyników finansowych Banku spowodowane skutkami pandemii oraz utworzenie dodatkowych odpisów na zwrot prowizji klientom w przypadku przedterminowej spłaty kredytów konsumenckich, wpłynęły na wystąpienie straty bilansowej netto w wysokości 9,2 mln zł na koniec 2020 roku, która w ocenie Banku, w zależności od sytuacji pandemicznej mogła utrzymać się w kolejnych okresach. Zgodnie z zapisami Prawa Bankowego, spowodowało to przesłankę do wdrożenia Planu Naprawy, poprzez podjęcie przez Zarząd Banku stosownej uchwały w dniu 16 marca 2021 roku i zawiadomienie o tym fakcie Komisji Nadzoru Finansowego (KNF).

Działania naprawcze podejmowane przez Zarząd Banku w związku z wdrożeniem Planu Naprawy miały na celu poprawę rentowności Banku i jego organiczny rozwój.

W związku z uzyskaniem dodatniego wyniku finansowego za 2021 roku oraz planowanym dodatnim wynikiem za rok 2022, Zarząd Banku w dniu 12 kwietnia 2022 roku podjął decyzję o zakończeniu realizacji przez Bank Pocztowy S.A. działań w ramach Planu Naprawy Banku Pocztowego.

Jednocześnie w tym samym dniu, Zarząd Banku podjął uchwałę dotyczącą uruchomienia działania naprawczego Planu Naprawy z zakresu adekwatności kapitałowej, tj. dokapitalizowania Banku. Konieczność dokapitalizowania była też odzwierciedlona w zaleceniu KNF, w którym wskazano na konieczność podjęcia skutecznych działań w zakresie dokapitalizowania Banku. Efektem tego działania ma być ograniczenie dalszego wzrostu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej oraz zapobieżenie ryzyku trwałego obniżenia pozostałych wskaźników adekwatności kapitałowej poniżej wymogów regulacyjnych, w związku z przeceną skarbowych papierów dłużnych znajdujących się w bilansie Banku wraz ze wzrostem inflacji i stóp procentowych NBP. Bank planuje zakończenie działań prowadzących do dokapitalizowania w 2023 roku, co zostało ujęte w przyjętym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Planie Finansowym za rok 2023.

4.1.4. Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe Banku sporządzono przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2022 roku.

Działanie naprawcze dotyczące dokapitalizowania realizowane w ramach wdrożonego Planu Naprawy, czy rozważane przez akcjonariuszy zmiany struktury właścicielskiej (o których Bank informował w raporcie bieżącym nr 11/2022) nie wpływają na przyjęte przez Zarząd Banku założenie kontynuowania działalności gospodarczej w wyżej wskazanym okresie.

Z kolei Zarząd Banku ocenia, że wpływ trwającego konfliktu zbrojnego na Ukrainie na działalność Banku jest nieznaczący i nie wpływa negatywnie na założenie kontynuacji działalności Banku. W portfelu kredytowym Banku identyfikowane są pojedyncze przypadki zaangażowania kredytowego klientów indywidualnych, którzy są obywatelami Ukrainy, Białorusi czy Rosji (i jednocześnie mieszkają w Polsce), a wśród klientów instytucjonalnych Bank nie rozpoznaje uzależnienia ich działalności od powiązań kapitałowych lub gospodarczych ze wskazanymi krajami.

Zarząd Banku nie stwierdza na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

4.1.5. Działalność zaniechana

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku i okresie porównawczym w Banku nie wystąpiła działalność zaniechana.

4.1.6. Nowe standardy i zmiany do istniejących standardów

• Zmiany do standardów i interpretacje opublikowane i zatwierdzone przez UE, które Bank zastosował po raz pierwszy od 1 stycznia 2022 roku lub trakcie roku 2022

W odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2022 roku lub po tej dacie weszły w życie niżej przedstawione zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i zostały zatwierdzone do stosowania w UE:

- coroczne poprawki do standardów MSSF 2018-2020, w tym zmiany MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy” (jednostka zależna stosująca MSSF po raz pierwszy) oraz zmiany do MSSF 9, które wyjaśniają, jakie opłaty uwzględnia jednostka, gdy przeprowadza „test 10%” w celu usunięcia z bilansu składnika aktywów finansowych. W przypadku MSSF 16 zmieniono przykład ilustrujący sposób traktowania zachęt do leasingu, aby nie wprowadzać nieporozumień,
- zmiany do MSR 37, *Rezerwy*, dotyczą doprecyzowania zakresu kosztów jakie należy uwzględnić w ocenie czy umowa jest umową rodzącą obciążenia,

- zmiany do MSR 16, *Rzeczowe aktywa trwałe*, wskazują m.in., że przychody z tytułu sprzedaży wyrobów wytworzonych w trakcie doprowadzania składnika aktywów do pożądanego miejsca i stanu, nie mogą być odejmowane od kosztów powiązanych z tym składnikiem. Zamiast tego takie przychody należy ujmować w rachunku zysków i strat wraz z kosztami wytworzenia tych wyrobów,
 - zmiany do MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych*, opisują podejście księgowe, gdy jednostka przejmująca przejmuje kontrolę nad przedsiębiorstwem (np. przejęcie lub fuzja).
- Zmiany nie mają istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.

● **Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2022 roku**

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów rachunkowości, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) i zatwierdzone przez UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe*, z późniejszymi zmianami do MSSF 17 opublikowanymi przez RMSR 25 czerwca 2020 roku - zatwierdzone w UE w dniu 19 listopada 2021 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie),
- zmiany do MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe*, zastosowanie MSSF 17 i MSSF 9 po raz pierwszy – dane porównawcze, zatwierdzone w UE w dniu 8 września 2022 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie),
- zmiany do MSR 1 *Ujawnienia informacji na temat stosowanych zasad (polityki) rachunkowości* z 2 marca 2022 roku, (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie),
- zmiany do MSR 8 *Definicja wartości szacunkowych* z 2 marca 2022 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie).
- zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy*, podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań z pojedynczej transakcji, zatwierdzone w UE w dniu 11 sierpnia 2022 roku (obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2023 roku lub po tej dacie).

Bank nie oczekuje, by ich wpływ był istotny na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

● **Standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE**

- zmiany do MSSF 16 *Leasing* - zobowiązania leasingowe w transakcjach sprzedaży i leasingu zwrotnego,
- zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych* - klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

Bank nie spodziewa się, aby powyższe zmiany standardów i interpretacji, które jeszcze nie weszły w życie, miały znaczący wpływ na sprawozdanie finansowe Banku.

● **Reforma wskaźników referencyjnych**

Na przyszłe wyniki Banku, wpływ będzie miała planowana reforma wskaźników referencyjnych w Polsce. Proces wyznaczenia zamiennika za WIBOR zostanie uregulowany ustawowo. Procedura wyznaczenia zamiennika, po wystąpieniu zdarzenia uruchamiającego, określonego w unijnym rozporządzeniu BMR, będzie inicjowana przez Komisję Nadzoru Finansowego, a w proces zostanie zaangażowany KSF. Minister Finansów będzie mógł określić zamiennik w rozporządzeniu. Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej (KS NGR), powołanej w związku z planowaną reformą wskaźników referencyjnych, podjął decyzję o wyborze indeksu WIRON® jako alternatywnego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, który jest kalkulowany na podstawie rzeczywistych transakcji ON (overnight) zawieranych z dużymi przedsiębiorstwami oraz instytucjami finansowymi. Wybór indeksu oraz dobór parametrów do metody jego opracowywania poprzedziły konsultacje publiczne z podmiotami rynku finansowego oraz niefinansowego. Administratorem WIRON® w rozumieniu Rozporządzenia BMR jest GPW Benchmark, wpisany do rejestru Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA). WIRON® ma się stać kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR, który stosowany będzie w umowach i instrumentach finansowych.

27 września 2022 roku KS NGR przyjął Mapę Drogową określającą harmonogram działań, których celem jest zastąpienie wskaźnika referencyjnego WIBOR wskaźnikiem WIRON® zgodnie z Rozporządzeniem BMR. Mapa Drogowa wskazuje, iż reforma wskaźników referencyjnych zostanie zrealizowana do końca 2024 roku, z jednoczesnym wdrożeniem w latach 2023-2024 nowej oferty produktów finansowych opartych o WIRON® i pełną gotowością do zaprzestania opracowywania i publikowania wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID® od początku 2025 roku.

4.2. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec wielu zagadnień, poza szacunkami księgowymi, największe znaczenie miał profesjonalny osąd kierownictwa dokonany na podstawie dostępnych i wiarygodnych informacji. Głównymi elementami sprawozdania finansowego obejmującego profesjonalny osąd dokonany w okresie obejmującym 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2022 roku oraz w okresach porównawczych są obszary dotyczące:

- utraty wartości aktywów finansowych (szczegóły obowiązujących od dnia 1 stycznia 2018 roku zasad ustalania utraty wartości aktywów finansowych zostały opisane w nocie 4.5.7),
- klasyfikacji aktywów finansowych i oceny modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi (informacje na temat założeń i ich wpływu na wartość szacunków zostały opisane także w nocie 4.5.2),
- przychodów i kosztów z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych (informacje na temat założeń i ich wpływu na wartość szacunków zostały opisane w nocie 4.5.18),
- składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego (szczegóły dotyczące obowiązujących zasad ustalania aktywa z tytułu podatku odroczonego zostały opisane w nocie 4.5.19),
- zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (szczegóły dotyczące obowiązujących zasad ustalania rezerw na odpisy emerytalno- rentowe zostały opisane w nocie 4.5.17),
- rezerw na sprawy sporne oraz innych rezerw, w tym: na proporcjonalny zwrot prowizji za udzielenie kredytów konsumenckich spłaconych przed terminem (nota 4.5.15),
- oraz klasyfikacji umów leasingowych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości, a także na prezentowane kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów. Przy sporządzeniu sprawozdania finansowego Bank przyjął zasady profesjonalnego osądu, które zastosowano do przygotowania sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku, dokonując ich przeglądu i uzupełnienia na datę 31 grudnia 2022 roku.

Z punktu widzenia sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku najistotniejsze obszary, w odniesieniu do których profesjonalny osąd miał wpływ na prezentowane kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dotyczą:

- wdrożenia znowelizowanej Rekomendacji R, w wyniku której uspołniono definicję default na potrzeby kalkulacji wymogów kapitałowych oraz odpisów na oczekiwane straty kredytowe,
- utraty wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych, z uwzględnieniem podwyższonej zmienności sytuacji makroekonomicznej i jej wpływu na proces oceny sytuacji finansowej klientów,
- szacunków dotyczących wpływu tzw. „wakacji kredytowych”, wynikających z Ustawy o finansowaniu społecznym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom,
- rezerw na sprawy sporne oraz innych rezerw, w tym na proporcjonalny zwrot prowizji za udzielenie kredytów konsumenckich i hipotecznych spłaconych przed terminem,
- szacunków dotyczących zwrotu marży pomostowej pobieranej do momentu wpisu zabezpieczenia do księgi wieczystej.

4.3. Niepewność szacunków

4.3.1 Zastosowanie szacunków i założeń

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa Banku dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów.

Dokonywane przez Bank szacunki oraz założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków rozpoznaje się w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego okresu. Natomiast jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy, są one rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Powyższe zasady zastosowano również dokonując szczegółowego przeglądu kluczowych szacunków mających wpływ na kwoty aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku. Zastosowane przez Bank założenia i dokonane szacunki są na bieżąco monitorowane, w oparciu o rozwój sytuacji makroekonomicznej i mogą ulec zmianie w przyszłości.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku obrotowym w odniesieniu do wyżej wskazanych obszarów.

4.3.2 Szacunki makroekonomiczne

W grudniu 2022 roku Bank przeprowadził kwartalną aktualizację prognoz makroekonomicznych i wag prawdopodobieństw realizacji danego scenariusza makroekonomicznego. Prawdopodobieństwo realizacji scenariusza bazowego i optymistycznego uległo obniżeniu, zwiększając wagę scenariusza pesymistycznego w porównaniu do końca roku 2021. Pogorszenie prognoz makroekonomicznych w roku 2022 związane było między innymi z wybuchem konfliktu zbrojnego w Ukrainie i obaw o jego dalszy rozwój, wzrostu inflacji w Polsce i na świecie, a także kilkukrotnym podwyżkom stóp procentowanych NBP. Bank uwzględnił prognozy makroekonomiczne wpływające na modele parametrów szacowanych strat kredytowych. Poniższe tabele prezentują prawdopodobieństwa scenariuszy makroekonomicznych oraz prognozy makroekonomiczne uwzględniane w wycenie portfela kredytowego Banku na 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku.

Scenariusz na 31.12.2022		bazowy		optymistyczny		Pesymistyczny	
Prawdopodobieństwo		60%		10%		30%	
	Miara*	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata
stopa bezrobocia (BAEL)	% eop	3,2	3,4	3,0	3,2	3,6	3,9
stopa referencyjna NBP	% eop	6,8	5,9	6,7	4,7	5,4	3,0
PKB (ceny stałe)	% y/y	0,2	2,8	1,8	5,1	(2,0)	1,6
sprzedaż detaliczna (ceny stałe)	% y/y	(2,4)	3,8	0,6	6,8	(4,4)	1,8

* eop – wartość na koniec danego okresu, y/y – wartość rok do roku

Scenariusz na 31.12.2021		bazowy		optymistyczny		Pesymistyczny	
Prawdopodobieństwo		65%		15%		20%	
	Miara*	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata	pierwszy rok prognozy	średnia kolejne dwa lata
stopa bezrobocia (BAEL)	% eop	2,5	2,2	2,0	1,7	3,3	3,2
stopa referencyjna NBP	% eop	2,6	3,5	2,9	4,3	0,9	2,4
PKB (ceny stałe)	% y/y	4,2	4,5	6,2	5,9	(0,3)	3,8
sprzedaż detaliczna (ceny stałe)	% y/y	7,3	4,5	10,2	7,5	1,5	2,5

* eop – wartość na koniec danego okresu, y/y – wartość rok do roku

Z uwagi na dynamiczne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym, Bank podjął decyzję o kwartalnej aktualizacji parametrów PD Lifetime oraz FLI PD, zwiększając tym samym częstotliwość wykonywania rekalkulacji modeli. W roku 2022 mieliśmy do czynienia z kilkukrotnym wzrostem stóp procentowych NBP, który okazał się istotnym elementem w szacowaniu oczekiwanej straty kredytowej. W celu uwzględnienia większej szkodowości portfela wywołanej tym czynnikiem, Bank w drugiej połowie roku wprowadził korektę modelu PD dla komponentu FLI (*post model adjustments*) dla klienta detalicznego dla ekspozycji gotówkowych, mieszkaniowych i hipotek. Korekta miała na celu podwyższenie wartości parametru PD. Korekty mnożników zostały wyznaczone w oparciu o dedykowaną analizę badającą zdolność kredytową klientów. Na podstawie przeprowadzonego monitoringu DSTI, Bank ponadto przeklasyfikował do koszyka 2 ekspozycje klientów, dla których zidentyfikował brak zdolności kredytowej. W ostatnim kwartale roku zaktualizowane zostały wartości także komponenty makro w modelu LGD. Zmiany uwarunkowane były pogarszającą się sytuacją makroekonomiczną.

Poniższa tabela prezentuje szacunkowy wpływ zmiany przyjętych prawdopodobieństw realizacji scenariuszy makroekonomicznych na zmianę poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych analizowanych metodą grupową w podziale na koszyki ryzyka kredytowego. Tabela przedstawia zmianę poziomu części bilansowej odpisów w przypadku stuprocentowej realizacji danego scenariusza makroekonomicznego (bazowego, optymistycznego lub pesymistycznego) w porównaniu do odpisów z aktualnie obowiązującymi na daną datę prawdopodobieństwami scenariuszy, które zawarte są w powyższych zestawieniach.

Scenariusz	Wpływ scenariuszy makroekonomicznych na zmianę poziomu odpisów (w tys. zł.)							
	31.12.2022				31.12.2021			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
bazowy	413	393	495	1 301	(53)	299	0	246
optymistyczny	1 836	2 145	2 880	6 861	13	446	0	459
pesymistyczny	(1 438)	(1 501)	(1 951)	(4 890)	(206)	(118)	0	(324)

Poniższa tabela prezentuje szacunkowy wpływ zmiany wartości bieżącej szacowanych przepływów pieniężnych na zmianę odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla składników pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” analizowanych indywidualnie.

wartość bilansowa	Stan na 31 grudnia 2022			Stan na 31 grudnia 2021		
	Szacunkowa zmiana odpisów			Szacunkowa zmiana odpisów		
	+ 10 %	- 10 %		+ 10 %	- 10 %	
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
172 078	(6 298)	2 451	153 902	(6 254)	2 358	

4.3.3 Wpływ wdrożenia Rekomendacji R

Bank wdrożył aktualizację zasad Rekomendacji R, która zaczęła obowiązywać z dniem 1 stycznia 2022 roku. Nowa Rekomendacja R składa się z 36 rekomendacji uzupełnionych o szereg definicji, które pokrywają zarówno elementy związane z szacowaniem i ujmowaniem oczekiwanych strat kredytowych, zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz szeroko rozumianego procesu zarządzania ryzykiem kredytowym. Rekomendacja R w wielu aspektach odwołuje się bezpośrednio do zapisów MSSF 9, uwzględnia również uregulowania zawarte w Wytycznych EBA, a także doprecyzowuje kwestie istotne z perspektywy nadzoru.

Nowe regulacje Rekomendacji R nałożyły na Bank wymóg dokonania zmian m.in. w metodyce kalkulacji odpisów i pomiaru ryzyka kredytowego. Najbardziej kluczową kwestią było ujednoczenie definicji default na potrzeby kapitałowe i szacowania strat kredytowych. Istotnym aspektem była również konieczność ustrukturyzowania procesu walidacji, monitoringu i utrzymania modeli.

Ujawnienia wymagane w rekomendacji 36.2 są zaprezentowane w „Informacji na temat adekwatności kapitałowej Banku Pocztowego S.A. według stanu na 31 grudnia 2022 roku”.

4.3.4 Wpływ ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom tj. zawieszenia spłaty kredytu tzw. „wakacje kredytowe”

W dniu 29 lipca 2022 roku weszła w życie ustawa o finansowaniu społecznościowym dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom („Ustawa”), w wyniku której nastąpiły zdarzenia mające wpływ na wyniki finansowe Banku. Zgodnie z Ustawą konsumenci posiadający umowy kredytów hipotecznych złotych zaciągnięte na cele mieszkaniowe przed 1 lipca 2022 roku otrzymali prawo zawieszenia spłaty kredytu na następujących warunkach:

- kredytobiorcy będą mogli zawiesić spłatę rat kredytu w dwóch miesiącach trzeciego i czwartego kwartału 2022 roku oraz po jednym miesiącu w każdym z kwartałów 2023 roku,
- nieopłacone na podstawie wakacji kredytowych raty kapitałowe wydłużą okres kredytowania,
- z wakacji kredytowych będą mogli skorzystać kredytobiorcy spłacający kredyty hipoteczne w złotych,
- kredytobiorcy posiadający więcej niż jeden kredyt hipoteczny będą mogli skorzystać z wakacji kredytowych tylko w przypadku jednego zobowiązania,
- od odroczonej raty bank nie będzie naliczał odsetek, w miesiącu zawieszenia płatności.

Zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 9 „Instrumenty finansowe” („MSSF 9”) wprowadzone przepisami Ustawy uprawnienie dla klientów do skorzystania z zawieszenia przez nich spłat kredytu wymaga skorygowania wartości bilansowej brutto ww. kredytów poprzez wyznaczenie i ujęcie w wyniku finansowym Banku szacowanego kosztu wynikającego z ww. uprawnienia jako różnicy pomiędzy:

- wartością bieżącą oczekiwanych przepływów pieniężnych z portfela kredytowego spełniającego kryteria Ustawy (wartość bilansowa brutto tego portfela),
- wartością bieżącą oczekiwanych przepływów pieniężnych przedmiotowego portfela, wyznaczoną w oparciu o zmodyfikowane przepływy pieniężne uwzględniające warunki przedmiotowej Ustawy (tj. możliwość zawieszenia spłaty rat kredytowych w wyznaczonych ramach czasowych przy jednoczesnym wydłużeniu okresu kredytowania)

zdyskontowane aktualną efektywną stopą procentową ww. portfela, z uwzględnieniem szacowanego poziomu partycypacji klientów uprawnionych, którzy w ocenie Banku z tego prawa skorzystają.

Według stanu na koniec grudnia 2022 roku Bank posiadał w portfelu 12 352 umów, do których klienci byli uprawnieni do skorzystania z wakacji kredytowych. Spośród tej populacji, z wakacji kredytowych skorzystano w przypadku 5 971 umów, co stanowi 48,34% ogółu umów dających uprawnienia do skorzystania z wakacji kredytowych. Wartość całego portfela, gdzie klienci są uprawnieni do skorzystania z wakacji kredytowych to dla salda kapitału 1.916.395,0 tys. zł, natomiast wartość portfela objętego wakacjami to dla salda kapitału 1.184.611,8 tys. zł, co daje 61,81% wartości uprawnionego portfela.

Na koniec grudnia 2022 roku łączna wartość modyfikacji (korekta wartości brutto ekspozycji kredytowej) dla zarejestrowanych wniosków, skutkujących modyfikacją kredytów objętych wakacjami kredytowymi wynosiła 31.896,0 tys. zł. Do aktualizacji kalkulacji rezerwy na kontynuację tych wniosków w roku 2023 Bank przyjął parametr określający m.in. prawdopodobieństwo kontynuacji wakacji kredytowych w roku 2023 (przyjęto, że 100% klientów, którzy skorzystali z wakacji w roku 2022 będzie je kontynuowało w pełnym dostępnym wymiarze w roku 2023). Wartość rezerwy dotworzonej na kontynuację zarejestrowanych wniosków wynosiła na koniec grudnia 33.468,7 tys. zł. Łącznie Bank przewiduje wpływ modyfikacji z tytułu wakacji kredytowych, obowiązujących do końca 2023 roku dla populacji kredytów, w przypadku których zarejestrowano wnioski do 31 grudnia 2022 roku w wysokości 65.364,7 tys. zł. Dodatkowo Bank utworzył rezerwę portfelową na potencjalnie nowe wnioski o wakacje kredytowe, której wysokość na koniec grudnia to 3.638,3 tys. zł. Bank ocenił wrażliwość kalkulacji rezerwy portfelowej. W przypadku zwiększenia ilości nowych wniosków (oczekiwanych w 2023 roku dla umów nie objętych wakacjami) o 10% rezerwa wzrosłaby o 160 tys. zł. Łączny wpływ na wynik z tytułu modyfikacji dla kredytów z wakacjami kredytowymi do grudnia 2022 roku wynosi 69.003,0 tys. zł.

Potencjalny ubytek wyniku odsetkowego dla kredytów z wakacjami kredytowymi wycenianych wg zamortyzowanego kosztu, z racji braku naliczania odsetek kontraktowych w okresie trwania tych wakacji, pokryła korekta memoriału ESP, czyli różnica między naliczonymi odsetkami kontraktowymi, a odsetkami wyliczonymi wg efektywnej stopy procentowej dla kontraktu. Wartość korekty memoriału ESP dla kredytów objętych wakacjami kredytowymi, mitygującej potencjalny ubytek wyniku odsetkowego na koniec 2022 roku wynosiła 31,7 mln zł.

4.3.5 Rezerwy dotyczące zwrotu prowizji w przypadku przedterminowej spłaty

Bank w 2022 roku na bieżąco analizował poziom kwoty możliwego wypływu środków pieniężnych tytułem zwrotu prowizji dla klientów, którzy dokonali przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, które zgodnie z Ustawą o kredycie konsumenckim skutkowało utworzeniem w latach 2019 i 2020 rezerwy na ten cel, z uwzględnieniem stanowiska Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w postępowaniu zakończonym wydaniem Decyzji Zobowiązującej wobec Banku we wrześniu 2021. Dokonane oszacowania wiązały się z istotną niepewnością i wymagały przyjęcia eksperckich założeń co do skali wniosków o zwrot prowizji oraz skali przedpłat i zwrotów prowizji oczekiwanych w przyszłości. W 2021 roku Bank dodatkowo ponownie oszacował i zaktualizował w księgach Banku rezerwę na potencjalne zwroty prowizji dla klientów, którzy po dacie wejścia w życie Ustawy o kredycie hipotecznym dokonali przedterminowej spłaty kredytu hipotecznego, spłaty częściowe w przypadku kredytów gotówkowych oraz rezerwę na potencjalne odsetki ustawowe od należności wynikających z roszczeń klientów z tytułu zwrotu prowizji.

W 2022 Bank zrealizował decyzję zobowiązującą Prezesa UOKiK i skierował do wskazanych w tejże decyzji Klientów (łącznie 99 153 klientów) informację o możliwości wnioskowania o zwrot prowizji. Działania te były podzielone na dwa etapy – w pierwszym i trzecim kwartale 2022 roku. Bank otrzymał zwrotnie do dnia 19 stycznia 2023 r. – data przygotowania sprawozdania do Prezesa UOKiK - łącznie 32 084 wniosków (oświadczeń), z czego 28 484 uznano za zasadne i rozpatrzono pozytywnie, a 303 na datę sprawozdania było nadal w trakcie rozpatrywania.

Szczegóły dotyczące oszacowanej rezerwy na zwroty prowizji z tytułu przedterminowych spłat kredytów oraz rezerwy na odsetki ustawowe zostały zaprezentowane w nocie 32 niniejszego sprawozdania finansowego.

4.3.6 Szacunki dotyczące zwrotu marży pomostowej

W związku z wejściem w życie od 17 września 2022 roku Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o zmianie Ustawy o kredycie hipotecznym oraz nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami Bank został zobowiązany do zwrotu klientom dodatkowych kosztów ponoszonych z tytułu podwyższonej marży do momentu wpisu zabezpieczenia do księgi wieczystej. Ustawa ma zastosowanie dla umów zawartych od dnia jej wejścia w życie oraz dla umów zawartych przed dniem wejścia w życie jeżeli do tego dnia nie dokonano wpisu do hipoteki.

Bank rozpoznał zobowiązanie na zwrot klientom indywidualnym dodatkowych kosztów kredytu hipotecznego ponoszonych do czasu ustanowienia hipoteki obejmując wszystkich klientów, których to dotyczy, w kwocie 100% potencjalnego zwrotu, w wartości 1 275,0 tys. zł. z czego 253 tys. zł pomniejszyło przychody odsetkowe roku 2022.

4.3.7 Wartość godziwa zabezpieczeń udzielonych kredytów

Wartość godziwą zabezpieczeń udzielonych kredytów ustala się w oparciu o techniki wyceny oraz analizę rynku nieruchomości. Lista przyjmowanych przez Bank zabezpieczeń oraz ich wartość godziwa (w przypadku zabezpieczeń hipotecznych) zostały przedstawione w nocie 44.1 sprawozdania finansowego.

W Banku przyjmuje się następujące podstawowe zasady wyceny wartości godziwej dla najczęściej stosowanych rodzajów zabezpieczeń:

Lp.	Rodzaj zabezpieczenia	Ogólne zasady dokonywania wyceny wartości
		wycena nieruchomości dokonana przez uprawnionego rzeczoznawcę, sporządzona dla celów związanych z zabezpieczeniem
1	hipoteka na nieruchomości	aktualizacja wyceny nieruchomości, w przypadku kredytów dla osób fizycznych, jest przeprowadzana raz w roku poprzez porównanie pierwotnej wartości nieruchomości wynikającej z wyceny rzeczoznawcy lub wartości zakupu do danych o wartości rynkowej nieruchomości o zbliżonych parametrach, uzyskanych z międzybankowego systemu danych AMRON, Wewnętrznej Bazy Danych lub w przypadku braku danych, danych udostępnianych przez NBP (http://nbp.pl)
2	przewłaszczenie, zastaw rejestrowy, zastaw zwykły na rzeczy ruchomej stanowiącej środek trwały	wycena ruchomości dokonana przez uprawnionego rzeczoznawcę, sporządzona dla celów związanych z zabezpieczeniem (obowiązkowe dla rzeczy o wartości przekraczającej 500 tys. zł) lub polisa ubezpieczeniowa - w przypadkach, gdy rzeczy ruchome występują w powszechnym obrocie rynkowym lub cena zakupu - w przypadkach, gdy rzeczy ruchome są nowe, zakupione na rynku, charakteryzuje je płynność rynkowa
3	przewłaszczenie, zastaw rejestrowy, zastaw zwykły na rzeczy ruchomej stanowiącej majątek obrotowy	cena zakupu, po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi /rynkowymi /komisowymi lub polisa ubezpieczeniowa, po jej zweryfikowaniu z cenami giełdowymi/rynkowymi/komisowymi lub udokumentowana cena giełdowa/rynkowa/komisowa rzeczy
4	poręczenia lub poręczenia wekslowe	dochody poręczyciela muszą kształtować się na poziomie zbliżonym do dochodów wnioskodawcy lub jeżeli poręczyciel nie spełnia wymogów określonych powyżej do ustalenia wartości zabezpieczenia przyjmuje się taką kwotę, jaką przy uwzględnieniu sytuacji majątkowej poręczyciela mógłby on uzyskać w Banku jako kredytobiorca lub w przypadku poręczenia podmiotu jako zabezpieczenie przyjmowane jest wyłącznie w przypadku, gdy łączna kwota poręczenia udzielonego przez poręczyciela jednemu dłużnikowi nie przekroczy 15% aktywów netto poręczyciela, pomniejszonych o należne, lecz nie wniesione wkłady na poczet kapitałów (funduszy) podstawowych spółek akcyjnych i spółdzielni
5	przelew wierzytelności z umowy	wartość netto towarów lub usług, bez podatku VAT, uwzględniając indywidualne warunki umowy/kontraktu, w tym terminy płatności, tryb zgłaszania i załatwiania reklamacji, zabezpieczenie realizacji umowy
6	ubezpieczenie	w przypadku ubezpieczeń na życie suma ubezpieczenia powinna pokrywać kwotę kredytu, natomiast w przypadku ubezpieczeń od utraty pracy suma ubezpieczenia na jedno zdarzenie ubezpieczeniowe powinna stanowić wyższą z kwot: równowartość 6 rat kredytu, lub kwotę 9 tys. zł. Zakres ochrony i wyłączeń odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu polisy ubezpieczeniowej podlega każdorazowo akceptacji Banku

4.3.8 Wartość godziwa instrumentów finansowych

W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, dla których nie identyfikuje się aktywnego rynku, wycenę przeprowadza się w oparciu o powszechnie stosowane techniki wyceny w maksymalnym stopniu bazując na obserwowalnych w otoczeniu rynkowym danych wejściowych i profesjonalnym osądzie. Stosowane techniki wyceny i dane wejściowe podlegają regularnej weryfikacji. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych i ich wartości bilansowe przedstawiono w nocie 40.

Poniższa tabela prezentuje wpływ zmiany rynkowych stóp procentowych o + 1 p.b./- 1 p.b. na wartość godziwą instrumentów finansowych ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej:

	Stan na 31 grudnia 2022			Stan na 31 grudnia 2021		
	wartość bilansowa	+1 p.b.	-1 p.b.	wartość bilansowa	+1 p.b.	-1 p.b.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Investycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	3 433 502	(530)	530	3 606 552	(828)	828
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	176	0	0	3	0	0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	26 949	(33)	33	12 802	(59)	59
Instrumenty pochodne zabezpieczające - aktywa	0	0	0	0	0	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające - zobowiązania	25 794	(21)	21	16 182	(58)	58

4.3.9 Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Bank corocznie weryfikuje przyjęte okresy użyteczności środków trwałych i wartości niematerialnych na podstawie bieżących szacunków. Szczegółowe informacje dotyczące okresów użytkowania aktywów trwałych i wartości niematerialnych zawarto w nocie 4.5.11 i 4.5.12.

Szacując długość przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych uwzględniane są m.in.:

- dotychczasowe przewidywane przeciętne okresy ekonomicznej użyteczności, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywności wykorzystania, itp.,
- utratę przydatności z przyczyn technologicznych,
- okres sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów oraz prawne i inne ograniczenia okresu użytkowania,
- zależność okresu użytkowania składników aktywów od okresu użytkowania innych aktywów,
- inne okoliczności mające wpływ na przewidywany przeciętny okres ekonomicznej użyteczności tego rodzaju aktywów.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, przewidywany przeciętny okres ekonomicznej użyteczności odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych, bądź też w sytuacji, kiedy szacowany okres jest krótszy, przyjmuje się szacowany okres ekonomicznej użyteczności.

Poniższa tabela prezentuje wpływ na koszty Banku zmiany długości przeciętnego przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności o +/- 1 rok dla grup rzeczowych aktywów trwałych, w tym dla praw do użytkowania aktywów i wartości niematerialnych podlegających amortyzacji.

	Stan na 31 grudnia 2022			Stan na 31 grudnia 2021		
	amortyzacja	+ 1 rok	- 1 rok	amortyzacja	+ 1 rok	- 1 rok
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Budynki i budowle	8 114	(401)	2 246	8 043	(326)	2 321
Urządzenia i maszyny	5 503	(1 004)	2 359	7 194	(1 351)	3 013
Ulepszenia w obcych obiektach	981	(144)	226	900	(125)	209
Środki transportu	659	(98)	399	750	(185)	313
Wyposażenie	516	(79)	149	647	(89)	171
Koszty zakończonych prac rozwojowych	5 325	(812)	1 307	3 398	(488)	627
Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	16 091	(3 421)	2 328	15 005	(3 300)	332

4.3.10 Wartość godziwa instrumentów pochodnych i innych instrumentów finansowych

Zasady wyceny do wartości godziwej nie uległy zmianie w stosunku do zasad zastosowanych na 31 grudnia 2021 roku.

4.4. Zmiana szacunków

W bieżącym okresie sprawozdawczym Bank uwzględnił wpływ istotnych uwarunkowań otoczenia makroekonomicznego i zmian prawnych, na wielkości szacunków wpływających na wyniki finansowe okresu bieżącego, co zostało szczegółowo opisane w notach 4.3.1.- 4.3.6.

4.5. Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości

4.5.1. Początkowe ujęcie aktywów i zobowiązań finansowych

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Bank decyduje o klasyfikacji aktywa finansowego w momencie jego początkowego ujęcia. Klasyfikacja ta zależy od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, który określany jest na poziomie odzwierciedlającym sposób, w jaki zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określony cel biznesowy, oraz
- charakterystyki umownych przepływów pieniężnych, to jest od tego, czy umowne przepływy pieniężne stanowią wyłącznie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty (ang. *solely payments of principal and interest*, „SPPI” – test „Tylko Kapitał i Odsetki”).

Aktywa i zobowiązania finansowe objęte zakresem MSSF 9 klasyfikuje się do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (do tej kategorii zalicza się aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym instrumenty pochodne, a także instrumenty kapitałowe),
- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (do tej kategorii zalicza się instrumenty dłużne),
- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej lub pomniejszonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego nie klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy o istotne koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku i wyłącza z ksiąg rachunkowych Banku na dzień rozliczenia transakcji tj. dzień, w którym Bank odpowiednio otrzymuje lub przekazuje prawo własności do składnika aktywów. Prawa i obowiązki z tytułu zawartej transakcji w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji są wyceniane, w przypadku aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Zmiana wartości godziwej, w przypadku aktywów finansowych klasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz jako wyceniane do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, ujmowana jest odpowiednio w rachunku zysków i strat oraz w pozostałych całkowitych dochodach. Zmiana wartości godziwej nie jest ujmowana dla aktywów finansowych wycenianych według kosztu lub zamortyzowanego kosztu.

4.5.2. Późniejsza wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Bank klasyfikuje aktywa finansowe jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki oraz Bank nie wyznaczył ich jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Aktywa finansowe, są utrzymywane w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jeżeli są zarządzane z zamiarem realizowania przepływów pieniężnych poprzez otrzymywanie płatności wynikających z umowy w całym okresie życia instrumentu.

Modele biznesowe Banku ustalane są według sposobu, w ramach którego zarządza się łącznie grupami aktywów finansowych, aby zrealizować określone cele biznesowe.

W związku z tym, Bank ocenia zastosowany model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi na poziomie portfelowym, biorąc pod uwagę wszystkie informacje, które są dostępne na dzień oceny. Takie informacje obejmują między innymi:

- przyjęte polityki i cele zarządzania portfelem oraz ich realizacja w praktyce,
- sposób, w jaki wyniki modelu biznesowego i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego są oceniane i przekazywane kluczowemu personelowi kierowniczemu jednostki,
- rodzaje ryzyka, które mają wpływ na wyniki modelu biznesowego (i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego), a w szczególności sposób, w jaki zarządza się tym ryzykiem,
- sposób, w jaki wynagradzane są osoby zarządzające działalnością (na przykład czy wynagrodzenie oparte jest na wartości godziwej zarządzanych aktywów lub na uzyskanych przepływach pieniężnych wynikających z umowy),
- częstotliwość, wartość i rozkład w czasie sprzedaży we wcześniejszych okresach, powody tej sprzedaży oraz oczekiwania odnośnie przyszłych operacji sprzedaży. Sprzedaż sama w sobie nie decyduje jednak o modelu biznesowym i w związku z tym nie może być rozpatrywana odrębnie.

Zastosowany model biznesowy zakłada utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy również wtedy, gdy Bank dokonuje sprzedaży aktywów finansowych w przypadku, gdy następuje wzrost ryzyka kredytowego związanego z tymi aktywami. W celu stwierdzenia, czy nastąpił wzrost ryzyka kredytowego związanego z aktywami, Bank uwzględnia racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, w tym informacje dotyczące przyszłości. Bez względu na częstotliwość i wartość sprzedaży, sprzedaż spowodowana wzrostem ryzyka kredytowego związanego z aktywami nie jest sprzeczna z modelem biznesowym zakładającym utrzymywanie aktywów finansowych w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, ponieważ jakość kredytowa aktywów finansowych jest istotna dla możliwości uzyskiwania przez Bank przepływów pieniężnych wynikających z umowy. Działania w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, które mają na celu ograniczenie potencjalnych strat wynikających z pogorszenia jakości kredytowej, są integralną częścią tego modelu biznesowego.

Bank ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne z tego składnika aktywów są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, czyli są zgodne z podstawową umową kredytu lub pożyczki. Składnik aktywów finansowych może stanowić podstawową umowę kredytu lub pożyczki niezależnie od tego, czy jest to kredyt lub pożyczka pod względem formy prawnej. W podstawowej umowie kredytu lub pożyczki odsetki obejmują:

- zapłatę za wartość pieniądza w czasie,
- ryzyko kredytowe,
- inne podstawowe rodzaje ryzyka związane z udzielaniem kredytów lub pożyczek (np. ryzyko płynności),
- koszty (np. koszty administracyjne) związane z utrzymywaniem składnika aktywów finansowych przez określony czas,
- marżę zysku.

Wynikające z umowy przepływy pieniężne nie są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, jeśli warunki umowy wprowadzają do niej element ryzyka lub zmienności przepływów pieniężnych, który nie jest związany z podstawową umową kredytu lub pożyczki, np.:

- ekspozycja na zmiany cen akcji lub towarów,
- ekspozycja na ryzyko walutowe, jeśli przepływy pieniężne wynikające z umowy nie są w walucie, w której denominowany jest składnik aktywów finansowych,
- dźwignia finansowa (ekspozycja na zwiększoną zmienność przepływów).

Bank ocenia niedoskonałość przepływów pieniężnych wynikających z umowy w celu ustalenia czy przepływy pieniężne wynikające z umowy stanowią jedynie spłatę kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Powyższa ocena może mieć charakter jakościowy lub ilościowy. Jeżeli oczywiste jest, bez przeprowadzania analizy lub po pobieżnej analizie, czy wynikające z umowy (niezdyskontowane) przepływy pieniężne z ocenianego składnika aktywów finansowych mogłyby (lub nie mogłyby) znacząco się różnić od poziomu referencyjnego (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, Bank dokonuje takich ustaleń, przeprowadzając ocenę jakościową wartości pieniądza w czasie. W pozostałych przypadkach Bank przeprowadza analizę ilościową (benchmark test). Na potrzeby benchmark testu Bank ustala:

- poziom referencyjny przepływów pieniężnych, stanowiący wartość (niezdyskontowanych) przepływów pieniężnych, które powstałyby, gdyby nie występowała modyfikacja (niedoskonałość) wartości pieniądza w czasie oraz
- skutki modyfikacji w każdym okresie sprawozdawczym oraz łącznie w całym okresie życia instrumentu finansowego.

Jeżeli (niezdyktowane) przepływy pieniężne wynikające z umowy różniłyby się znacznie od referencyjnego poziomu (niezdyktowanych) przepływów pieniężnych, tj. o ponad 5%, wówczas warunek uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy będących jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty nie jest spełniony, a więc składnik aktywów nie może być wyceniany w zamortyzowanym koszcie. Wówczas składnik aktywów finansowych podlega wycenie według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, dotyczą dłużnych aktywów finansowych i są zaliczane do tej kategorii, jeśli spełnione są oba poniższe warunki oraz Bank nie wyznaczył ich jako wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Bank może utrzymywać aktywa finansowe w ramach modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż składników aktywów finansowych. W modelu biznesowym tego rodzaju Bank podjął decyzję o tym, że zarówno uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż aktywów finansowych są niezbędne do realizowania celu modelu biznesowego. Bank utrzymuje instrumenty finansowe w tym modelu biznesowym między innymi w celu zarządzania bieżącymi potrzebami w zakresie płynności, utrzymaniem określonego profilu przychodów z tytułu odsetek lub dostosowanie okresu życia aktywów finansowych do terminu wymagalności zobowiązań, które są finansowane z tych aktywów. Aby zrealizować taki cel, Bank będzie zarówno uzyskiwać przepływy pieniężne wynikające z umowy, jak i sprzedawać aktywa finansowe.

Aktywa finansowe utrzymywane w ramach modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż składników aktywów finansowych, wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się odpowiednio na pozostałe całkowite dochody, z wyjątkiem zysku lub straty z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych. Wartości odniesione do skumulowanych innych całkowitych dochodów są przeksięgowane do rachunku zysków i strat w momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych lub jego przeklasyfikowania. Odsetki obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmują się w pozycji „Przychody z tytułu odsetek” rachunku zysków i strat.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to:

- aktywa i zobowiązania finansowe, które nie są klasyfikowane do wyceny w zamortyzowanym koszcie lub klasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite, oraz
- aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu odsprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie, jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowych lub wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi) lub został zaliczony do tej kategorii na podstawie decyzji Banku.

Zaliczenie aktywów i zobowiązań finansowych do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu na podstawie decyzji Banku możliwe jest po spełnieniu następujących kryteriów:

- wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione, lub
- zastosowanie takiej kwalifikacji aktywów lub zobowiązań finansowych eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowo), lub

- grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną.

Instrumenty kapitałowe

Instrumenty kapitałowe wyceniane są w wartości godziwej przez wynik finansowy. Bank może dokonać w momencie początkowego ujęcia nieodwołalnego wyboru do określonych inwestycji w instrumenty kapitałowe, aby ujmować późniejsze zmiany wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Dotyczy to inwestycji w instrumenty kapitałowe, które nie są przeznaczone do obrotu ani nie są warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego zastosowanie ma MSSF 3. Niezależnie od sposobu ujęcia zmian wartości godziwej instrumentu kapitałowego dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Bank nie skorzystał z opcji wyceny do wartości godziwej przez inne całkowite dochody w odniesieniu do posiadanych instrumentów kapitałowych.

Przeklasyfikowanie aktywów finansowych

Jedynie wówczas, gdy Bank zmienia zastosowany model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, dokonuje przeklasyfikowania wszystkich aktywów finansowych, na które zmiana ta miała wpływ. Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych czyni to prospektywnie, począwszy od dnia przeklasyfikowania. Bank nie przekształca żadnych uprzednio ujętych zysków, strat (w tym zysków lub strat z tytułu utraty wartości) ani odsetek.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wartość godziwą tego składnika wycenia się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych a wartością godziwą ujmują się w rachunku zysków i strat.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy do kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie, wartość godziwa tego składnika na dzień przeklasyfikowania staje się jego nową wartością bilansową brutto.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wartość godziwą tego składnika wycenia się na dzień przeklasyfikowania. Wszelkie zyski lub straty wynikające z różnicy między wcześniejszym zamortyzowanym kosztem składnika aktywów finansowych a wartością godziwą ujmują się w pozostałych całkowitych dochodach. Efektywnej stopy procentowej i wyceny oczekiwanych strat kredytowych Bank nie koryguje w wyniku przeklasyfikowania.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody do kategorii składników wycenianych w zamortyzowanym koszcie, składnik ten zostaje przeklasyfikowany w jego wartości godziwej na dzień przeklasyfikowania. Skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w pozostałych całkowitych dochodach zostają jednak usunięte z pozycji Kapitału własnego i skorygowane w oparciu o wartość godziwą składnika aktywów finansowych na dzień przeklasyfikowania. W związku z tym składnik aktywów finansowych wycenia się na dzień przeklasyfikowania tak, jak gdyby zawsze był wyceniany w zamortyzowanym koszcie. Korekta ta dotyczy pozostałych całkowitych dochodów, lecz nie wpływa na rachunek zysków i strat i w związku z tym nie stanowi korekty wynikającej z przeklasyfikowania.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, składnik ten nadal wycenia się w wartości godziwej. Efektywną stopę procentową ustala się na podstawie wartości godziwej składnika aktywów na dzień przeklasyfikowania.

Jeśli Bank dokonuje przeklasyfikowania składnika aktywów finansowych z kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody do kategorii składników wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, składnik ten nadal wycenia się w wartości godziwej. Skumulowane zyski lub straty ujęte poprzednio w pozostałych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji Kapitału własnego do rachunku zysków i strat w formie korekty wynikającej z przeklasyfikowania na dzień przeklasyfikowania.

4.5.3. Zmiana przepływów finansowych - Modyfikacja

4.5.3.1. Modyfikacja nieistotna

Jeśli wynikające z umowy przepływy pieniężne związane ze składnikiem aktywów finansowych podlegają renegotjacji lub jakiegokolwiek innej modyfikacji, a renegotjacja lub modyfikacja nie prowadzą do zaprzestania ujmowania danego składnika aktywów finansowych, wówczas Bank identyfikuje modyfikacje jako „nieistotne”. Bank dokonuje ponownego obliczenia wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych i ujmuje zysk lub stratę z tytułu modyfikacji w rachunku zysków i strat. Wartość bilansową brutto składnika aktywów finansowych oblicza się jako obecną wartość renegotjowanych lub zmodyfikowanych przepływów pieniężnych wynikających z umowy, dyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych (lub efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe w przypadku zakupionych lub utworzonych składników aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe) bądź, w stosownych przypadkach, według zaktualizowanej efektywnej stopy procentowej obliczonej zgodnie z MSSF 9. Wszelkie poniesione koszty i opłaty korygują wartość bilansową zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych i są amortyzowane w okresie pozostającym do daty wymagalności zmodyfikowanego składnika aktywów finansowych.

4.5.3.2. Modyfikacja istotna

W przypadku zidentyfikowania modyfikacji istotnej, Bank zaprzestaje ujmowania instrumentu finansowego i rozpoznaje nowy instrument finansowy. Bank rozpoznaje modyfikację jako istotną, jeżeli spełnione jest jedno z poniższych kryteriów:

- kryterium jakościowe:
 - a) nastąpiła zmiana waluty kontraktu, która nie wynikała z pierwotnych warunków kredytu,
 - b) nastąpiła zmiana dłużnika lub przejęcie długu przez innego dłużnika (tj. wstąpienie nowego dłużnika w prawa i obowiązki poprzedniego dłużnika lub zmiana dłużnika odpowiadającego komplementarnie za co najmniej 2/3 aktualnego zadłużenia (nowy dłużnik posiada zdolność kredytową), kryterium nie ma zastosowania w sytuacji zmiany dłużnika w wyniku śmierci pierwotnego kredytobiorcy i postępowania spadkowego - w takich sytuacjach dane kryterium oceniane jest jako: niespełnione, tj. nie jest istotną modyfikacją),
 - c) nastąpiła konsolidacja kilku ekspozycji w jedną w ramach aneksu lub umowy, w tym: ugody/restrukturyzacji,
 - d) na skutek zmiany zapisów umownych zmienił się wynik testu TKiO,
 - e) nastąpiła zmiana produktu tj. zastąpienie obecnego produktu innym - nie wynikająca z umowy kredytowej,
- kryterium ilościowe - wystąpiła różnica powyżej 10 % (w ujęciu bezwzględnym) pomiędzy wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zmodyfikowanego aktywa finansowego zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową, a wartością przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z aktywa finansowego przed modyfikacją zdyskontowanych tą samą stopą procentową.

4.5.4. Aktywa finansowe, które w momencie początkowego ujęcia były dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe

MSSF 9 wyodrębnia kategorię aktywów finansowych nabytych lub utworzonych, które zostały dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (dalej *POCI, ang. purchased or originated credit impaired*). Instrumenty te muszą spełniać kryteria modelu biznesowego, którego celem jest otrzymywanie przepływów finansowych wynikających z kontraktu lub modelu biznesowego, którego celem jest otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i sprzedaż składników aktywów finansowych oraz warunki umowy dotyczącej takiego składnika aktywów finansowych wskazują na powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Na moment początkowego ujęcia składnik aktywów POCI ujmowany jest w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu składniki aktywów POCI są wyceniane metodą efektywnej stopy procentowej z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skorygowanej o ryzyko kredytowe. Zmiana szacunków w kolejnych okresach sprawozdawczych w zakresie przyszłych odzysków odnoszona jest jako strata lub zysk do rachunku zysków i strat.

Ustalenie przychodu z tytułu odsetek od aktywów finansowych

W przypadku aktywów finansowych nie dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, Bank rozpoznaje przychód odsetkowy zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej od wartości bilansowej brutto składnika aktywów finansowych. Dotyczy to również aktywów finansowych, co do których ryzyko kredytowe spadło tak, że składnik ten nie jest już dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do aktywów finansowych POCI, Bank rozpoznaje przychód odsetkowy zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej skorygowaną o ryzyko kredytowe od wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia i ujmuje je w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”.

W odniesieniu do aktywów finansowych niebędących składnikami aktywów POCI, które następnie stały się składnikami aktywów finansowych dotkniętymi utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, Bank rozpoznaje przychód odsetkowy zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej od wartości zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych w późniejszych okresach sprawozdawczych i ujmuje go w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”.

4.5.5. Wyłączenie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Aktywa finansowe

Bank wyłącza składnik aktywów finansowych (lub część składnika aktywów finansowych, lub część grupy podobnych aktywów finansowych) ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy:

- wygasły prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych,
- przeniósł prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub zobowiązał się do przekazania otrzymanych przepływów pieniężnych bez zbędnej zwłoki stronie trzeciej na zasadzie pośredniczenia w transakcji i:
 - (a) przeniósł zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów, lub
 - (b) nie przeniósł ani nie zachował zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów, ale przeniósł kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych.

W przypadku, gdy Bank przeniósł swoje prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub zobowiązał się do pośredniczenia w transakcji, ale nie przeniósł ani nie zachował zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów, ani też wyżej wymienione przeniesienie nie spowodowało przeniesienia kontroli nad składnikiem aktywów, wówczas ten składnik aktywów jest ujmowany w stopniu, w jakim Bank utrzymuje zaangażowanie w składnik aktywów.

Zaangażowanie w składnik aktywów, które przyjmuje formę gwarancji, jest wyceniane według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej składnika aktywów oraz maksymalnej kwoty, którą Bank może być zobowiązany zapłacić za ten składnik aktywów.

Zobowiązania finansowe

Bank wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach, dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami, Bank ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Bank ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

4.5.6. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu

Papiery wartościowe sprzedane z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (transakcje typu *repo*, *sell-buy-back*) nie są wyłączone z bilansu pod warunkiem zachowania przez Bank zasadniczo całości ryzyk i korzyści wynikających z danego aktywa. Zobowiązania wobec kontrahenta ujmuje się jako „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”.

Dla transakcji zakupu papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu (*reverse repo*, *buy-sell-back*), w przypadku których kontrahent zachowuje zasadniczo całość ryzyk i korzyści dotyczących papierów wartościowych, należności z tytułu zawartych transakcji ujmowane są jako „Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu”.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i zakupu papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu wyceniane są według zamortyzowanego kosztu metodą efektywnej stopy procentowej, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji sprzedaży z udzielonym przyrzeczeniem odkupu podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych.

Różnica między ceną sprzedaży/zakupu i odkupu jest traktowana jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana w czasie trwania umowy z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa stanowi cenę, którą Bank otrzymałby za sprzedaż składnika aktywów lub zapłaciłby za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Wartość godziwa instrumentów finansowych notowanych na aktywnym zorganizowanym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do bieżącej ceny kupna – dla składnika aktywów lub bieżącej ceny sprzedaży – dla zaciągniętego zobowiązania.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny, gdzie Bank maksymalizuje wykorzystanie obserwowalnych danych wejściowych, np. oszacowania ceny instrumentu finansowego, na podstawie publicznie ogłoszonej, notowanej w aktywnym obrocie regulowanym ceny nie różniącego się istotnie, podobnego instrumentu finansowego albo cen składników złożonego instrumentu finansowego lub oszacowania ceny instrumentu finansowego za pomocą metod estymacji powszechnie uznanych za poprawne.

Wartość godziwa dla poszczególnych pozycji aktywów finansowych i zobowiązań finansowych oraz sposoby jej szacowania zostały opisane szczegółowo w nocie 40.

4.5.7. Utrata wartości aktywów finansowych

Bank kalkuluje odpisy z tytułu utraty wartości w oparciu o koncepcję „oczekiwanych strat kredytowych” (ang. *expected credit loss*, dalej: ECL).

Model utraty wartości oparty o koncepcję ECL ma zastosowanie do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii aktywów finansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym wycenianych w zamortyzowanym koszcie lub wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Bank dokonuje podziału portfela na trzy koszyki (ang. Stage):

- Koszyk 1 – ryzyko defaultu w horyzoncie lifetime nie jest istotnie wyższe względem ryzyka na moment początkowego ujęcia. Oczekiwana strata kredytowa dla instrumentów finansowych w Koszyku 1 liczona jest w horyzoncie 12 miesięcznym lub krótszym w przypadku wcześniejszej daty zapadalności instrumentu finansowego,
- Koszyk 2 – Ryzyko defaultu w horyzoncie lifetime jest istotnie wyższe względem ryzyka na moment początkowego ujęcia. Oczekiwana strata kredytowa dla instrumentów finansowych w Koszyku 2 liczona jest w horyzoncie lifetime, do daty zapadalności instrumentu finansowego,
- Koszyk 3 – Stan default (nadrzędny w stosunku do Koszyka 1 oraz Koszyka 2). Oczekiwana strata kredytowa dla instrumentów finansowych w defaulcie liczona jest w horyzoncie do przewidywanej daty zakończenia okresu windykacji,
- oraz wyodrębnia dodatkową kategorię POCI (ang. *purchased or originated credit-impaired financial assets*) – Instrumenty finansowe udzielone bądź zakupione z głębokim dyskontem i w związku z tym traktowane jako default na moment udzielenia. Oczekiwana strata kredytowa dla takich instrumentów finansowych liczona jest w horyzoncie do daty zapadalności instrumentu finansowego.

Sposób kalkulacji utraty wartości aktywów finansowych ma również wpływ na sposób rozpoznania przychodu odsetkowego. W szczególności, przychód odsetkowy od składników aktywów znajdujących się w Koszykach 1 i 2 jest wyznaczany poprzez przyłożenie efektywnej stopy procentowej do wartości brutto ekspozycji, natomiast w Koszyku 3 poprzez przyłożenie efektywnej stopy procentowej do zamortyzowanego kosztu składnika aktywów, uwzględniającego odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych.

Do wyznaczania oczekiwanych strat kredytowych Bank stosuje modele PD, LGD i EAD, które wykorzystywane są do szacowania wieloletnich parametrów ryzyka uwzględniających prognozy Banku w zakresie kształtowania się przyszłej sytuacji makroekonomicznej (FLI). W procesie modelowania oczekiwanej ekspozycji na moment wejścia w *default* dla ekspozycji bez zdefiniowanych harmonogramów, Bank opracował modele wartości bilansowej i pozabilansowej w oparciu o historyczne wzorce behawioralne spłat i wykorzystania przyznaných limitów do momentu wejścia ekspozycji w *default*.

W zakresie modelowania transferu pomiędzy Koszykiem 1 i Koszykiem 2, Bank opracował model istotnego wzrostu ryzyka kredytowego w oparciu o porównanie prawdopodobieństwa *defaultu* z momentu pierwotnego ujęcia ekspozycji z prawdopodobieństwem *defaultu* z momentu oceny. Model uwzględnia podstawowe dostępne charakterystyki ekspozycji z momentu pierwotnego ujęcia oraz momentu obecnej oceny, tj. *scoring/rating*, dane behawioralne, itp.

Do Koszyka 2 klasyfikowane są aktywa finansowe, dla których zidentyfikowano znaczący wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, rozumiany między innymi jako:

- opóźnienie kredytobiorcy w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekraczające 30 dni od terminu zapadalności raty do 90 dni łącznie wyznaczone zgodnie z regulacjami dla Nowej Definicji Default,
- opóźnienie kredytobiorcy w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej w innych bankach przekraczające 30 dni (dla ekspozycji indywidualnie znaczących) oraz spełniony próg istotności bezwzględny,
- zidentyfikowanie określonej liczby sygnałów wczesnego ostrzegania – SWO,
- Istotna zmiana ryzyka od daty otwarcia dla ekspozycji Mikro / MSP mierzona jako względna zmiana PD danej ekspozycji do rezydualnego terminu zapadalności zgodnie z oczekiwaniami banku na obecną datę raportową oraz

datą otwarcia produktu,

- istotna zmiana ryzyka od daty otwarcia dla ekspozycji detalicznych mierzony jako względna zmiana PD danej ekspozycji do rezydualnego terminu zapadalności, zgodnie z oczekiwaniami Banku na obecną datę raportową oraz datą otwarcia produktu,
- ekspozycja znajduje się w okresie warunkowym,
- brak oceny ryzyka na datę udzielenia,
- umieszczenie ekspozycji kredytowej na liście obserwacyjnej (Watch-list),
- zaciągnięcie przez kredytobiorcę kredytów/pożyczek, obciążenie majątku, udzielenie poręczeń w stopniu zagrażającym prawidłowej obsłudze kredytu/pożyczki lub jakości posiadanych przez bank zabezpieczeń, jeśli wpływają na wzrost ryzyka ekspozycji,
- opóźnienie w spłacie ekspozycji powyżej 90 dni w przypadku, gdy nie spełnione są progi istotności,
- bank może zdecydować o zaklasyfikowaniu do Stage 2 całej grupy ekspozycji, np. z uwagi na typ produktu lub kanał dystrybucji, jeśli ich profil ryzyka istotnie odbiega od oczekiwań Banku lub zachowania się podobnych produktów w innych portfelach Banku,
- kredyty w statusie POCI niebędące w Stage 3. Instrumenty finansowe udzielone bądź zakupione z głębokim dyskontem i w związku z tym traktowane jako default na moment udzielenia. ECL dla takich instrumentów finansowych liczony jest w horyzoncie do daty zapadalności instrumentu finansowego,
- niezadowolająca ocena stopnia zgodności przebiegu fazy realizacji przez spółkę celową inwestycji z założeniami.

Bank stosuje między innymi następujące przesłanki zdarzenia default (Koszyk 3):

- opóźnienie kredytobiorcy w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej w innych bankach przekraczające 90 dni na podstawie raportu BIK (dla ekspozycji indywidualnie znaczących) w kwocie przekraczającej progi bezwzględne,
- opóźnienie kredytobiorcy będącego klientem detalicznym w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej w innych bankach przekraczające 90 dni i określoną przez Bank kwotę,
- wypowiedzenie umowy kredytu/pożyczki przez Bank,
- ekspozycja ma charakter wyłudzenia (fraud),
- restrukturyzacja ekspozycji, która jest restrukturyzacją określoną w art. 178 Rozporządzenia CRR),
- status ekspozycji w windykacji w Banku,
- wniosek Banku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec kredytobiorcy,
- powzięcie informacji o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika w kwocie, która w ocenie Banku może skutkować utratą zdolności kredytowej,
- uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania (w tym złożeniu wniosku) upadłościowego, bankructwie lub innej reorganizacji finansowej kredytobiorcy, w tym złożeniu wniosku restrukturyzacyjnego (zgodnie z ustawą Prawo Restrukturyzacyjne),
- uzyskanie informacji o ustanowieniu zarządu komisarycznego nad działalnością dłużnika,
- uzyskanie informacji o znaczących trudnościach finansowych kredytobiorcy,
- znaczące pogorszenie sytuacji finansowej kredytobiorcy,
- brak możliwości przeprowadzenia przez Bank w terminie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy ze względu na brak danych finansowych (niedostarczonych z przyczyn leżących po stronie dłużnika) koniecznych do przeprowadzenia monitoringu,
- kwestionowanie bilansowej ekspozycji kredytowej przez kredytobiorcę na drodze postępowania sądowego,
- zgon kredytobiorcy,
- zanik aktywnego rynku na wybraną grupę ekspozycji kredytowych ze względu na trudności finansowe kredytobiorcy (np. znaczne pogorszenie sytuacji finansowej emitentów, spowodowało spadek obrotu wybranymi rodzajami aktywów, skutkujący brakiem możliwości wiarygodnego ustalenia ceny aktywów),
- obniżenie przez uznaną i powszechnie akceptowaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (agencję ratingową) ratingu kredytobiorcy, z klasy inwestycyjnej do klasy spekulacyjnej, ratingu kraju – siedziby kredytobiorcy – z klasy inwestycyjnej do klasy spekulacyjnej, ratingu jakichkolwiek papierów dłużnych emitowanych przez kredytobiorcę,

- obserwowane dane wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą bilansowych ekspozycji kredytowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy,
- uzyskanie informacji o problemach finansowych klienta detalicznego (utrata pracy, obniżenie dochodów niezbędnych do bieżącego regulowania zobowiązań, wzrost zadłużenia, niespłacanie zobowiązań w innych bankach, utrata świadczeń ZUS),
- uzyskanie informacji o nieznanym miejscu pobytu klienta detalicznego,
- ekspozycje kredytowe kredytobiorcy z przyznanymi ustawowymi moratoriami kredytowymi (tzw. Tarcza 4.0),
- zbycie wierzytelności (dotyczącej ekspozycji zaliczonych do innej klasy niż ekspozycje detaliczne, w przypadku gdy sprzedaż nie dotyczy wszystkich ekspozycji danego klienta) z istotną stratą ekonomiczną, związaną ze zmianą wiarygodności kredytowej kredytobiorcy,
- wystąpienie przesłanki zarażenia lub propagacji zdarzenia default:
- niespłacenie przez dłużnika kwoty zrealizowanego poręczenia Skarbu Państwa lub Banku Gospodarstwa Krajowego
- kwarantanna.

Dla Koszyka 1 i Koszyka 2 ECL określana jest jako średnia zdyskontowana strata z kilku scenariuszy makroekonomicznych ważona prawdopodobieństwem wystąpienia poszczególnych scenariuszy makroekonomicznych.

Kwota oczekiwanych strat kredytowych w ramach pojedynczego scenariusza makroekonomicznego dla portfela, który nie jest w stanie *default*, jest liczona jako suma zdyskontowanych oczekiwanych strat w kolejnych okresach od daty sprawozdawczej do horyzontu czasowego w zależności od klasyfikacji danej ekspozycji do odpowiedniego Koszyka.

Na potrzeby kalkulacji straty oczekiwanej wykorzystuje się trzy scenariusze makroekonomiczne opracowane na podstawie własnych prognoz – bazowy oraz dwa scenariusze alternatywne.

Wyznaczenia kwoty oczekiwanych strat w ujęciu grupowym dla poszczególnych grup homogenicznych dokonuje się na poziomie poszczególnych ekspozycji, na podstawie parametrów wyliczonych dla homogenicznej grupy, do której należy dana ekspozycja. W zależności od portfela homogenicznego, do szacowania parametru PD, Bank wykorzystuje podejście oparte o krzywe vintage lub podejście oparte o macierze migracji, natomiast szacowanie parametru RR realizowane jest z wykorzystaniem macierzy migracji.

Oszacowanie parametrów realizowane jest na podstawie danych historycznych portfela Banku oraz korygowane jest celem odzwierciedlenia wpływu prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych. Prognozy przyszłych warunków gospodarczych obejmują następujące wskaźniki makroekonomiczne: stopę bezrobocia wg BAEL, sprzedaż detaliczną, PKB oraz stopę referencyjną NBP.

4.5.8. Spisanie aktywów finansowych

W trakcie okresu sprawozdawczego w odniesieniu do ekspozycji kredytowych spełniających poniższe warunki Bank dokonuje odpisania, nie zaprzestając działań służących odzyskaniu należności. Wierzytelności takie muszą być:

- wierzytelnościami wymagalnymi,
- zakwalifikowanymi jako default przez okres co najmniej roku, a utworzony na nie odpis na oczekiwane straty kredytowe musi być równy kwocie wierzytelności pozostającej do spłaty,
- a ich windykacja jest nieskuteczna, niemożliwa lub ekonomicznie nieopłacalna.

Dodatkowo dla portfela ekspozycji kredytowych analizowanych w ujęciu grupowym, zakwalifikowanych do Koszyka 3 Bank dokonuje także spisań częściowych w odniesieniu do naliczonych odsetek karnych. Z tego procesu wyłączone są ekspozycje w walucie innej niż polski złoty, ekspozycje analizowane indywidualnie oraz aktywa typu POCl. Wartość spisanych odsetek karnych według stanu 31 grudnia 2022 roku wyniosła 74.916 tys. zł. (na 31 grudnia 2021 roku wyniosła 62.951 tys. zł.).

4.5.9. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank, korzystając z możliwości wyboru jaką daje MSSF 9, stosuje przepisy rachunkowości zabezpieczeń określone w MSR 39, pod warunkiem spełnienia kryteriów tj.:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających. Dokumentacja obejmuje identyfikację pozycji zabezpieczanej lub transakcji, pozycji zabezpieczającej i charakter zabezpieczanego ryzyka. Dokumentuje się również, w momencie ustanowienia zabezpieczenia i przez cały czas jego trwania, ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji lub przepływów pieniężnych wynikających z pozycji zabezpieczanej,

- Bank przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką efektywnością w równoważeniu przepływów środków pieniężnych i zmian wartości godziwej, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, czyli można wiarygodnie wycenić wartość godziwą lub przepływy środków pieniężnych wynikające z zabezpieczanej pozycji oraz instrumentu zabezpieczającego,
- zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką efektywność w całym okresie jego wykorzystania.

Bank w roku zakończonym 31 grudnia 2022 roku oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2021 roku stosował rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. W roku zakończonym 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych, które:

- można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takimi jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją,
- może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”.

Zyski i straty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach (efektywne zabezpieczenie), w momencie ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań finansowych będącego skutkiem zabezpieczanej planowanej transakcji, przeklasyfikowane są do rachunku zysków i strat w tym okresie lub w okresach, w których zabezpieczane planowane przepływy pieniężne mają wpływ na rachunek zysków i strat. Jednakże, jeśli Bank oczekuje, że całość lub część strat ujętych w pozostałych całkowitych dochodach nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana, przeklasyfikuje się do rachunku zysków i strat.

Odsetki od instrumentów zabezpieczających ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycjach „Przychody z tytułu odsetek” lub „Koszty z tytułu odsetek”.

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych transakcji zabezpieczających zostały zaprezentowane w notcie 22.

4.5.10. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy.

Szczegóły dotyczące składników stanowiących środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych zostały zaprezentowane w notach 19, 20, i 35.

4.5.11. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. Grunty nie podlegają amortyzacji.

Amortyzacja innych rzeczowych aktywów trwałych jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle, w tym (PUA)	8 i 17, 20 i 76 lat (do 9 lat)
Grunty (PUA)	do 99 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	od 3,5 do 10 lat (ale nie dłużej niż okres umowy najmu)
Maszyny i urządzenia techniczne	od 1 do 20 lat
Urządzenia biurowe	od 5 do 20 lat
Komputery	od 2 do 10 lat
Środki transportu, w tym (PUA)	do 5 lat (do 4 lat)

Odpis amortyzacyjny składników rzeczowych aktywów trwałych o określonym okresie użytkowania oraz praw do użytkowania aktywów ujmuje się w rachunku zysków i strat w „Ogólnych kosztach administracyjnych”.

Wszelkie zyski lub straty wynikające ze sprzedaży danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat odpowiednio w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne” lub „Pozostałe koszty operacyjne” w okresie, w którym dokonano takiej transakcji.

Środki trwałe będące w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Szczegółowe informacje dotyczące stanu składników stanowiących rzeczowe aktywa trwałe zostały zaprezentowane w nocie 25.

4.5.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej przez okresy przewidywanego okresu ich użyteczności wynoszący od 3 do 20 lat.

Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w „Ogólnych kosztach administracyjnych”.

Zyski lub straty wynikające ze sprzedaży danego składnika wartości niematerialnych są ujmowane w rachunku zysków i strat odpowiednio w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne” lub „Pozostałe koszty operacyjne”.

Koszty prac badawczych są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Aktywa niematerialne powstałe w wyniku prowadzenia prac rozwojowych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie po spełnieniu następujących warunków:

- z technicznego punktu widzenia istnieje możliwość ukończenia składnika aktywów niematerialnych, tak aby nadawał się do sprzedaży lub użytkowania,
- istnieje możliwość udowodnienia zamiaru ukończenia składnika oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- składnik będzie zdolny do użytkowania lub sprzedaży,
- znany jest sposób w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,
- zapewnione zostaną środki techniczne oraz finansowe konieczne do ukończenia prac rozwojowych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Wartość początkową aktywów niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie stanowi suma wydatków poniesionych od dnia, gdy składnik aktywów niematerialnych po raz pierwszy spełnia wymienione powyżej kryteria ujmowania ich w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W przypadku, gdy nie można ująć w bilansie kosztów prac rozwojowych wytworzonych we własnym zakresie, koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat okresu, w którym zostały poniesione.

Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie w ramach prac rozwojowych po początkowym ujęciu są wykazywane po pomniejszeniu o umorzenie i łączne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.

Szczegółowe informacje dotyczące stanu składników stanowiących wartości niematerialne zostały zaprezentowane w nocie 26.

4.5.13. Leasing

Począwszy od 1 stycznia 2019 roku Bank po przyjęciu MSSF 16 ujmuje zobowiązania z tytułu leasingu, wyceniając zobowiązania pozostające do zapłaty w wartości bieżącej opłat leasingowych, zdyskontowane z zastosowaniem stopy procentowej leasingu na moment powstania leasingu, obliczonej na bazie krańcowej stopy procentowej Banku.

Zobowiązania z tytułu leasingu, który wcześniej został sklasyfikowany jako leasing operacyjny zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing zostały wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16, zdyskontowanej z zastosowaniem stopy procentowej leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Poza zobowiązaniem z tytułu leasingu dla umów spełniających definicję leasingu rozpoznawane jest odpowiadające mu prawo do użytkowania. Do umów leasingu lub umów zawierających leasing, kwalifikowana jest umowa lub jej część, zgodnie z którą Bank uzyskuje prawo do używania zidentyfikowanego składnika aktywów, a prawo dostawcy do podstawienia alternatywnego składnika aktywów nie jest znaczące oraz posiada prawo do uzyskania praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych z jego użytkowania przez cały okres oraz posiada prawo do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez cały okres użytkowania. Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych netto pozostających do zapłaty. Bank aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu, aby uwzględnić zmiany w opłatach leasingowych. Aktualizacja wyceny zobowiązania z tytułu leasingu ujmowana jest jako korekta składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Bank dokonuje aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu poprzez dyskontowanie zaktualizowanych opłat leasingowych bez aktualizacji stopy dyskonta, gdy (i) zaistnieje zmiana w kwocie, której zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej. Bank ustala zaktualizowane opłaty leasingowe w celu uwzględnienia zmiany w kwotach, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej oraz (ii) zaistnieje zmiana w przyszłych opłatach leasingowych wynikająca ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalania tych opłat. W przypadku modyfikacji umowy leasingu, wartość składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania (PUA) jest odpowiednio aktualizowana, aby odzwierciedlić zmiany w zakresie leasingu i/lub zmiany w wartości zobowiązania z tytułu leasingu. Modyfikacja prawa do użytkowania może obejmować również zmianę okresu amortyzacji odzwierciedlającą zmianę okresu leasingu ustalonego przez Bank. Bank aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu poprzez dyskontowanie zaktualizowanych opłat leasingowych, stosując zaktualizowaną stopę dyskontową, jeżeli zmniejszenie zakresu leasingu skutkuje częściowym lub całkowitym zaprzestaniem ujmowania aktywów z tytułu prawa do użytkowania, proporcjonalnie do modyfikacji dokonywanej w umowie leasingu.

Wyłączone z ujęcia są krótkoterminowe umowy leasingowe do 12 miesięcy oraz dotyczące niskokwotowych składników aktywów. Koszty amortyzacji ujętego prawa do użytkowania będącego przedmiotem leasingu są ujmowane odrębnie od kosztów odsetek z tytułu zobowiązania leasingowego w rachunku zysków i strat.

Opłaty z tego tytułu ujmowane są metodą liniową przez okres trwania umowy w pozycji „Pozostałe przychody operacyjne” rachunku zysków i strat.

4.5.14. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Bank w ramach obligatoryjnego corocznego testu sprawdzającego ocenia, czy konieczne jest objęcie składników niefinansowych aktywów trwałych odpisem aktualizującym ich wartość. W razie stwierdzenia, że zachodzą przesłanki wskazujące, że mogła nastąpić lub nastąpiła utrata wartości, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWŚP) pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z tych wartości jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów lub OWŚP jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Do określania wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, używany jest odpowiedni dla danego składnika aktywów model wyceny. Obliczenia te są potwierdzone przez wyceny dokonane na podstawie innych źródeł lub inne dostępne wyznaczniki wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów są ujmowane w rachunku zysków i strat, z wyłączeniem aktywów wcześniej przeszacowanych. W ich przypadku przeszacowanie zostało odniesione na kapitał. Wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest także ujmowany w kapitałach do wartości wcześniejszych przeszacowań.

Na koniec każdego roku obrotowego ocenia się także czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że wcześniej ujęte odpisy z tytułu utraty wartości aktywów są nadal zasadne i czy nie powinny zostać pomniejszone. Jeżeli takie przesłanki występują, Bank szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów bądź ośrodków wypracowujących wpływy pieniężne. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej.

Podwyższona kwota nie powinna przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, chyba że dany składnik aktywów wykazywany jest w wartości przeszacowanej, w którym to przypadku odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie skumulowanych innych całkowitych dochodów.

Powyższe kryteria mają także zastosowanie w ocenie, czy nastąpiła utrata wartości aktywów ujętych jako wartości niematerialne. Test ten przeprowadza się albo dla poszczególnych aktywów, albo dla ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz gdy okoliczności wskazują, że mogła wystąpić utrata wartości.

4.5.15. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Banku ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Bank spodziewa się, że wydatki objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest dyskontowana, przy zastosowaniu bieżącej stopy dyskontowej nieuwzględniającej podatku, odzwierciedlającej ewentualne ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Jeżeli kwota rezerwy została zdyskontowana, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty odsetkowe.

Rezerwy na sprawy sporne

Rezerwy na sprawy sporne dotyczą spraw toczących się w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz innych sporów o charakterze prawnym i administracyjnym. Bank prowadzi szczegółową ewidencję spraw spornych. W sprawach, w których na Banku ciąży obowiązek prawny lub wynikający z ogólnie przyjętych zwyczajów mający swe źródło w zdarzeniach przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków, Bank tworzy rezerwy. Ewentualne przyszłe rozliczenia dokonywane są w ciężar utworzonych rezerw. Bank rozpoznał rezerwy na wszystkie szacowane straty. Szacunkowe terminy realizacji rezerw na sprawy sporne wynoszą, co do zasady, powyżej 1 roku.

Szczegółowe informacje dotyczące rezerw na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 32.

Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe

Odprawy emerytalno-rentowe stanowią zgodnie z MSR 19 programy określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe ustalana jest w oparciu o zasady Regulaminów Wynagradzania obowiązujących w Banku. Wartość bieżąca rezerw na odprawy emerytalno-rentowe i związanych z nimi kosztów bieżącego i przeszłego zatrudnienia wyceniona jest przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Przeszacowania rezerw na odprawy emerytalno-rentowe składają się z następujących składników:

- kosztów zatrudnienia (w tym kosztów bieżącego zatrudnienia, kosztów przeszłego zatrudnienia),
- kosztu lub dochodu z odsetek netto, oraz
- zysków lub strat aktuarialnych.

Koszty zatrudnienia i koszty lub dochód z odsetek netto ujmowane są w rachunku zysków i strat, natomiast zyski lub straty aktuarialne są ujmowane w ciężar skumulowanych innych całkowitych dochodów, w którym te zmiany wystąpiły.

Informacje dotyczące rezerw na odprawy emerytalno-rentowe zostały zaprezentowane w nocie 32.

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku udzielone gwarancje oraz bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania traktowane są jako element zaangażowania obciążonego ryzykiem kredytowym. Przy kalkulacji rezerw związanych ze zobowiązaniami pozabilansowymi Bank uwzględnia współczynnik konwersji kredytowej (CCF). Szczegółowe zasady tworzenia odpisów na utratę wartości ekspozycji obciążonych ryzykiem kredytowym, w tym kredytów i pożyczek, zostały opisane w nocie 4.5.7.

4.5.16. Pozostałe aktywa

Na pozycję „Pozostałe aktywa” składają się głównie: koszty do rozliczenia w czasie, przychody do otrzymania, zaliczki, rozliczenia kart płatniczych, zapasy związane z działalnością uboczną Banku oraz należności od kontrahentów.

Przychody do otrzymania to przychody odnoszące się do wyniku danego okresu sprawozdawczego do otrzymania przez Bank w okresie późniejszym, które dotyczą naliczonych opłat i prowizji za prowadzenie rachunków i wykonanie innych czynności bankowych.

Koszty do rozliczenia w czasie to koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym dotyczące następnym okresów sprawozdawczych, w szczególności koszty eksploatacyjne zapłacone z góry, koszty ubezpieczenia i prenumeraty.

Należności od kontrahentów ujmuje się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji (jeżeli występują).

Nabyte lub powstałe zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych, obejmujące głównie zapasy czystych blankietów kart płatniczych i banknotów kolekcjonerskich, ujmuje się w księgach rachunkowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia na dzień ich nabycia lub powstania.

Wartość należności aktualizuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, poprzez dokonanie odpisu na oczekiwane straty, który zalicza się w rachunku zysków i strat do „Wyniku z tytułu opisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”. Wartość zapasów aktualizuje się uwzględniając ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia w stosunku do ich wartości netto możliwej do odzyskania. Odpis wartości zapasów do ich wartości netto możliwej do uzyskania ujmowany jest w rachunku zysków i strat w „Wyniku z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych”.

Szczegółowe informacje dotyczące stanu składników pozostałych aktywów zostały zaprezentowane w nocie 27.

4.5.17. Pozostałe zobowiązania

Składnikami pozostałych zobowiązań są między innymi: rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Banku przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnym okresie sprawozdawczym, zobowiązania wobec pracowników z tytułu niewykorzystanych urlopów, premii, nagród uznaniowych, zaliczki otrzymane oraz pozostałe zobowiązania wobec kontrahentów, rozrachunki międzybankowe, rozliczenia publiczno-prawne oraz rozliczenia z Poczta Polską. Pozycje te ujmuje się w wartości wymagającej zapłaty.

Szczegółowe informacje dotyczące stanu składników pozostałych zobowiązań zostały zaprezentowane w nocie 33.

4.5.18. Ujmowanie przychodów i kosztów

Wynik z tytułu odsetek

W przypadku wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz dłużnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, przychody i koszty odsetkowe (w tym: odsetki, dyskonto, premia) ujmowane są z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej i wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek” lub odpowiednio „Koszty z tytułu odsetek”. W przychodach i kosztach odsetkowych ujmowane są również rozliczane w czasie przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej opłaty i prowizje otrzymane i zapłacone, stanowiące element wyceny instrumentu finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy procentowej obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej. Przy wylczeniu efektywnej stopy procentowej Bank dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego, jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. W przypadku, gdy Bank zmienia oszacowania płatności udzielonych lub otrzymanych, koryguje wartość bilansową składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Korekta jest wyliczana z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego i ujmowana jest w „Przychodach z tytułu odsetek” lub „Kosztach z tytułu odsetek” rachunku zysków i strat.

W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych ze stwierdzoną utratą wartości (koszyk 3), przychody odsetkowe naliczane są od wartości bieżącej (netto) należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis na

oczekiwane straty kredytowe) przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania odpisu na oczekiwane straty kredytowe.

Szczegółowe informacje dotyczące wyniku z tytułu odsetek zostały zaprezentowane także w dalszej części sprawozdania finansowego w nocie 6.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Opłaty i prowizje nie stanowiące integralnej części efektywnej stopy procentowej, tj. takie, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, lecz rozkładane są w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo w rachunku zysków i strat zgodnie z wymogami MSSF 15, są ujmowane odpowiednio w pozycji „Przychody z tytułu prowizji i opłat” lub „Koszty z tytułu prowizji i opłat”. Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są głównie prowizje od kredytów w rachunku bieżącym.

Do przychodów i kosztów prowizyjnych Banku rozpoznawanych jednorazowo w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi należą m.in.:

- prowizje za prowadzenie rachunku bieżącego, realizację przelewów, zleceń stałych, poleceń zapłaty i wypłaty gotówkowe,
- opłaty i prowizje za czynności związane z obsługą kart płatniczych,
- opłaty płacone urzędом pocztowym za zawarcie umowy wkładu terminowego, pod warunkiem, że te umowy są niezależne od samej lokaty (wkładu terminowego),
- opłaty płacone urzędом pocztowym za przyjęcie pełnomocnictwa pod warunkiem, że dotyczy ono nie konkretnej lokaty, ale różnych depozytów,
- opłaty płacone urzędом pocztowym za odwołanie pełnomocnictwa klienta,
- opłaty płacone urzędом pocztowym za przyjęcie dyspozycji na wypadek śmierci.

Zasady rachunkowości dotyczące ujęcia przychodów prowizyjnych z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami i pożyczkami opisane zostały w punkcie poniżej „Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych”.

Szczegółowe informacje dotyczące wyniku z tytułu prowizji i opłat zostały zaprezentowane w nocie 7.

Przychody i koszty z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych

Bank uzyskuje przychody z tytułu „*bancassurance*”, tj. sprzedaży poprzez kanały dystrybucji Banku produktów ubezpieczeniowych. Jednocześnie, w trakcie ochrony ubezpieczeniowej, Bank może świadczyć dodatkowe usługi na rzecz towarzystwa ubezpieczeń o charakterze obsługi posprzedażowej zawartych polis.

W przypadku produktów ubezpieczeniowych, kiedy Bank otrzymuje wynagrodzenie jako procent liczony od składki ubezpieczeniowej pobranej z góry za cały okres objęty ochroną ubezpieczeniową z zachowaniem przez klientów prawa do anulowania ochrony ubezpieczeniowej i zwrotu nadpłaconej składki w dowolnym momencie, Bank ujmuje wynagrodzenie otrzymywane za oferowanie tego typu produktów ubezpieczeniowych na podstawie profesjonalnego osądu, czy sprzedaż ubezpieczenia jest ograniczona wyłącznie do świadczenia usługi pośrednictwa, czy też usługa sprzedaży ubezpieczenia jest powiązana ze sprzedażą produktu kredytowego. Ocena bazuje na treści ekonomicznej oferowanych produktów kredytowych oraz produktów ubezpieczeniowych, w których sprzedaży Bank uczestniczy. Celem osądu jest rozróżnienie na bazie treści ekonomicznej przychodów stanowiących:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego produktu kredytowego,
- wynagrodzenie za usługę agencyjną lub pośrednictwa,
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności po dokonaniu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Ocena bezpośredniego powiązania przeprowadzana jest, przede wszystkim na podstawie następujących podstawowych kryteriów:

- oceny czy produkt kredytowy jest oferowany zawsze z produktem ubezpieczeniowym, to jest obydwie transakcje zostały zawarte w tym samym czasie lub zostały zawarte w sekwencji, w której każda kolejna transakcja wynika z poprzedniej,
- oceny czy produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z produktem bankowym tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu produktu łączonego z produktem bankowym.

Analiza bezpośredniego powiązania produktu ubezpieczeniowego z produktem kredytowym skutkuje podziałem produktu łączonego to jest wydzieleniem wartości godziwej oferowanego produktu kredytowego oraz wartości godziwej produktu ubezpieczeniowego sprzedawanego łącznie z kredytem. W przypadku, gdy Bank wykonuje czynności

pośrednictwa, należne Bankowi wynagrodzenie jest dzielone pomiędzy część stanowiącą element zamortyzowanego kosztu produktu kredytowego i ujmowane metodą efektywnej stopy procentowej (w 2022 roku Bank zautomatyzował proces rozliczenia przychodów z tytułu ubezpieczeń i przeniósł mechanizmy do Centralnego Systemu Bankowego, co wyeliminowało konieczność stosowania metody uproszczonej sumy cyfr rocznych) w „Przychodach z tytułu odsetek” oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonanie czynności pośrednictwa ujmowane w „Przychodach z tytułu prowizji i opłat”. Podział wynagrodzenia jest dokonywany w części: odpowiednio wartości godziwej produktu kredytowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości.

Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, iż Bank będzie zobowiązany do świadczenia dalszych usług w okresie ważności polisy ubezpieczeniowej, prowizja lub jej część jest odraczana i rozliczana w czasie przy uwzględnieniu zasady współmierności przychodów i kosztów.

Wartość godziwą ustala się według następującego podejścia:

- usługa pośrednictwa – bazuje na danych rynkowych i wykorzystuje ceny i inne dane rynkowe generowane przez identyczne lub porównywalne transakcje rynkowe realizowane w ramach produktów ubezpieczeniowych sprzedawanych niezależnie od produktów kredytowych,
- wartość godziwa produktu kredytowego – określenie przyszłych spłat kapitałowych i odsetkowych z uwzględnieniem przyszłych strat z tytułu utraty wartości kredytu oraz spodziewanych odzysków, zdyskontowanych za pomocą rynkowej krzywej stóp procentowych powiększonej o bieżące marże oferowane przez Bank dla danego typu kredytu,
- w odniesieniu do elementu wynagrodzenia za inne czynności na rzecz ubezpieczyciela wykonywane przez Bank w trakcie trwania ubezpieczenia, szacunek wartości godziwej dla celów alokacji dokonany na podstawie analizy poniesionych kosztów w związku z świadczeniem tych usług.

Dodatkowo Bank dokonuje szacunku rezerwy na zwroty, czyli kwoty, o którą powinna być pomniejszona suma wynagrodzenia Banku z tytułu dystrybucji ubezpieczeń. Bank opiera szacunek rezerwy na zwroty na analizie historycznych informacji o rzeczywistych zwrotach wynagrodzenia, jak również na przewidywaniach Banku, co do trendu w przyszłości. Rezerwa na zwroty uwzględniana jest proporcjonalnie do podziału wynagrodzenia między element pośrednictwa oraz element stanowiący korektę efektywnej stopy procentowej produktu kredytowego.

Koszty sprzedaży ubezpieczenia ujmowane są proporcjonalnie do sposobu podziału przychodów, rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu zamortyzowanego metodą efektywnej stopy procentowej (w 2022 roku Bank zautomatyzował proces rozliczenia przychodów z tytułu ubezpieczeń i przeniósł mechanizmy do Centralnego Systemu Bankowego, co wyeliminowało konieczność stosowania metody uproszczonej sumy cyfr rocznych) jako „Przychody z tytułu odsetek” i kosztów rozpoznawanych jednorazowo jako wynagrodzenie z tytułu wykonania usługi pośrednictwa i ujmowane jako „Koszty z tytułu prowizji i opłat”.

W przypadku oferowanych kredytów gotówkowych lub hipotecznych z ubezpieczeniem Bank ujmował od 7,46% do 11,5% przychodu i kosztu z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami (przed uwzględnieniem rezerwy na zwroty wynagrodzenia przez Bank) jednorazowo jako przychód prowizyjny, natomiast pozostała część przychodu rozliczana była w pozycji „Przychód z tytułu odsetek” metodą efektywnej stopy procentowej przez okres kontraktowy życia kredytu oraz w pozycji „Przychód z tytułu prowizji i opłat” liniowo przez kontraktowy okres życia kredytu.

W przypadku produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami kredytowymi lub innymi produktami bankowymi, gdzie składka ubezpieczeniowa płacona przez klienta, jak również wynagrodzenie Banku rozliczane są w okresach miesięcznych, a klient może zrezygnować z ochrony ubezpieczeniowej w każdym momencie, przychody z tytułu sprzedaży tego typu produktów ubezpieczeniowych ujmowane są również w okresach miesięcznych i prezentowane jako „Przychody z tytułu prowizji i opłat”. Wydatki (koszty pośrednictwa) ponoszone przez Bank w związku ze sprzedażą tego typu produktów ubezpieczeniowych rozpoznawane są metodą liniową (równomiernie) w okresie życia kredytu i prezentowane w „Kosztach z tytułu prowizji i opłat”.

Szczegółowe informacje dotyczące przychodów i kosztów z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych zostały zaprezentowane w notce 7.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

W pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany” uwzględnia się:

- wszystkie zyski i straty wynikające ze zbycia oraz ze zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,

- nieefektywną część zysków i strat związanych z wyceną instrumentów zabezpieczających w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych,
- wynik z pozycji wymiany, tj. dodatnie i ujemne różnice kursowe zarówno zrealizowane, jak niezrealizowane, wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań walutowych według obowiązującego na dzień bilansowy średniego kursu NBP.

Szczegółowe informacje dotyczące wyniku na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wyniku z pozycji wymiany zostały zaprezentowane w nocie 9.

Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

„Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik” zawiera:

- zyski i straty powstałe w wyniku zbycia aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- zyski i straty zrealizowane na sprzedaży instrumentów finansowych wycenianych po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie,

Szczegółowe informacje dotyczące wyniku zrealizowanego z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zostały zaprezentowane w nocie 10.

Ogólne koszty administracyjne

Koszty związane z utrzymaniem majątku trwałego, koszty obsługi informatycznej i telekomunikacyjnej, pozostałe koszty działalności administracyjnej, koszty promocji i reklamy, ochrony mienia oraz koszty szkoleń ujmowane są w ramach kosztów administracyjnych i zostały zaprezentowane w nocie 11. W kosztach administracyjnych ujmowane są także opłaty leasingowe w odniesieniu do umów leasingu krótkoterminowego i niskocennego.

Koszty świadczeń pracowniczych

Płatności z tytułu wynagrodzeń, premii, nagród uznaniowych oraz płatnych urlopów wypoczynkowych ujmowane są w pozycji „Koszty świadczeń pracowniczych” rachunku zysków i strat w okresie, w którym pracownicy świadczyli pracę. Płatności na rzecz określonych programów emerytalnych, tj. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, funduszy emerytalnych i Pracowniczego Programu Emerytalnego stanowią programy określonych składek i ujmowane są jako koszty w pozycji „Koszty świadczeń pracowniczych” rachunku zysków i strat w momencie, kiedy pracownicy wykonali usługi uprawniające ich do udziału w tych programach.

Szczegółowe informacje dotyczące kosztów świadczeń pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 12.

Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny

Zgodnie z interpretacją KIMSF 21 Opłaty publiczne, opłaty ponoszone przez Bank na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie zajścia zdarzenia obligującego. Bank wnosi składki na fundusz gwarancyjny banków (kwartalnie) i fundusz przymusowej restrukturyzacji banków (raz do roku). Składki na fundusz gwarancyjny i przymusowej restrukturyzacji nie stanowią kosztów uzyskania przychodów.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych wykazywane są pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Na pozostałe przychody operacyjne składają się w szczególności zyski z tytułu sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych, otrzymane odszkodowania oraz kary, przychody z odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych, spłaty kosztów windykacji, rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania oraz przychody uboczne Banku.

Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty utworzonej rezerwy na zwroty prowizji od wcześniej spłaconych kredytów konsumenckich, straty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien, koszty rezerw na sprawy sporne, koszty z tytułu spisanych należności i inne koszty operacyjne.

Szczegółowe informacje dotyczące pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zostały zaprezentowane w nocie 16.

4.5.19. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (w przypadku należności – podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które na dzień bilansowy prawnie już obowiązywały lub proces legislacyjny ich zatwierdzenia był w zasadzie zakończony.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza wynikiem finansowym jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach, w zakresie pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach.

Odroczony podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, odroczony podatek dochodowy jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem gdy rezerwa na odroczony podatek dochodowy powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub innego składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać wyżej wymienione różnice, ulgi i straty, z wyjątkiem przypadku gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na zrealizowanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które na dzień bilansowy prawnie już obowiązywały lub proces legislacyjny ich zatwierdzenia był w zasadzie zakończony.

Odroczony podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza wynikiem finansowym jest ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach, w zakresie pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach.

Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat aktywów z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Szczegółowe informacje dotyczące podatku bieżącego i podatku odroczonego zostały zaprezentowane w nocie 17.

4.5.20. Kapitały własne

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości zgodnej ze Statutem Banku oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Pozostałe pozycje kapitałów własnych wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z uwzględnieniem ich podziału na rodzaje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i z postanowieniami Statutu Banku. Tworzą je:

- kapitał zapasowy, który jest tworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich ceną nominalną, z obligatoryjnego 8% odpisu z zysku netto i z przeniesienia ze skumulowanych innych całkowitych dochodów,
- kapitał rezerwowy tworzony zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (t. jedn. Dz. U. z 2019 roku, poz. 2357) („Prawo bankowe”) i Statutem Banku z podziału zysku netto,
- wynik finansowy netto bieżącego okresu oraz niepodzielony wynik finansowy z okresów poprzednich (prezentowane łącznie w pozycji „Zyski zatrzymane”),
- skumulowane inne całkowite dochody.

Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych składników kapitału własnego zostały zaprezentowane w nocie 34.

4.5.21. Zobowiązania warunkowe

W ramach prowadzonej działalności Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujemne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku,
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujemny w sprawozdaniu sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy. Na pozycje udzielonych zobowiązań pozabilansowych składają się przyznane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje. W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się do wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się ją według wartości wyższej z:

- wartości odpisu na oczekiwane straty kredytowe ustalonej zgodnie z MSSF 9 oraz
- wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSSF 15.

Szczegółowe informacje dotyczące zobowiązań warunkowych zostały zaprezentowane w notcie 36.

Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w polskich złotych. Jest to waluta funkcjonalna Banku. Jest to również waluta podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Bank.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na polskie złote przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na polskie złote przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujemne są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujemne według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujemne według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
1 USD = 4,4018 zł	1 USD = 4,0600 zł
1 EUR = 4,6899 zł	1 EUR = 4,5994 zł
1 CHF = 4,7679 zł	1 CHF = 4,4484 zł
1 GBP = 5,2957 zł	1 GBP = 5,4846 zł

5. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych

Zgodnie z intencją MSSF 8 informacje o segmentach operacyjnych prezentuje się w oparciu o strukturę raportowania stosowaną do celów sprawozdawczości wewnętrznej przedstawianej Zarządowi Banku, którego zadaniem jest przydzielanie zasobów do segmentów oraz ocena ich wyników.

Dla celów zarządczych działalność Banku, zgodnie z projekcjami finansowymi zawartymi w Strategii Banku na lata 2021-2024, podzielono na segmenty w oparciu o sprzedawane produkty, świadczone usługi oraz typ klientów. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: detaliczny, instytucjonalny oraz skarbu.

Szczegółowe zasady wydzielenia przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów opisują wewnętrzne regulacje Banku. Bank rozlicza transakcje pomiędzy segmentami przy zastosowaniu wewnętrznych stawek transferowych ustalonych w oparciu o dane rynkowe. Operacje koncentrują się na rynku polskim - podstawową bazę klientów stanowią krajowe osoby fizyczne i podmioty gospodarcze. Działalność Banku nie jest narażona na fluktuacje związane z sezonowością operacji.

Zarząd Banku ocenia wyniki finansowe poszczególnych segmentów w zakresie następujących wielkości:

- wynik na działalności bankowej po odpisach na straty kredytowe z uwzględnieniem pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych (wraz z jego dekompozycją na główne składowe),
- ogólne koszty administracyjne,
- wskaźnik C/I (*cost/income*), czyli koszty z amortyzacją/dochody.

Zasady rachunkowości stosowane w sprawozdawczości według segmentów operacyjnych są zgodne przyjętymi w Banku zasadami rachunkowości.

W związku z tym, że Zarząd Banku analizuje wynik z tytułu odsetek łącznie, w wynikach finansowych poszczególnych segmentów nie wydzielono przychodów i kosztów odsetkowych.

Segment detaliczny Banku

Segment detaliczny w ujęciu zarządczym obejmuje ofertę skierowaną do osób fizycznych. Oferta zawiera rachunki oszczędnościowo - rozliczeniowe (ROR) i konta oszczędnościowe, lokaty terminowe, kredyty konsumpcyjne (w tym gotówkowe, kredyty odnawialne w ROR, kredyty on-line), kredyty hipoteczne (w tym kredyty mieszkaniowe, pożyczki hipoteczne i kredyty konsolidacyjne), karty debetowe oraz kredytowe, produkty ubezpieczeniowe i fundusze inwestycyjne. Oferta kierowana jest za pomocą tradycyjnych kanałów dystrybucji poprzez ogólnopolską sieć placówek (w tym sieć własną oraz - w odniesieniu do wybranych produktów - sieć Poczty Polskiej S.A.), bankowość internetową, mobilną oraz telefoniczną.

Segment instytucjonalny Banku

Segment instytucjonalny w ujęciu zarządczym obejmuje wynik na działalności uzyskany z tytułu obsługi podmiotów gospodarczych (tj. osoby prawne, osoby fizyczne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które na podstawie właściwych przepisów prowadzą działalność gospodarczą, jednostki budżetowe szczebla centralnego i samorządowego). Segment obejmuje także wynik z tytułu usług rozliczeniowych klientów Poczty Polskiej.

W skład oferty segmentu instytucjonalnego wchodzi produkty kredytowe (kredyty obrotowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty inwestycyjne, kredyty z premią termomodernizacyjną i z premią remontową, pożyczki hipoteczne oraz gwarancje bankowe), depozytowe (rachunki bieżące i pomocnicze, mieszkaniowy rachunek powierniczy, lokaty standardowe i indywidualnie negocjowane, w tym lokaty typu *overnight*, konta oszczędnościowe) oraz produkty rozliczeniowe (wpłaty otwarte, wpłaty i wypłaty zamknięte, Giro Płatność, Giro Wysyłka, masowe płatności). Produkty są oferowane poprzez sieć własną Banku.

W obszarze usług rozliczeniowych Bank oferuje kompleksową obsługę w zakresie wpłat gotówkowych klientów Poczty Polskiej S.A. polegającą na włączeniu do rozliczeń międzybankowych wpłat gotówkowych przyjętych w placówkach Poczty Polskiej S.A. Do usług tych należą przede wszystkim obsługa wpłat gotówkowych na rachunki w innych bankach oraz obsługa wpłat na rzecz ZUS i Urzędów Skarbowych.

Segment skarbu Banku

Obszar skarbu wynika z działalności w zakresie operacji skarbowych, rynków finansowych, zarządzania płynnością, ryzykiem stóp procentowych oraz ryzykiem walutowym, dokonywania transakcji na rynku międzybankowym (np. depozyty), kupna lub sprzedaży papierów wartościowych (obligacje Skarbu Państwa, instrumenty dłużne wyemitowane przez Narodowy Bank Polski, obligacje banków) oraz przeprowadzania transakcji *sell-buy-back* i *buy-sell-back* i transakcji pochodnych zabezpieczających ekspozycje na ryzyko (typu: IRS i *FXswap*). W transakcjach wewnętrznych odkupuje się po stawce transferowej od segmentów operacyjnych pozyskane przez nie środki klientów i sprzedaje im fundusze na działalność kredytową.

Pozycje niezaalokowane

Wielkości niezaalokowane obejmują przychody i koszty nieprzyporządkowane do powyższych segmentów (tj. leasing majątku trwałego, wynik z tytułu modyfikacji, wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych netto) oraz podatek dochodowy.

okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	Segment detaiczny	Segment instytucjonalny	Segment skarbu	Razem	Wielkości niezaalokowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wynik z tytułu odsetek	339 422	85 340	(14 123)	410 639	(315)	410 324
- sprzedaż klientom zewnętrznym	339 422	85 340	(14 123)	410 639	(315)	410 324
Wynik z tytułu prowizji	26 714	27 596	(1 091)	53 219	0	53 219
Pozostałe przychody i koszty związane z działalnością bankową *	0	0	(3 545)	(3 545)	0	(3 545)
Wynik na działalności bankowej	366 136	112 936	(18 759)	460 313	(315)	459 998
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	6 353	2 576	(92)	8 837	(70 683)	(61 846)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(184 765)	(40 515)	(19 345)	(244 625)	0	(244 625)
- amortyzacja	(27 802)	(7 224)	(2 173)	(37 199)	0	(37 199)
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(29 870)	11 739	0	(18 131)	0	(18 131)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	0	0	0	0	78	78
Wynik na działalności operacyjnej	157 854	86 736	(38 196)	206 394	(70 920)	135 474
Wynik finansowy brutto bieżącego okresu	157 854	86 736	(38 196)	206 394	(70 920)	135 474
Podatek dochodowy	0	0	0	0	(30 439)	(30 439)
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	157 854	86 736	(38 196)	206 394	(101 359)	105 035
C/I ratio KOSZTY z AMORTYZACJĄ	49,6%	35,1%	-102,6%			

* na pozycję składają się przychody z tytułu dywidend, wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany i wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

okres od 01.01.2021 do 31.12.2021	Segment detaiczny	Segment instytucjonalny	Segment skarbu	Razem	Wielkości niezaalokowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wynik z tytułu odsetek	146 378	28 042	30 729	205 149	(352)	204 797
- sprzedaż klientom zewnętrznym	146 378	28 042	30 729	205 149	(352)	204 797
Wynik z tytułu prowizji	26 580	26 783	(1 110)	52 253	0	52 253
Pozostałe przychody i koszty związane z działalnością bankową *	0	0	17 568	17 568	0	17 568
Wynik na działalności bankowej	172 958	54 825	47 187	274 970	(352)	274 618
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(2 915)	675	56	(2 184)	(57)	(2 241)
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(149 620)	(39 126)	(17 771)	(206 517)	0	(206 517)
- amortyzacja	(25 727)	(7 981)	(2 251)	(35 959)	0	(35 959)
Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	(13 005)	(8 577)	0	(21 582)	0	(21 582)
Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	0	0	0	0	(846)	(846)
Wynik na działalności operacyjnej	7 418	7 797	29 472	44 687	(1 255)	43 432
Wynik finansowy brutto bieżącego okresu	7 418	7 797	29 472	44 687	(1 255)	43 432
Podatek dochodowy	0	0	0	0	(12 390)	(12 390)
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	7 418	7 797	29 472	44 687	(13 645)	31 042
C/I ratio KOSZTY z AMORTYZACJĄ	88,0%	70,5%	37,6%			

* na pozycję składają się przychody z tytułu dywidend, wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany i wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

Stan na 31 grudnia 2022	Segment detałiczny	Segment instytucjonalny	Segment skarbu	Razem	Wielkości niezaalokowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa segmentu	3 406 074	831 183	4 300 225	8 537 482	0	8 537 482
Zobowiązania i kapitał własny segmentu	6 369 428	1 977 819	190 235	8 537 482	0	8 537 482

Stan na 31 grudnia 2021	Segment detałiczny	Segment instytucjonalny	Segment skarbu	Razem	Wielkości niezaalokowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa segmentu	3 944 964	832 726	4 334 312	9 112 002	0	9 112 002
Zobowiązania i kapitał własny segmentu	6 862 178	2 087 486	162 338	9 112 002	0	9 112 002

NOTY DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

6. Wynik z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek, w tym:	Od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu należności od innych banków	19 311	0	19 311
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	377 008	0	377 008
od kredytów w rachunku bieżącym	1 941	0	1 941
od kredytów i pożyczek terminowych:	375 067	0	375 067
- osoby fizyczne	303 735	0	303 735
- klienci instytucjonalni	69 074	0	69 074
- instytucje samorządowe	2 258	0	2 258
Przychody z tytułu inwestycyjnych aktywów finansowych	8 269	77 358	85 627
Razem	404 588	77 358	481 946

Koszty z tytułu odsetek, w tym:	Od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Od zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszty z tytułu zobowiązań wobec innych banków	(108)	0	(108)
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów, w tym:	(48 307)	0	(48 307)
od rachunków bieżących	(24 813)	0	(24 813)
od depozytów terminowych:	(23 494)	0	(23 494)
- osoby fizyczne	(2 912)	0	(2 912)
- klienci instytucjonalni	(20 578)	0	(20 578)
- instytucje samorządowe	(4)	0	(4)
Koszty z tytułu obligacji płynnościowych i podporządkowanych oraz pożyczki podporządkowanej	(7 566)	0	(7 566)
Koszty z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(350)	0	(350)
Koszty z tytułu instrumentów zabezpieczających	0	(14 976)	(14 976)
Koszty z tytułu zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(315)	0	(315)
Razem	(56 646)	(14 976)	(71 622)
Wynik z tytułu odsetek	347 942	62 382	410 324

Przychody z tytułu odsetek, w tym:	Od aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu należności od innych banków	837	0	837
Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, w tym:	179 231	0	179 231
od kredytów w rachunku bieżącym	1 275	0	1 275
od kredytów i pożyczek terminowych:	177 956	0	177 956
- osoby fizyczne	149 839	0	149 839
- klienci instytucjonalni	27 486	0	27 486
- instytucje samorządowe	631	0	631
Przychody z tytułu inwestycyjnych aktywów finansowych	2 628	30 015	32 643
Przychody z tytułu instrumentów zabezpieczających	973	0	973
Razem	183 669	30 015	213 684

Koszty z tytułu odsetek, w tym:	Od zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	Od zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszty z tytułu zobowiązań wobec innych banków	(273)	0	(273)
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów, w tym:	(4 917)	0	(4 917)
od rachunków bieżących	(188)	0	(188)
od depozytów terminowych:	(4 729)	0	(4 729)
- osoby fizyczne	(4 099)	0	(4 099)
- klienci instytucjonalni	(624)	0	(624)
- instytucje samorządowe	(6)	0	(6)
Koszty z tytułu obligacji płynnościowych i podporządkowanych oraz pożyczki podporządkowanej	(3 304)	0	(3 304)
Koszty z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(41)	0	(41)
Koszty z tytułu zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(352)	0	(352)
Razem	(8 887)	0	(8 887)
Wynik z tytułu odsetek	174 782	30 015	204 797

Przychody odsetkowe w roku 2022 zostały pomniejszone o kwotę 21.212 tys. zł i o 18.652 tys. zł w roku 2021 w związku z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, dotyczącym prawa konsumenta do obniżenia kosztu kredytu w przypadku spłaty kredytu przed terminem określonym w umowie kredytowej.

7. Wynik z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
operacji rozliczeniowych oraz operacji gotówkowych	38 997	33 323
kart płatniczych i kredytowych	21 980	21 120
obsługi rachunków bankowych	19 287	19 111
sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	5 138	4 830
sprzedaży funduszy inwestycyjnych	2 716	5 187
udzielonych kredytów i pożyczek	742	1 104
pozostałe*	11 053	9 547
Razem	99 913	94 222

* pozycja pozostałe zawiera przede wszystkim prowizje za pozostałe operacje i usługi bankowe

Koszty z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
obsługi kart płatniczych, wypłat w bankomatach i POS-ach	(17 046)	(17 178)
obsługi rachunków bieżących i lokat terminowych	(11 588)	(10 627)
obsługi kasowej i rozliczeniowej świadczonej na rzecz Banku	(3 918)	(2 812)
pozostałych usług*	(14 142)	(11 352)
Razem	(46 694)	(41 969)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	53 219	52 253

*pozycja kosztów z tytułu pozostałych usług zawiera głównie prowizje zapłacone za usługi operacyjne

Poniższe tabele prezentują wynik z tytułu opłat i prowizji w podziale na segmenty:

Przychody z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres			Razem
	od 01.01.2022 do 31.12.2022			
	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment skarbu	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
operacji rozliczeniowych oraz operacji gotówkowych	13 967	25 030	0	38 997
kart płatniczych i kredytowych	21 616	364	0	21 980
obsługi rachunków bankowych	15 370	3 917	0	19 287
sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	5 138	0	0	5 138
sprzedaży funduszy inwestycyjnych	2 716	0	0	2 716
udzielonych kredytów i pożyczek	464	157	121	742
pozostałe	2 003	9 040	10	11 053
Razem	61 274	38 508	131	99 913

Koszty z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres			Razem
	od 01.01.2022 do 31.12.2022			
	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment skarbu	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
obsługi kart płatniczych, wypłat w bankomatach i POS-ach	(17 053)	7	0	(17 046)
obsługi rachunków bieżących i lokat terminowych	(11 531)	(57)	0	(11 588)
obsługi kasowej i rozliczeniowej świadczonej na rzecz Banku	(352)	(3 566)	0	(3 918)
pozostałych usług	(5 624)	(7 296)	(1 222)	(14 142)
Razem	(34 560)	(10 912)	(1 222)	(46 694)
Wynik z tytułu prowizji i opłat	26 714	27 596	(1 091)	53 219

Przychody z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021			Razem
	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment skarbu	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
operacji rozliczeniowych oraz operacji gotówkowych	10 222	23 101	0	33 323
kart płatniczych i kredytowych	20 733	387	0	21 120
obsługi rachunków bankowych	15 681	3 430	0	19 111
sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	4 830	0	0	4 830
sprzedaży funduszy inwestycyjnych	5 187	0	0	5 187
udzielonych kredytów i pożyczek	459	523	122	1 104
pozostałe	1 623	7 917	7	9 547
Razem	58 735	35 358	129	94 222

Koszty z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021			Razem
	Segment detaliczny	Segment instytucjonalny	Segment skarbu	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
obsługi kart płatniczych, wypłat w bankomatach i POS-ach	(17 037)	(141)	0	(17 178)
obsługi rachunków bieżących i lokat terminowych	(10 418)	(209)	0	(10 627)
obsługi kasowej i rozliczeniowej świadczonej na rzecz Banku	(86)	(2 726)	0	(2 812)
pozostałych usług	(4 614)	(5 499)	(1 239)	(11 352)
Razem	(32 155)	(8 575)	(1 239)	(41 969)

Wynik z tytułu prowizji i opłat	26 580	26 783	(1 110)	52 253
--	---------------	---------------	----------------	---------------

8. Przychody z tytułu dywidend

	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
VISA Inc.	67	71
Razem	67	71

9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Wynik na aktywach finansowych przeznaczonych do obrotu, w tym:	(16 108)	(13 062)
- IRS	(16 108)	(13 062)
Zyski lub straty z tytułu aktywów finansowych innych niż przeznaczone do obrotu obowiązkowo wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(229)	(101)
Wynik z pozycji wymiany	12 689	11 234
Nieefektywna część zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych	36	(44)
Razem	(3 612)	(1 973)

10. Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Wynik zrealizowany z aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	0	19 470
Razem	0	19 470

Pozycja obejmuje przede wszystkim przychody ze sprzedaży papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody nie przedstawiających prawa do kapitału, które były emitowane przez instytucje rządowe szczebla centralnego.

11. Ogólne koszty administracyjne

	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Świadczenia pracownicze	(120 511)	(100 682)
Wynagrodzenia	(101 528)	(84 907)
Narzuty na wynagrodzenia	(17 094)	(14 013)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(1 889)	(1 762)
Koszty rzeczowe	(86 915)	(69 876)
Inne świadczenia na rzecz pracowników	(3 219)	(2 440)
Koszty usług obcych, w tym:	(52 074)	(43 542)
- koszty serwisu oprogramowania, usług informatycznych	(14 435)	(15 013)
- koszty outsourcingu czynności back-officowych	(267)	(253)
- koszty usług telekomunikacyjnych	(15 446)	(13 164)
- koszty usług związanych z rozliczeniami bankowymi	(2 980)	(3 396)
- koszty usług komunalnych, ochrona i monitoring	(7 068)	(6 064)
- koszty doradztwa i audytu, obsługi prawnej	(6 778)	(3 056)
- koszty remontów i napraw	(2 433)	(1 493)
- pozostałe	(2 667)	(1 103)
Koszty poniesione na rzecz BFG	(7 360)	(10 631)
Koszty ubezpieczeń, czynszów, dzierżawy	(3 953)	(3 563)
Koszty promocji i reklamy	(6 242)	(2 656)
Podatki i opłaty, w tym:	(11 174)	(4 699)
- podatek od niektórych instytucji finansowych	0	(892)
- wpłaty na Fundusz Wsparcia Kredytobiorców	(6 787)	0
Materiały	(2 510)	(2 016)
Pozostałe koszty rzeczowe	(383)	(329)
Amortyzacja, w tym :	(37 199)	(35 959)
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	(7 374)	(9 120)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(21 416)	(18 403)
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania (MSSF16)	(8 409)	(8 436)
Razem	(244 625)	(206 517)

12. Koszty świadczeń pracowniczych

	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Wynagrodzenia, w tym:	(101 528)	(84 907)
- pracowniczy program emerytalny	(3 166)	(2 672)
- rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	(314)	(202)
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	(665)	(475)
Narzuty na wynagrodzenia	(17 094)	(14 013)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(1 889)	(1 762)
Razem	(120 511)	(100 682)

13. Kwoty dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat leasingobiorcy

Kwoty dotyczące leasingu ujęte w rachunku zysków i strat	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do użytkowania	(8 409)	(8 414)
Grunty i budynki	(7 758)	(7 676)
Środki transportu	(651)	(738)
Koszty odsetek (ujęte w kosztach odsetkowych)	(315)	(352)
Koszty związane z krótkoterminowymi umowami leasingowymi oraz koszty związane z umowami leasingowymi aktywów o niskiej wartości (ujęte w ogólnych kosztach administracyjnych)	(113)	(99)
Koszty związane ze zmiennymi elementami zobowiązań leasingowych nie ujęte w zobowiązaniu leasingowym (tj. ujęte w kosztach koszty związane z umowami aktywów o niskiej wartości, które nie są umowami krótkoterminowymi, koszty z tytułu podatku od towarów i usług)	(3 196)	(3 144)
Wypływ środków	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
Całkowity wypływ środków pieniężnych z tytułu leasingów wyniósł	(12 629)	(12 375)

14. Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022						
	Koszyk 1		Koszyk 2		Koszyk 3		Razem
	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	0	93	0	(9 214)	0	(20 474)	(29 595)
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	(58)	0	(199)	(257)
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	(2 067)	0	(6 636)	0	(16 343)	(25 046)
- pożyczki hipoteczne	0	443	0	443	0	(617)	269
- kredyty na nieruchomości	0	1 864	0	(2 893)	0	(3 209)	(4 238)
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	(147)	0	(70)	0	(106)	(323)
klienci instytucjonalni	0	1 581	0	888	7 172	2 078	11 719
instytucje samorządowe	0	6	0	0	0	0	6
Pozostałe aktywa	0	(261)	0	0	0	0	(261)
Razem	0	1 419	0	(8 326)	7 172	(18 396)	(18 131)

Na kwotę wyniku z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat składają się zmiany stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe na kredyty i pożyczki

udzielone klientom oraz ekspozycje pozabilansowe, wykorzystanie odpisów na skutek spisania wierzytelności bilansowych, wynik brutto z ich sprzedaży w kwocie 16,1 mln w 2022 roku (9,9 mln w 2021 roku) oraz odpisy na oczekiwane straty kredytowe na pozostałe aktywa finansowe.

Aktywa finansowe	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021						Razem
	Koszyk 1		Koszyk 2		Koszyk 3		
	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	0	860	0	(12 276)	(162)	(1 169)	(12 747)
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	(163)	0	39	(124)
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	76	0	(11 489)	0	537	(10 876)
- pożyczki hipoteczne	0	(52)	0	(595)	(162)	373	(436)
- kredyty na nieruchomości	0	778	0	86	0	(2 033)	(1 169)
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	58	0	(115)	0	(85)	(142)
klienci instytucjonalni	0	376	0	(232)	(14 921)	6196	(8 581)
instytucje samorządowe	0	3	0	0	0	0	3
Pozostałe aktywa	0	(257)	0	0	0	0	(257)
Razem	0	982	0	(12 508)	(15 083)	5 027	(21 582)

15. Wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Aktywa niefinansowe	Utworzone w okresie	Rozwiązane w okresie	Wykorzystanie	31 grudnia 2022
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Rzeczowe aktywa trwałe	0	78	0	78
Wartości niematerialne	0	0	0	0
Pozostałe aktywa	0	0	0	0
Razem	0	78	0	78

Aktywa niefinansowe	Utworzone w okresie	Rozwiązane w okresie	Wykorzystanie	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Rzeczowe aktywa trwałe	(352)	0	0	(352)
Wartości niematerialne	(204)	0	0	(204)
Pozostałe aktywa	(290)	0	0	(290)
Razem	(846)	0	0	(846)

Dotworzenie odpisów na aktywa niefinansowe w roku 2021 wynika z ograniczenia powierzchni użytkowej Centrali w budynku w Warszawie oraz zmiany personalizatora kart płatniczych i brakiem możliwości wykorzystania zapasów dotychczasowych kart, a w zakresie wartości niematerialnych i prawnych z planowaną zmianą dotychczasowego systemu antyfraudowego.

16. Przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	128	228
Przychody z tytułu rozwiązania rezerwy na potencjalny zwrot prowizji i opłat	1 202	0
Przychody uboczne Banku, w tym:	10 199	4 218
- przychody ze sprzedaży towarów i usług	305	247
- inne przychody uboczne	9 894	3 971
Przychody z tytułu spłaty kosztów windykacji należności komorniczych i sądowych	1 121	1 308
Przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	3	94
Inne pozostałe przychody operacyjne	1 591	794
Razem	14 244	6 642

Pozostałe koszty operacyjne	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania	(3 040)	(3 303)
Wynik z tytułu sprzedaży, likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(557)	(1)
Koszty z tytułu spisania należności	(20)	(1)
Koszty z tytułu przekazania darowizn	(103)	0
Koszty z tytułu odszkodowań, kar, grzywien	(35)	0
Rezerwa na potencjalny zwrot klientom prowizji i opłat	0	(2 441)
Rezerwa na zwrot podwyższonej marży	(1 021)	0
Zwrot otrzymanego dofinansowania	0	(1 897)
Pozostałe	(631)	(1 183)
Razem	(5 407)	(8 826)

Bank utworzył odpisy aktualizujące na przychody do otrzymania (przeterminowane należności prowizyjne), uwzględniając prawdopodobieństwo ich zapłaty i okres przeterminowania tych należności. Odpisy na przeterminowane należności prowizyjne prezentowane są w rachunku zysków i strat w „Przychodach z tytułu prowizji i opłat”, a nie w pozostałych kosztach operacyjnych. Wynika to z jednostkowo niewielkich kwot, występujących w dużej skali identyfikowanych z produktem depozytowym.

17. Podatek dochodowy

Rachunek zysków i strat	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Bieżący podatek dochodowy	(42 818)	(16 222)
Odroczony podatek dochodowy	12 379	3 832
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(30 439)	(12 390)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Odroczony podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach	21 711	61 014
Obciążenie podatkowe wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	21 711	61 014

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	135 474	43 432
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%	(25 740)	(8 252)
Pozycje zwiększające/zmniejszające efektywną stawkę podatkową nie ujęte w podatku odroczonym	(4 699)	(4 138)
- podatek od instytucji finansowych	0	(169)
- koszty poniesione na rzecz BFG	(1 398)	(2 020)
- składka na PFRON	(224)	(235)
- niezrealizowane odpisy z tytułu ekspozycji kredytowych oraz koszt spisania należności przedawnionych i nieściągalnych	(1 155)	(665)
- rozwiązanie odpisów IBNR w części nie pokrytej podatkiem odroczonym *	(90)	(90)
- odpisy na przyszłe zobowiązania i rezerwy na dłużników różnych	(48)	(48)
- pozostałe koszty	(1 784)	(911)
Razem bieżące obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(30 439)	(12 390)

* od 2018 roku Bank zalicza do przychodów podatkowych proporcjonalnie, w okresie 7 lat, historyczny koszt rezerw na nieudokumentowane ryzyko kredytowe (IBNR)

Z uwagi na wdrożony Plan Naprawy oraz przekroczenie na dzień 31 grudnia 2020 roku wybranych wskaźników rentowności i wskaźników płynnościowych, o których mowa w art.141m ust.3 pkt.2 Prawa bankowego, Bank uzyskał indywidualną interpretację przepisów prawa podatkowego Krajowej Informacji Skarbowej i nabył począwszy od marca 2021 roku prawo do zwolnienia z opodatkowania podatkiem od niektórych instytucji finansowych. Bank kontynuuje to zwolnienie po uruchomieniu w dniu 12 kwietnia 2022 roku działań Planu Naprawy dotyczących adekwatności kapitałowej, w związku ze spadkiem wskaźnika dźwigni finansowej poniżej poziomu krytycznego (jednak nadal powyżej 3% wynikających z Rozporządzenia CRR).

Zobowiązania/należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	937
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	941	0

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Rachunek zysków i strat	
	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Odsetki do zapłacenia od depozytów	577	807	(230)	(2 021)
Koszty papierów dłużnych (premia, ESP)	12 666	6 755	5 911	1 043
Odsetki do zapłacenia od papierów dłużnych	332	733	(401)	(192)
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	7 008	2 910	4 098	2 904
Rezerwy na koszty rodzajowe do zapłacenia	9 105	10 836	(1 731)	946
Prowizje i odsetki rozliczane według ESP	7 107	9 192	(2 085)	220
Odpisy aktualizujące na należności podmiotów niefinansowych i na prowizje od rachunków bieżących	64 277	56 988	7 289	(2 033)
Różnica pomiędzy amortyzacją bilansową a podatkową	975	1 045	(70)	26
Pozostałe	32	218	(186)	75
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto odnoszone na wynik finansowy	102 079	89 484	12 595	968
Aktualizacja wyceny instrumentów finansowych	69 795	48 528	21 267	48 518
Aktualizacja wyceny transakcji zabezpieczających	3 659	3 245	414	3 245
Aktualizacja wyceny rezerw na odprawy emerytalno - rentowe	48	18	30	(77)
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszone na kapitał własny	73 502	51 791	21 711	51 686
Razem aktywa z tytułu podatku odroczonego	175 581	141 275	34 306	52 654
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Odsetki naliczone do otrzymania od kredytów	(21 712)	(17 971)	(3 741)	2 271
Dyskonto i odsetki od papierów wartościowych	(1 472)	0	(1 472)	0
Inne przychody należne	(1 100)	(2 162)	1 062	(338)
Dodatnia wycena transakcji pochodnych	(762)	(719)	(43)	(447)
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	(10 584)	(10 812)	228	(214)
Prowizje opodatkowane z góry płacone pośrednikom kredytowym	(3 594)	(7 135)	3 541	1 386
Wartość IBNR ujęta w rezerwie	(415)	(623)	208	206
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszona na wynik finansowy	(39 639)	(39 422)	(217)	2 864
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszona na kapitał własny	0	0	0	9 329
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego razem	(39 639)	(39 422)	(217)	12 193
Prezentacja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa z tytułu podatku odroczonego - odnoszone do rachunku zysków i strat	102 079	89 484	12 595	968
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - odnoszona do rachunku zysków i strat	(39 639)	(39 422)	(217)	2 864
Rezerwa/Aktywa z tytułu podatku odroczonego - wpływ na rachunek zysków i strat	62 440	50 062	12 378	3 832
Prezentacja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i pozostałych całkowitych dochodach:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa z tytułu podatku odroczonego - odnoszone na pozostałe całkowite dochody	73 502	51 791	21 711	51 686
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego - odnoszona na pozostałe całkowite dochody	0	0	0	9 329
Rezerwa/Aktywa z tytułu podatku odroczonego - wpływ na pozostałe całkowite dochody	73 502	51 791	21 711	61 015

18. Podział wyniku finansowego

Zgodnie z uchwałą nr 5 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 29 marca 2022 roku zysk netto za rok 2021 w kwocie 31.041.506,47 zł, przeznaczono w całości na zasilenie kapitału rezerwowego.

NOTY DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

19. Kasa i środki w Banku Centralnym

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Środki pieniężne w kasie	3 864	3 109
Środki pieniężne w rachunku bieżącym w Banku Centralnym	261 033	312 076
Środki pieniężne inne	199	129
Razem	265 096	315 314

Środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym w Banku Centralnym Bank wykorzystuje na pokrycie rezerwy obowiązkowej oraz na realizację bieżących rozliczeń pieniężnych w ciągu danego dnia. Bank musi zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w wysokości odpowiadającej wartości z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

W dniu 6 października 2021 roku RPP wydała decyzję o zmianie, obowiązującej w roku 2021, stopy rezerwy obowiązkowej z 0,5% do 2,0%, z zastosowaniem począwszy od rezerwy obowiązkowej utrzymywanej od dnia 30 listopada 2021 roku, natomiast w dniu 8 lutego 2022 roku RPP wydała kolejną decyzję o jej podwyższeniu z 2% do 3,5%, z zastosowaniem począwszy od rezerwy obowiązkowej utrzymywanej od dnia 31 marca 2022 roku.

W wyniku wyżej wskazanych decyzji średnia arytmetyczna stanu środków rezerwy obowiązkowej, którą Bank był zobowiązany utrzymywać w Narodowym Banku Polskim, wynosiła:

- 269.104 tys. zł. w okresie od 30 listopada 2022 do 1 stycznia 2023 roku,
- 165.694 tys. zł w okresie od 31 grudnia 2021 roku do 30 stycznia 2022 roku.

20. Należności od innych banków

Struktura rodzajowa należności od innych banków, wycenianych w zamortyzowanym koszcie	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Rachunki bieżące	13 059	15 817
Pozostałe należności	0	0
Należności od banków brutto	13 059	15 817
Odpis na oczekiwane straty kredytowe	0	0
Należności od banków netto, w tym:	13 059	15 817
w terminie zapadalności do 1 miesiąca	13 059	15 817

Na 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku nie wystąpiły niekorzystne zmiany związane z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla należności od innych banków, co wiąże się z niskim ryzykiem tych instrumentów finansowych, skutkiem czego Bank nie utworzył odpisów na oczekiwane straty kredytowe na tym portfelu.

21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (według rodzaju)	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Instrumenty pochodne	176	3
Razem	176	3

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu (według rodzaju)	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Instrumenty pochodne	26 949	12 802
Razem	26 949	12 802

Instrumenty pochodne - struktura rodzajowa	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2022		31 grudnia 2021	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Swap walutowy	176	0	3	0
IRS	0	26 949	0	12 802
Razem	176	26 949	3	12 802

Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji na 31 grudnia 2022 roku

	do 1	od 1	od 3 miesięcy	od 1 roku	powyżej 5	Razem
	miesiąca	miesiąca	do 1 roku	do 5 lat	lat	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Walutowe instrumenty pochodne:						
Swap walutowy						
kupno	5 853	0	0	0	0	5 853
sprzedaż	5 853	0	0	0	0	5 853
Instrumenty pochodne stopy procentowej:						
IRS						
kupno	0	0	140 000	120 000	0	260 000
sprzedaż	0	0	140 000	120 000	0	260 000

Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji na 31 grudnia 2021 roku

	do 1	od 1	od 3 miesięcy	od 1 roku	powyżej 5	Razem
	miesiąca	miesiąca	do 1 roku	do 5 lat	lat	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Walutowe instrumenty pochodne:						
Swap walutowy						
kupno	2 300	0	0	0	0	2 300
sprzedaż	2 300	0	0	0	0	2 300
Instrumenty pochodne stopy procentowej:						
IRS						
kupno	0	0	0	260 000	0	260 000
sprzedaż	0	0	0	260 000	0	260 000

22. Instrumenty finansowe zabezpieczające

Na dzień sporządzania sprawozdania finansowego oraz na koniec 2021 roku Bank stosował rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w ramach transakcji IRS. W roku 2022 Bank utrzymał w ramach rachunkowości zabezpieczeń powiązania wykazane na koniec 2021 roku i nie zawierał nowych powiązań zabezpieczających. Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku wartość nominalna transakcji IRS w ramach rachunkowości zabezpieczeń wyniosła 400 mln zł.

Opis relacji zabezpieczającej

Przez relację zabezpieczającą eliminowane jest ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel kredytów w złotych o zmiennym oprocentowaniu, wynikające ze zmienności rynkowych stóp procentowych w ciągu okresu objętego zabezpieczeniem. Bank zabezpieczał w roku 2022 i 2021 ryzyko stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych poprzez transakcje *swap* stopy procentowej (IRS).

Zabezpieczane ryzyko

Ryzyko stopy procentowej.

Instrument zabezpieczający

Transakcje IRS, w których Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 3M lub WIBOR 6M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej, na którą został zawarty. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku instrumentem zabezpieczającym były transakcje IRS oparte na stopie zmiennej WIBOR 6M.

Pozycja zabezpieczana

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku pozycja zabezpieczana dotyczyła kredytów w złotych indeksowanych do stopy zmiennej WIBOR 6M.

Okresy, w których oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych oraz kiedy należy oczekiwać wywarcia przez nie wpływu na wyniki

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku w ramach rachunkowości zabezpieczeń Bank oczekiwał wystąpienia przepływów pieniężnych w okresach od 3 lipca 2023 roku do 28 maja 2024 roku. Transakcje IRS w ramach rachunkowości zabezpieczeń zawarte zostały w:

- styczniu 2020 roku - 25 mln zł na okres 4 lat,
- kwietniu 2021 roku - 75 mln zł na okres 3 lat,
- maju 2021 roku - 100 mln zł na okres 3 lat,
- czerwcu 2021 roku - 100 mln zł na okres 2 lat,
- sierpniu 2021 roku - 100 mln zł na okres 2 lat.

Pomiar efektywności zabezpieczenia

W celu pomiaru efektywności zabezpieczenia Bank stosował metodę tzw. „derywatu hipotetycznego”, polegającą na porównaniu zmian wartości godziwej rzeczywistej transakcji zabezpieczającej z wartością godziwą hipotetycznej transakcji pochodnej, której parametry są dopasowane do parametrów pozycji zabezpieczanej.

Instrumenty zabezpieczające - struktura rodzajowa	Stan na 31 grudnia 2022		Stan na 31 grudnia 2021	
	Aktywa tys. zł	Zobowiązania tys. zł	Aktywa tys. zł	Zobowiązania tys. zł
Instrumenty pochodne:				
IRS	0	25 794	0	16 182
Razem	0	25 794	0	16 182

Wpływ rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na inne dochody całkowite netto

	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Wpływ na inne dochody całkowite brutto - zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	(2 178)	(18 306)
Podatek dochodowy	414	3 478
Nieefektywna część zabezpieczenia przepływów pieniężnych rozpoznana w rachunku zysków i strat	36	(44)
Podatek dochodowy	(7)	8
Wpływ zabezpieczenia przepływów pieniężnych na całkowite dochody netto	(1 735)	(14 864)

Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających o terminie pozostającym do realizacji na 31 grudnia 2022

Stan na	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesiący do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	od 2 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
31 grudnia 2022	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
IRS wartość nominalna							
kupno	0	0	200 000	200 000	0	0	400 000
sprzedaż	0	0	200 000	200 000	0	0	400 000
Średnie oprocentowanie stopy stałej	0%	0%	0,94%	1,08%	0%	0%	1,01%

Wartość nominalna instrumentów zabezpieczających o terminie pozostającym do realizacji na 31 grudnia 2021

Stan na	do 1 miesiąca	od 1 miesiąca do 3 miesięcy	od 3 miesiący do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	od 2 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
31 grudnia 2021	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
IRS wartość nominalna							
kupno	0	0	0	200 000	200 000	0	400 000
sprzedaż	0	0	0	200 000	200 000	0	400 000
Średnie oprocentowanie stopy stałej	0%	0%	0%	0,94%	1,08%	0%	1,01%

Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych na 31 grudnia 2022

Pozycja zabezpieczana na 31.12.2022	Wartość nominalna instrumentów pochodnych zabezpieczających	Część efektywna transakcji zabezpieczającej	Część nieefektywna transakcji zabezpieczającej	Wartość bilansowa pozycji zabezpieczanej	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kredyty na nieruchomości indeksowane do stopy zmiennej WIBOR 6M	25 000	(1 301)	(8)	31 736	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 655
Kredyty gotówkowe indeksowane do stopy zmiennej WIBOR 6M	375 000	(17 957)	-	517 552	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	25 169
Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych	400 000	(19 258)	(8)	549 288		26 825

Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych na 31 grudnia 2021

Pozycja zabezpieczana na 31.12.2021	Wartość nominalna instrumentów pochodnych zabezpieczających	Część efektywna transakcji zabezpieczającej	Część nieefektywna transakcji zabezpieczającej	Wartość bilansowa pozycji zabezpieczanej	Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kredyty na nieruchomości indeksowane do stopy zmiennej WIBOR 6M	25 000	(898)	(44)	38 810	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	456
Kredyty gotówkowe indeksowane do stopy zmiennej WIBOR 6M	375 000	(16 182)	-	802 668	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	16 390
Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych	400 000	(17 080)	(44)	841 478		16 846

23. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)

23.1. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (według rodzaju)

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	3 508 955	4 088 490
- kredyty w rachunku bieżącym	10 329	11 994
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 545 570	1 691 388
- pożyczki hipoteczne	114 259	135 769
- kredyty na nieruchomości	1 829 667	2 239 230
- kredyty w rachunku karty kredytowej	9 130	10 109
klienci instytucjonalni:	885 596	879 133
- kredyty w rachunku bieżącym	1 241	8 450
- kredyty na nieruchomości*	608 881	578 914
- kredyty operacyjne	19 795	30 270
- kredyty inwestycyjne	138 887	165 368
- pożyczki hipoteczne	56 215	56 045
- fundusze i depozyty zabezpieczające	60 577	40 086
instytucje samorządowe:	31 812	43 721
- kredyty inwestycyjne	31 812	43 721
Kredyty i pożyczki brutto	4 426 363	5 011 344
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	407 591	444 768
Kredyty i pożyczki netto	4 018 772	4 566 576

* pozycja obejmuje kredyty segmentu mieszkalnictwa, w tym dla wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni

Według kategorii wyceny	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	4 018 772	4 566 576
Razem	4 018 772	4 566 576

23.2 Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto) w podziale według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	105 646	81 514
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	64 143	83 811
Od 3 miesięcy do 1 roku	286 593	376 262
Od 1 roku do 5 lat	1 189 571	1 496 216
Powyżej 5 lat	2 321 143	2 468 358
Dla których termin zapadalności upłynął	51 676	60 415
Razem	4 018 772	4 566 576

23.3 Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale wg metody szacunku odpisu na oczekiwane straty kredytowe

Stan na 31 grudnia 2022	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)						Odpis na oczekiwane straty kredytowe						Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)						Razem
	oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			
	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne:	0	0	0	2 408 996	734 296	365 663	0	0	0	26 102	33 531	264 715	0	0	0	2 382 894	700 765	100 948	3 184 607
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	9 018	1 311	0	0	0	0	722	1 095	0	0	0	0	8 296	216	8 512
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	0	0	848 607	404 808	292 155	0	0	0	23 684	27 831	230 628	0	0	0	824 923	376 977	61 527	1 263 427
- pożyczki hipoteczne	0	0	0	81 844	11 398	21 017	0	0	0	339	243	10 744	0	0	0	81 505	11 155	10 273	102 933
- kredyty na nieruchomości	0	0	0	1 476 819	302 867	49 981	0	0	0	1 997	4 539	21 312	0	0	0	1 474 822	298 328	28 669	1 801 819
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	0	0	1 726	6 205	1 199	0	0	0	82	196	936	0	0	0	1 644	6 009	263	7 916
klienci instytucjonalni	60 577	0	111 501	643 445	44 165	25 908	0	0	69 264	2 081	600	11 295	60 577	0	42 237	641 364	43 565	14 613	802 356
instytucje samorządowe	0	0	0	31 812	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	31 809	0	0	31 809
Razem	60 577	0	111 501	3 084 253	778 461	391 571	0	0	69 264	28 186	34 131	276 010	60 577	0	42 237	3 056 067	744 330	115 561	4 018 772

Stan na 31 grudnia 2021	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)						Odpis na oczekiwane straty kredytowe						Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)						Razem
	oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			oceniane indywidualnie			oceniane grupowo			
	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne:	0	0	0	2 999 667	693 239	395 584	0	0	0	18 664	32 933	294 179	0	0	0	2 981 003	660 306	101 405	3 742 714
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	10 364	1 630	0	0	0	0	638	1 246	0	0	0	0	9 726	384	10 110
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	0	0	859 402	511 210	320 776	0	0	0	16 890	30 465	259 062	0	0	0	842 512	480 745	61 714	1 384 971
- pożyczki hipoteczne	0	0	0	90 791	24 974	20 004	0	0	0	401	1 016	10 812	0	0	0	90 390	23 958	9 192	123 540
- kredyty na nieruchomości	0	0	0	2 047 133	140 319	51 778	0	0	0	1 308	654	21 951	0	0	0	2 045 825	139 665	29 827	2 215 317
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	0	0	2 341	6 372	1 396	0	0	0	65	160	1 108	0	0	0	2 276	6 212	288	8 776
klienci instytucjonalni	40 086	0	113 816	643 928	48 796	32 507	0	0	78 388	2 391	3 433	14 770	40 086	0	35 428	641 537	45 363	17 737	780 151
instytucje samorządowe	0	0	0	43 721	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	43 711	0	0	43 711
Razem	40 086	0	113 816	3 687 316	742 035	428 091	0	0	78 388	21 065	36 366	308 949	40 086	0	35 428	3 666 251	705 669	119 142	4 566 576

23.4 Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe 1 stycznia 2022	Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmiany wynikające z aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	Zmniejszenie stanu odpisów w związku z częściowym spisaniem	Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe 31 grudnia 2022
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1									
osoby fizyczne:	18 664	10 134	(3 605)	906	3	0	0	0	26 102
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	16 890	10 060	(3 450)	183	1	0	0	0	23 684
- pożyczki hipoteczne	401	1	(19)	(46)	2	0	0	0	339
- kredyty na nieruchomości	1 308	29	(130)	790	0	0	0	0	1 997
- kredyty w rachunku karty kredytowej	65	44	(6)	(21)	0	0	0	0	82
klienci instytucjonalni	2 391	347	(192)	(465)	0	0	0	0	2 081
instytucje samorządowe	10	0	0	(7)	0	0	0	0	3
Razem Koszyk 1	21 065	10 481	(3 797)	434	3	0	0	0	28 186
Koszyk 2									
osoby fizyczne:	32 933	7 179	(4 433)	(2 157)	9	0	0	0	33 531
- kredyty w rachunku bieżącym	638	32	(77)	129	0	0	0	0	722
- kredyty gotówkowe i ratalne	30 465	7 128	(4 291)	(5 474)	3	0	0	0	27 831
- pożyczki hipoteczne	1 016	5	(24)	(754)	0	0	0	0	243
- kredyty na nieruchomości	654	4	(34)	3 909	6	0	0	0	4 539
- kredyty w rachunku karty kredytowej	160	10	(7)	33	0	0	0	0	196
klienci instytucjonalni	3 433	8	(847)	(1 994)	0	0	0	0	600
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 2	36 366	7 187	(5 280)	(4 151)	9	0	0	0	34 131
Koszyk 3									
osoby fizyczne:	294 179	6 194	(6 877)	60 170	(226)	0	(76 079)	(12 646)	264 715
- kredyty w rachunku bieżącym	1 246	0	(110)	369	0	0	(310)	(100)	1 095
- kredyty gotówkowe i ratalne	259 062	180	(5 454)	60 372	18	0	(72 625)	(10 925)	230 628
- pożyczki hipoteczne	10 812	5 983	(108)	(4 100)	(61)	0	(1 281)	(501)	10 744
- kredyty na nieruchomości	21 951	31	(1 148)	3 259	(183)	0	(1 487)	(1 111)	21 312
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 108	0	(57)	270	0	0	(376)	(9)	936
klienci instytucjonalni	93 158	28	(12 623)	2 031	323	0	(3 039)	681	80 559
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 3	387 337	6 222	(19 500)	62 201	97	0	(79 118)	(11 965)	345 274
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	444 768	23 890	(28 577)	58 484	109	0	(79 118)	(11 965)	407 591

	Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe 1 stycznia 2021	Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Zmiany z tytułu modyfikacji bez zaprzestania ujmowania (netto)	Zmiany wynikające z aktualizacji stosowanej metody dokonywania oszacowań (netto)	Zmniejszenie stanu odpisów w związku ze spisaniem	Zmniejszenie stanu odpisów w związku z częściowym spisaniem	Stan odpisów na oczekiwane straty kredytowe 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1									
osoby fizyczne:	17 529	6 319	(2 965)	56	3	(2 278)	0	0	18 664
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	(3)	3	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	16 665	5 976	(2 917)	(939)	0	(1 895)	0	0	16 890
- pożyczki hipoteczne	126	175	(11)	331	0	(220)	0	0	401
- kredyty na nieruchomości	661	141	(32)	735	0	(197)	0	0	1 308
- kredyty w rachunku karty kredytowej	77	27	(5)	(68)	0	34	0	0	65
klienci instytucjonalni	3 056	441	(1 384)	247	0	31	0	0	2 391
instytucje samorządowe	13	0	(1)	(2)	0	0	0	0	10
Razem Koszyk 1	20 598	6 760	(4 350)	301	3	(2 247)	0	0	21 065
Koszyk 2									
osoby fizyczne:	24 729	9 072	(2 032)	(2 395)	(12)	3 571	0	0	32 933
- kredyty w rachunku bieżącym	510	78	(58)	(152)	0	260	0	0	638
- kredyty gotówkowe i ratalne	21 682	8 862	(1 871)	(1 058)	(11)	2 861	0	0	30 465
- pożyczki hipoteczne	489	17	(3)	378	0	135	0	0	1 016
- kredyty na nieruchomości	1 929	110	(94)	(1 516)	(1)	226	0	0	654
- kredyty w rachunku karty kredytowej	119	5	(6)	(47)	0	89	0	0	160
klienci instytucjonalni	6 016	589	(569)	(2 696)	0	93	0	0	3 433
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 2	30 745	9 661	(2 601)	(5 091)	(12)	3 664	0	0	36 366
Koszyk 3									
osoby fizyczne:	357 561	3 463	(40 426)	23 496	(3)	630	(59 431)	8 889	294 179
- kredyty w rachunku bieżącym	1 822	0	(415)	92	1	106	(473)	113	1 246
- kredyty gotówkowe i ratalne	310 521	148	(27 636)	23 541	(4)	300	(54 869)	7 061	259 062
- pożyczki hipoteczne	21 232	3 316	(10 656)	(2 686)	2	15	(936)	525	10 812
- kredyty na nieruchomości	22 461	(1)	(1 463)	2 531	(2)	93	(2 805)	1 137	21 951
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 525	0	(256)	18	0	116	(348)	53	1 108
klienci instytucjonalni	87 206	5	(10 016)	24 306	(26)	698	(5 419)	(3 596)	93 158
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 3	444 767	3 468	(50 442)	47 802	(29)	1 328	(64 850)	5 293	387 337
Razem odpisy na oczekiwane straty kredytowe	496 110	19 889	(57 393)	43 012	(38)	2 745	(64 850)	5 293	444 768

23.5 Kredyty i pożyczki udzielone klientom – transfery wartości bilansowej brutto między koszykami utraty wartości

	Wartość bilansowa brutto 1 stycznia 2022	Przeniesienia, w tym:						Zaprzestanie ujmowania, w tym spłaty	Zwiększenie wartości brutto, w tym udzielenie	Modyfikacja przepływów pieniężnych	Spisania	Częściowe spisania	Wartość bilansowa brutto 31 grudnia 2022
		z Koszyka 1 do Koszyka 2	z Koszyka 1 do Koszyka 3	z Koszyka 2 do Koszyka 1	z Koszyka 2 do Koszyka 3	z Koszyka 3 do Koszyka 1	z Koszyka 3 do Koszyka 2						
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1													
osoby fizyczne:	2 999 667	(261 266)	(52 135)	81 624	0	14 062	0	(777 457)	405 062	(65)	(496)	0	2 408 996
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	859 402	(63 201)	(33 417)	56 882	0	2 864	0	(331 108)	357 862	(181)	(496)	0	848 607
- pożyczki hipoteczne	90 791	(2 325)	(3 392)	12 325	0	104	0	(17 951)	2 290	2	0	0	81 844
- kredyty na nieruchomości	2 047 133	(195 050)	(15 183)	12 347	0	11 091	0	(427 699)	44 066	114	0	0	1 476 819
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 341	(690)	(143)	70	0	3	0	(699)	844	0	0	0	1 726
klienci instytucjonalni	684 014	(35 573)	(5 525)	11 346	0	558	0	(79 442)	128 750	(106)	0	0	704 022
instytucje samorządowe	43 721	0	0	0	0	0	0	(11 914)	0	5	0	0	31 812
Razem Koszyk 1	3 727 402	(296 839)	(57 660)	92 970	0	14 620	0	(868 813)	533 812	(166)	(496)	0	3 144 830
Koszyk 2													
osoby fizyczne:	693 239	261 266	0	(81 624)	(38 689)	0	15 395	(210 563)	95 643	0	(371)	0	734 296
- kredyty w rachunku bieżącym	10 364	0	0	0	(51)	0	90	(3 571)	2 212	0	(26)	0	9 018
- kredyty gotówkowe i ratalne	511 210	63 201	0	(56 882)	(29 731)	0	7 451	(177 197)	87 111	(21)	(334)	0	404 808
- pożyczki hipoteczne	24 974	2 325	0	(12 325)	(2 967)	0	2 256	(3 703)	838	0	0	0	11 398
- kredyty na nieruchomości	140 319	195 050	0	(12 347)	(5 755)	0	5 499	(24 498)	4 578	21	0	0	302 867
- kredyty w rachunku karty kredytowej	6 372	690	0	(70)	(185)	0	99	(1 594)	904	0	(11)	0	6 205
klienci instytucjonalni	48 796	35 573	0	(11 346)	(14 307)	0	1 583	(20 179)	4 081	(36)	0	0	44 165
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 2	742 035	296 839	0	(92 970)	(52 996)	0	16 978	(230 742)	99 724	(36)	(371)	0	778 461
Koszyk 3													
osoby fizyczne:	395 584	0	52 135	0	38 689	(14 062)	(15 395)	(31 796)	25 946	(162)	(72 630)	(12 646)	365 663
- kredyty w rachunku bieżącym	1 630	0	0	0	51	0	(90)	(276)	345	0	(249)	(100)	1 311
- kredyty gotówkowe i ratalne	320 776	0	33 417	0	29 731	(2 864)	(7 451)	(22 706)	22 707	(103)	(70 427)	(10 925)	292 155
- pożyczki hipoteczne	20 004	0	3 392	0	2 967	(104)	(2 256)	(2 169)	548	(75)	(789)	(501)	21 017
- kredyty na nieruchomości	51 778	0	15 183	0	5 755	(11 091)	(5 499)	(6 470)	2 260	16	(840)	(1 111)	49 981
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 396	0	143	0	185	(3)	(99)	(175)	86	0	(325)	(9)	1 199
klienci instytucjonalni	146 323	0	5 525	0	14 037	(558)	(1 583)	(25 570)	1 002	(9)	(2 439)	681	137 409
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem Koszyk 3	541 907	0	57 660	0	52 726	(14 620)	(16 978)	(57 366)	26 948	(171)	(75 069)	(11 965)	503 072
Razem wartość bilansowa brutto	5 011 344	0	0	0	(270)	0	0	(1 156 921)	660 484	(373)	(75 936)	(11 965)	4 426 363

	Wartość bilansowa brutto 1 stycznia 2021	Przeniesienia, w tym:						Zaprzestanie ujmowania, w tym spłaty	Zwiększenie wartości brutto, w tym udzielenie	Modyfikacja przepływów pieniężnych	Spisania	Częściowe spisania	Wartość bilansowa brutto 31 grudnia 2021
		z Koszyka 1 do Koszyka 2	z Koszyka 1 do Koszyka 3	z Koszyka 2 do Koszyka 1	z Koszyka 2 do Koszyka 3	z Koszyka 3 do Koszyka 1	z Koszyka 3 do Koszyka 2						
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1													
osoby fizyczne:	2 808 861	(166 194)	(34 058)	617 697	0	2 652	0	(592 725)	364 442	113	(1 121)	0	2 999 667
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 115 983	(158 517)	(25 572)	21 288	0	1 519	0	(393 887)	299 588	121	(1 121)	0	859 402
- pożyczki hipoteczne	103 853	(4 594)	(1 431)	2 502	0	358	0	(15 589)	5 686	6	0	0	90 791
- kredyty na nieruchomości	1 586 270	(2 434)	(7 012)	593 899	0	771	0	(182 586)	58 347	(122)	0	0	2 047 133
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 755	(649)	(43)	8	0	4	0	(663)	821	108	0	0	2 341
klienci instytucjonalni	648 259	(24 112)	(538)	6 878	0	397	0	(123 447)	176 577	0	0	0	684 014
instytucje samorządowe	67 573	0	0	0	0	0	0	(23 861)	0	9	0	0	43 721
Razem Koszyk 1	3 524 693	(190 306)	(34 596)	624 575	0	3 049	0	(740 033)	541 019	122	(1 121)	0	3 727 402
Koszyk 2													
osoby fizyczne:	1 217 278	166 194	0	(617 697)	(25 038)	0	5 967	(199 530)	146 734	77	(746)	0	693 239
- kredyty w rachunku bieżącym	10 733	0	0	0	(135)	0	16	(3 418)	3 184	15	(31)	0	10 364
- kredyty gotówkowe i ratalne	353 865	158 517	0	(21 288)	(17 482)	0	4 577	(103 575)	137 194	112	(710)	0	511 210
- pożyczki hipoteczne	25 804	4 594	0	(2 502)	(974)	0	418	(3 012)	641	5	0	0	24 974
- kredyty na nieruchomości	820 534	2 434	0	(593 899)	(6 290)	0	929	(88 205)	4 786	30	0	0	140 319
- kredyty w rachunku karty kredytowej	6 342	649	0	(8)	(157)	0	27	(1 320)	929	(85)	(5)	0	6 372
klienci instytucjonalni	75 975	24 112	0	(6 878)	(32 615)	0	0	(21 997)	10 235	(36)	0	0	48 796
Razem Koszyk 2	1 293 253	190 306	0	(624 575)	(57 653)	0	5 967	(221 527)	156 969	41	(746)	0	742 035
Koszyk 3													
osoby fizyczne:	459 509	0	34 058	0	25 038	(2 652)	(5 967)	(46 888)	7 312	(366)	(83 349)	8 889	395 584
- kredyty w rachunku bieżącym	2 300	0	0	0	135	0	(16)	(551)	235	0	(586)	113	1 630
- kredyty gotówkowe i ratalne	376 523	0	25 572	0	17 482	(1 519)	(4 577)	(35 956)	6 663	(133)	(70 340)	7 061	320 776
- pożyczki hipoteczne	31 106	0	1 431	0	974	(358)	(418)	(3 298)	284	(83)	(10 159)	525	20 004
- kredyty na nieruchomości	47 639	0	7 012	0	6 290	(771)	(929)	(6 849)	61	(74)	(1 738)	1 137	51 778
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 941	0	43	0	157	(4)	(27)	(234)	69	(76)	(526)	53	1 396
klienci instytucjonalni	139 870	0	538	0	32 615	(397)	0	(19 412)	2 375	27	(5 697)	(3 596)	146 323
Razem Koszyk 3	599 379	0	34 596	0	57 653	(3 049)	(5 967)	(66 300)	9 687	(339)	(89 046)	5 293	541 907
Razem wartość bilansowa brutto	5 417 325	0	0	0	0	0	0	(1 027 860)	707 675	(176)	(90 913)	5 293	5 011 344

23.6 Kredyty i pożyczki zakupione lub utworzone dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (POCI)

	Wartość bilansowa brutto 31 grudnia 2022	Odpis na oczekiwane straty kredytowe	Wartość bilansowa netto 31 grudnia 2022
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	7 928	(615)	8 543
- kredyty gotówkowe i ratalne	4 724	(485)	5 209
- pożyczki hipoteczne	609	(89)	698
- kredyty na nieruchomości	2 595	(41)	2 636
Razem	7 928	(615)	8 543

	Wartość bilansowa brutto 31 grudnia 2021	Odpis na oczekiwane straty kredytowe	Wartość bilansowa netto 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	4 816	(875)	5 691
- kredyty gotówkowe i ratalne	2 678	(837)	3 515
- pożyczki hipoteczne	505	(112)	617
- kredyty na nieruchomości	1 633	74	1 559
Razem	4 816	(875)	5 691

24. Inwestycyjne aktywa finansowe

Stan na 31 grudnia 2022	Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Notowane	2 834 064	431 075	0	3 265 139
Obligacje Skarbu Państwa, w tym:	2 801 504	278 476	0	3 079 980
- na pokrycie BFG	33 873	0	0	33 873
Obligacje banków	32 560	152 599	0	185 159
Nienotowane	599 438	0	12 229	611 667
Akcje i udziały	0	0	12 229	12 229
Instrumenty dłużne wyemitowane przez Narodowy Bank Polski	599 438	0	0	599 438
Razem inwestycyjne aktywa finansowe	3 433 502	431 075	12 229	3 876 806

Stan na 31 grudnia 2021	Wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Notowane	3 206 688	279 248	0	3 485 936
Obligacje Skarbu Państwa, w tym:	3 171 024	126 506	0	3 297 530
- na pokrycie BFG	34 615	0	0	34 615
Obligacje banków	35 664	152 742	0	188 406
Nienotowane	399 864	0	11 411	411 275
Akcje i udziały	0	0	11 411	11 411
Instrumenty dłużne wyemitowane przez Narodowy Bank Polski	399 864	0	0	399 864
Razem inwestycyjne aktywa finansowe	3 606 552	279 248	11 411	3 897 211

W portfelu inwestycyjnych aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu obowiązkowo wycenianych przez rachunek zysków i strat w pozycji „Akcje” Bank posiada akcje uprzywilejowane serii A i C zamienne na akcje zwykłe serii A Visa Inc. oraz udziały w S.W.I.F.T. s.c.r.l. W roku 2022 i 2021 Bank nie dokonywał zakupu ani nie zbywał aktywów z tego portfela.

Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody – według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	701 496	399 864
Od 3 miesięcy do 1 roku	512 908	237 441
Od 1 roku do 5 lat	1 793 041	2 330 224
Powyżej 5 lat	426 057	639 023
Razem	3 433 502	3 606 552

Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie – według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Od 3 miesięcy do 1 roku	70 453	0
Od 1 roku do 5 lat	245 824	51 481
Powyżej 5 lat	114 798	227 767
Razem	431 075	279 248

Inwestycyjne aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
O nieokreślonej zapadalności	12 229	11 411
Razem	12 229	11 411

25. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Budynki i budowle, w tym:	27 308	32 525
aktywa z tytułu prawa do użytkowania (PUA)	15 520	20 371
Grunty i inne, w tym:	1 149	1 159
aktywa z tytułu prawa do użytkowania (PUA)	650	660
Ulepszenia w obcych obiektach	2 182	2 061
Urządzenia i maszyny	8 988	12 213
Środki trwałe w budowie	627	851
Środki transportu, w tym:	510	796
aktywa z tytułu prawa do użytkowania (PUA)	510	788
Wyposażenie	906	1 064
Rzeczowe aktywa trwałe razem, w tym:	41 670	50 669
aktywa z tytułu prawa do użytkowania	16 680	21 819

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku

	Budynki i budowle	w tym: PUA	Grunty i inne	w tym: PUA	Ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia i maszyny	Środki trwałe w budowie	Środki transportu	w tym: PUA	Wypośażenie	Razem	w tym: PUA
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto środków trwałych na 1 stycznia 2022 roku	62 793	42 050	1 189	690	18 011	69 674	851	2 677	2 621	24 968	180 163	45 361
Zwiększenia	2 915	2 915	0	0	1 076	2 288	391	331	331	383	7 384	3 246
Zakupy bezpośrednie	0	0	0	0	1 076	1 860	391	0	0	383	3 710	0
Aktualizacja wartości	2 915	2 915	0	0	0	0	0	331	331	0	3 246	3 246
Inne zwiększenia	0	0	0	0	0	428	0	0	0	0	428	0
Zmniejszenia	(571)	(571)	0	0	(364)	(1 504)	(615)	(370)	(370)	(1 048)	(4 472)	(941)
Sprzedaż, likwidacja	(571)	(571)	0	0	(364)	(1 504)	(187)	(193)	(193)	(1 048)	(3 867)	(764)
Aktualizacja wartości	0	0	0	0	0	0	0	(177)	(177)	0	(177)	(177)
Inne zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	(428)	0	0	0	(428)	0
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	65 137	44 394	1 189	690	18 723	70 458	627	2 638	2 582	24 303	183 075	47 666
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 1 stycznia 2022	30 268	21 679	30	30	15 598	57 461	0	1 881	1 833	23 904	129 142	23 542
Zwiększenia	8 114	7 748	10	10	981	5 503	0	659	651	516	15 783	8 409
Amortyzacja	8 114	7 748	10	10	981	5 503	0	659	651	516	15 783	8 409
Zmniejszenia	(553)	(553)	0	0	(312)	(1 494)	0	(412)	(412)	(1 023)	(3 794)	(965)
Sprzedaż, likwidacja	(553)	(553)	0	0	(312)	(1 494)	0	(180)	(180)	(1 023)	(3 562)	(733)
Aktualizacja wartości	0	0	0	0	0	0	0	(232)	(232)	0	(232)	(232)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	37 829	28 874	40	40	16 267	61 470	0	2 128	2 072	23 397	141 131	30 986
Odpisy aktualizujące na początek okresu	0	0	0	0	352	0	0	0	0	0	352	0
Utworzenie w okresie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rozwiązanie w okresie	0	0	0	0	(78)	0	0	0	0	0	(78)	0
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	0	0	0	0	274	0	0	0	0	0	274	0
Wartość netto środków trwałych na 1 stycznia 2022 roku	32 525	20 371	1 159	660	2 413	12 213	851	796	788	1 064	51 021	21 819
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	27 308	15 520	1 149	650	2 182	8 988	627	510	510	906	41 670	16 680

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku

	Budynki i budowle	w tym: PUA	Grunty i inne	w tym: PUA	Ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia i maszyny	Środki trwałe w budowie	Środki transportu	w tym: PUA	Wyposażenie	Razem	w tym: PUA
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto środków trwałych na 1 stycznia 2021 roku	57 107	36 386	1 189	690	17 643	63 831	3 354	2 905	2 849	25 197	171 226	39 925
Zwiększenia	7 805	7 783	0	0	510	8 418	663	0	0	142	17 538	7 783
Zakupy bezpośrednie	22	0	0	0	510	8 269	663	0	0	142	9 606	0
Aktualizacja wartości	7 783	7 783	0	0	0	0	0	0	0	0	7 783	7 783
Inne zwiększenia	0	0	0	0	0	149	0	0	0	0	149	0
Zmniejszenia	(2 119)	(2 119)	0	0	(142)	(2 575)	(3 166)	(228)	(228)	(371)	(8 601)	(2 347)
Sprzedaż, likwidacja	(28)	(28)	0	0	(142)	(2 575)	0	(206)	(206)	(371)	(3 322)	(234)
Aktualizacja wartości	(2 091)	(2 091)	0	0	0	0	0	(22)	(22)	0	(2 113)	(2 113)
Inne zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	(3 166)	0	0	0	(3 166)	0
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	62 793	42 050	1 189	690	18 011	69 674	851	2 677	2 621	24 968	180 163	45 361
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 1 stycznia 2021	22 886	14 664	20	20	14 833	52 842	0	1 317	1 281	23 618	115 516	15 965
Zwiększenia	8 033	7 666	10	10	900	7 194	0	750	738	647	17 534	8 414
Amortyzacja	8 033	7 666	10	10	900	7 194	0	750	738	647	17 534	8 414
Zmniejszenia	(651)	(651)	0	0	(135)	(2 575)	0	(186)	(186)	(361)	(3 908)	(837)
Sprzedaż, likwidacja	(24)	(24)	0	0	(135)	(2 575)	0	(186)	(186)	(361)	(3 281)	(210)
Aktualizacja wartości	(627)	(627)	0	0	0	0	0	0	0	0	(627)	(627)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	30 268	21 679	30	30	15 598	57 461	0	1 881	1 833	23 904	129 142	23 542
Odpisy aktualizujące na początek okresu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utworzenie w okresie	0	0	0	0	352	0	0	0	0	0	352	0
Rozwiązanie w okresie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	0	0	0	0	352	0	0	0	0	0	352	0
Wartość netto środków trwałych na 1 stycznia 2021 roku	34 221	21 722	1 169	670	2 810	10 989	3 354	1 588	1 568	1 579	55 710	23 960
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	32 525	20 371	1 159	660	2 061	12 213	851	796	788	1 064	50 669	21 819

26. Wartości niematerialne

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Koszty zakończonych prac rozwojowych	25 215	17 533
Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	39 308	44 030
Nakłady na wartości niematerialne	11 330	14 237
Wartości niematerialne razem	75 853	75 800

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku

31 grudnia 2022	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	35 807	193 961	14 237	244 005
Zwiększenia	13 017	11 646	16 609	41 272
Przeniesienie z nakładów	13 017	6 499	0	19 516
Zakupy bezpośrednie	0	5 147	16 609	21 756
Zmniejszenia	(44)	(2 130)	(19 516)	(21 690)
Likwidacja	(44)	(2 130)	0	(2 174)
Rozliczenie nakładów	0	0	(19 516)	(19 516)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	48 780	203 477	11 330	263 587
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	18 274	149 727	0	168 001
Zwiększenia	5 325	16 091	0	21 416
Amortyzacja	5 325	16 091	0	21 416
Zmniejszenia	(34)	(1 853)	0	(1 887)
Likwidacja	(34)	(1 853)	0	(1 887)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	23 565	163 965	0	187 530
Odpisy aktualizujące na początek okresu	0	204	0	204
Utworzenie w okresie	0	0	0	0
Rozwiązanie w okresie	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	0	204	0	204
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	17 533	44 030	14 237	75 800
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	25 215	39 308	11 330	75 853

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku

31 grudnia 2021	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	28 520	181 326	16 146	225 992
Zwiększenia	7 287	12 980	11 004	31 271
Przeniesienie z nakładów	7 287	5 626	0	12 913
Zakupy bezpośrednie	0	7 354	11 004	18 358
Zmniejszenia	0	(345)	(12 913)	(13 258)
Sprzedaż, likwidacja	0	(345)	0	(345)
Rozliczenie nakładów	0	0	(12 913)	(12 913)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	35 807	193 961	14 237	244 005
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	14 876	135 067	0	149 943
Zwiększenia	3 398	15 005	0	18 403
Amortyzacja	3 398	15 005	0	18 403
Zmniejszenia	0	(345)	0	(345)
Sprzedaż, likwidacja	0	(345)	0	(345)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	18 274	149 727	0	168 001
Odpisy aktualizujące na początek okresu	0	0	0	0
Utworzenie w okresie	0	204	0	204
Rozwiązanie w okresie	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	0	204	0	204
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	13 644	46 259	16 146	76 049
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	17 533	44 030	14 237	75 800

27. Pozostałe aktywa

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Dłużnicy różni*	69 202	53 152
Przychody do otrzymania	13 183	10 664
Rozliczenia kart płatniczych	27 880	23 614
Koszty do rozliczenia w czasie	15 172	16 158
Zapasy	646	845
Inne aktywa	583	352
Razem pozostałe aktywa brutto	126 666	104 785
Odpis aktualizujące pozostałe aktywa	(16 558)	(16 963)
Razem pozostałe aktywa netto, w tym:	110 108	87 822
aktywa finansowe	93 750	70 516

* pozycja dłużnicy różni zawiera wartość rozliczeń z tytułu realizacji umowy pośrednictwa finansowego realizowanego przez Poczta Polska, dotyczącą zabezpieczenia środków na pokrycie wypłat klientów Banku oraz przyjmowania zapłaty przy użyciu kart płatniczych

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących pozostałe aktywa na początek okresu	16 963	17 169
Utworzenie/aktualizacja odpisów	838	1 339
Wykorzystanie odpisów	(1 023)	(1 251)
Rozwiązanie odpisów	(220)	(294)
Wartość odpisów aktualizujących pozostałe aktywa na koniec okresu	16 558	16 963

Pozostałe aktywa według terminów wymagalności	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	96 948	70 667
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 272	3 566
Od 3 miesięcy do 1 roku	7 656	6 574
Razem krótkoterminowe	105 876	80 807
Od 1 roku do 5 lat	4 232	7 015
Razem długoterminowe	4 232	7 015
Razem pozostałe aktywa netto	110 108	87 822

28. Zobowiązania wobec innych banków

Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Rachunki bieżące	5 606	4 312
Razem zobowiązania wobec innych banków, w tym:	5 606	4 312
Krótkoterminowe (do 1 roku)	5 606	4 312

29. Zobowiązania wobec klientów

Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Klienci instytucjonalni:	1 708 877	1 782 076
Rachunki bieżące	1 137 463	1 298 295
Depozyty terminowe	516 194	254 737
Inne zobowiązania, w tym:	55 220	229 044
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	43 295	44 134
Klienci indywidualni:	6 006 455	6 564 221
Rachunki bieżące	5 295 924	5 392 775
Depozyty terminowe	649 977	1 108 238
Inne zobowiązania, w tym:	60 554	63 208
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	25	72
Instytucje rządowe i samorządowe:	54 323	71 954
Rachunki bieżące	37 524	54 261
Depozyty terminowe	16 799	17 184
Inne zobowiązania	0	509
Razem zobowiązania wobec klientów, w tym:	7 769 655	8 418 251
w tym:		
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 049 274	1 467 751
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	249 470	205 169
O nieokreślonej zapadalności	6 470 911	6 745 331

30. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

W latach 2021 – 2022 Bank nie przeprowadzał żadnych nowych emisji obligacji własnych.

31. Zobowiązania podporządkowane

Według kategorii wyceny	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	100 617	99 313
Razem zobowiązania podporządkowane	100 617	99 313

W roku 2022 roku Bank nie emitował obligacji podporządkowanych.

Bank wywiązał się ze wszystkich zobowiązań wynikających z warunków emisji obligacji i pożyczki podporządkowanej. W terminie wymagalności w dniu 15 stycznia 2021 roku spłacił w całości pożyczkę podporządkowaną uzyskaną od Poczty Polskiej.

Wg rodzaju	Wartość nominalna	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności	Stan zobowiązań podporządkowanych	
				Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł			tys. zł	tys. zł
Obligacje					
Notowane	50 000	WIBOR 6M+2,8pp	8 czerwca 2026	49 803	49 495
Nienotowane	50 000	WIBOR 6M+2,5pp	18 września 2027	50 814	49 818
Razem	100 000			100 617	99 313

Obligacje podporządkowane serii P1 o terminie wykupu 8 czerwca 2026 roku są przedmiotem obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu na rynku Catalyst prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Zobowiązania podporządkowane w formie obligacji podporządkowanych są instrumentami niezabezpieczonymi.

32. Rezerwy

	Rezerwy na sprawy sporne**	Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	Rezerwy na odprawy dla pracowników Banku	Rezerwa restrukturyzacyjna	Rezerwa na zwrot prowizji klientom	Pozostałe rezerwy***	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na 1 stycznia 2022	4 208	2 214	39	285	28 364	0	35 110
Utworzenie rezerw	2 340	314	0	0	957	2 296	5 907
Aktualizacja rezerw, w tym reklasifikacja*	0	159	0	0	(343)	0	(184)
Wykorzystanie rezerw	(1 498)	(73)	0	(155)	(17 303)	(420)	(19 449)
Rozwiązanie rezerw	(330)	0	(39)	(130)	(1 000)	(18)	(1 517)
Stan na 31 grudnia 2022	4 720	2 614	0	0	10 675	1 858	19 867
Krótkoterminowe (do 1 roku)	4 720	0	0	0	10 675	1 858	17 253
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	0	2 614	0	0	0	0	2 614
Stan na 31 grudnia 2022	4 720	2 614	0	0	10 675	1 858	19 867

* (343) tys. zł to wartość reklasifikacji rezerwy utworzonej tytułem oczekiwanych przyszłych zwrotów prowizji z tytułu przedterminowej spłaty kredytów hipotecznych, którą ujęto jako pomniejszenie wartości brutto należności kredytowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej,
** w ramach spraw spornych: kwota 132 tys. zł to wartość rezerw na sprawy sporne z tytułu zwrotu kosztów prowizji od kredytów spłaconych przed terminem, o których mowa poniżej oraz kwota 860 tys. zł - wartość rezerwy z tytułu postępowań administracyjnych wobec Banku, dla których istnieje wysokie prawdopodobieństwo otrzymania kary,
*** w ramach pozostałych rezerw: 1.158 tys. zł to wartość rezerwy z tytułu podwyższonej marży, o której mowa w notcie 4.3.5.

	Rezerwy na sprawy sporne*	Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	Rezerwy na odprawy dla pracowników Banku	Rezerwa restrukturyzacyjna	Rezerwa na zwrot prowizji klientom	Pozostałe rezerwy	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na 1 stycznia 2021	4 746	2 621	1 019	0	29 157	120	37 663
Utworzenie rezerw	3 303	202	275	2 240	4 341	0	10 361
Aktualizacja rezerw	0	(404)	0	0	0	0	(404)
Wykorzystanie rezerw	(3 613)	(205)	(1 255)	(1 575)	(5 134)	(120)	(11 902)
Rozwiązanie rezerw	(228)	0	0	(380)	0	0	(608)
Stan na 31 grudnia 2021	4 208	2 214	39	285	28 364	0	35 110
Krótkoterminowe (do 1 roku)	4 208	0	39	285	28 364	0	32 896
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	0	2 214	0	0	0	0	2 214
Stan na 31 grudnia 2021	4 208	2 214	39	285	28 364	0	35 110

* w ramach spraw spornych: kwota 551 tys. zł to wartość rezerw na sprawy sporne z tytułu zwrotu kosztów prowizji od kredytów spłaconych przed terminem

	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe 1 stycznia 2022	Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe 31 grudnia 2022
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1	370	339	0	(307)	402
Koszyk 2	551	176	0	(272)	455
Koszyk 3	212	0	0	(170)	42
Razem	1 133	515	0	(749)	899

	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe 1 stycznia 2021	Zwiększenia z tytułu utworzenia i nabycia	Zmniejszenia z tytułu zaprzestania ujmowania	Zmiany wynikające ze zmiany ryzyka kredytowego (netto)	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Koszyk 1	766	262	(266)	(392)	370
Koszyk 2	212	166	(42)	215	551
Koszyk 3	222	30	(62)	22	212
Razem	1 200	458	(370)	(155)	1 133

Inne sprawy sporne w toku

1) W dniu 29 grudnia 2006 roku Prezes UOKiK uznał praktyki polegające na wspólnym ustalaniu przez banki opłaty „interchange” za ograniczające konkurencję na rynku usług *acquiringowych* związanych z regulowaniem zobowiązań konsumentów wobec akceptantów z tytułu płatności za nabywane przez konsumentów towary i usługi za pomocą kart płatniczych na terytorium Polski oraz nakazał zaniechanie ich stosowania, jednocześnie nakładając na banki kary pieniężne, w tym na Bank w wysokości 2.895 tys. zł (uczestniczący wówczas tylko w systemie VISA) (decyzja Prezesa UOKiK nr DAR 15/2006).

Od powyższej decyzji odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ("SOKiK") złożył Bank oraz inni uczestnicy postępowania. Wyrokiem z 21 listopada 2013 roku SOKiK zmienił kary nałożone na banki, w tym m.in. znacząco zmniejszył wysokość kary nałożonej na Bank.

Na skutek apelacji banków oraz Prezesa UOKiK Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał dnia 6 października 2015 roku prawomocny wyrok oddalający wszystkie odwołania banków w całości i uwzględniający apelację Prezesa UOKiK. W konsekwencji, uprawomocniła się decyzja Prezesa UOKiK nr DAR 15/2006, nakładająca na Bank karę w wysokości 2.895 tys. zł., która została zapłacona w dniu 20 października 2015 roku.

Dnia 19 kwietnia 2016 roku Bank wniósł skargę kasacyjną od w/w wyroku. Dnia 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok II instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W dniu 30 października 2017 roku Bank wystąpił do Prezesa UOKiK o dokonanie zwrotu kary w wysokości 2.895 tys. zł wraz z odsetkami, nałożonej przez Prezesa UOKiK decyzją z dnia 29 grudnia 2006 roku. Prezes UOKiK dokonał zwrotu kwoty 2.895 tys. zł.

W dniu 23 listopada 2020 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok SOKiK z 21 listopada 2013 roku i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania.

W związku z tym, że sprawa nie jest prawomocnie zakończona, Bank utrzymał zawiązaną w latach poprzednich rezerwę w wysokości 2.895 tys. zł.

2) Rezerwa dotycząca zwrotu prowizji z tytułu przedterminowo całkowicie lub częściowo spłaconych kredytów jest związana w szczególności z decyzją z dnia 16 września 2021 roku Prezesa UOKiK, który zakończył wszczęte pismem z dnia 10 listopada 2020 roku postępowanie w sprawie stosowania przez Bank praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieobniżaniu całkowitego kosztu kredytu o proporcjonalną wartość kosztów (obliczoną tzw. metodą liniową), które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy o kredyt konsumencki w przypadku przedterminowej spłaty całości lub części kredytu udzielonego na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim („u.k.k.”), co może naruszać art. 49 ust. 1 i ust. 2 u.k.k. i godzić w zbiorowe interesy konsumentów. W związku z realizacją Decyzji Prezesa UOKiK, Bank od dnia 21 października 2021 roku zakończył rozpatrywanie pism od klientów w trybie reklamacyjnym i od tego momentu pisma przesłane przez klientów w sprawie zwrotu kosztów w związku z wcześniejszą spłatą zadłużenia kredytowego, rozpatrywane były jako wnioski o zwrot kosztów. W przypadku umów kredytowych zawartych od dnia 18 grudnia 2011 roku do dnia 1 grudnia 2019 roku i przedterminowo całkowicie lub częściowo spłaconych od dnia 17 maja 2016 roku, Bank podjął działania zmierzające do poinformowania listownie lub drogą komunikacji elektronicznej wszystkich uprawnionych klientów o możliwości

wnioskowania o zwrot kosztów spłaconego przedterminowo kredytu. Działania te zostały zrealizowane w dwóch turach, pierwsza miała miejsce w marcu 2022 roku, a druga w lipcu 2022 roku.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość rezerwy, utworzonej z tytułu zwrotu części kosztów związanych z udzielonymi kredytami konsumpcyjnymi, które zostały przedpłacone przed dniem bilansowym oraz z tytułu przewidywanego zwrotu tych kosztów w okresach przyszłych, wynosi 10.675 tys. zł. Bank na poczet przyszłego rozliczenia prowizji od przedterminowej spłaty kredytów konsumpcyjnych alokował w pozycji kredyty i pożyczki korektę wartości bilansowej kredytów w kwocie 4.248,5 tys. zł., która zabezpiecza pełne pokrycie zwrotów dla czynnego portfela kredytów.

Oprócz wyżej wskazanych rezerw Bank, na bazie doświadczeń i wdrożonej praktyki związanej z kredytami gotówkowymi, utworzył rezerwę na zwrot prowizji od przedterminowej spłaty kredytów hipotecznych w wysokości 895 tys. zł. i alokował w pozycji kredyty i pożyczki korektę wartości bilansowej kredytów z tego tytułu na kwotę 158 tys. zł.

W roku 2022 łączna rezerwa obejmuje szacunki na potencjalne zwroty prowizji dla klientów, którzy dokonali przedterminowej spłaty kredytu gotówkowego lub hipotecznego oraz na potencjalne odsetki ustawowe od należności wynikających z roszczeń klientów z tytułu zwrotu prowizji.

Łączny negatywny wpływ przedterminowych spłat kredytów konsumenckich na zysk brutto Banku w 2022 roku wyniósł 19.244,2 tys. zł, z czego 20.439,6 tys. zł. zmniejszyło przychody odsetkowe, pozostała kwota plus 195,4 tys. z tyt. spraw spornych i plus 1.000 tys. z tyt. zmian szacunków ujęto w pozostałych przychodach operacyjnych jako zmniejszenie rezerwy na odsetki.

Łączny negatywny wpływ przedterminowych spłat kredytów hipotecznych na zysk brutto Banku w 2022 roku wyniósł 766,4 tys. zł, z czego 772,6 tys. zł. zmniejszyło przychody odsetkowe, a plus 6,2 tys. zł z tyt. spraw spornych ujęto w pozostałych przychodach operacyjnych.

Dla potrzeb zakończenia realizacji decyzji zobowiązującej UOKiK z dnia 16 września 2021 roku w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, Bank do końca grudnia 2022 roku podsumował skalę wniosków o zwrot kosztów dla kredytów konsumenckich przedpłaconych do końca 2019 roku. Zidentyfikował 26,1 tys. umów, dla jakich klienci wystąpili o zwrot, a łączna kwota z tego tytułu to wartość 22.378 tys. zł. Dodatkowo wypłacono 366 tys. zł. odsetek z tytułu opóźnień w rozliczeniu zwrotów prowizji.

W oparciu o realną skalę odpowiedzi klientów, którzy spłacili kredyt przed 2019 rokiem i otrzymali informację w 2022 roku, w ramach realizacji decyzji zobowiązującej UOKiK, o możliwości wnioskowania o zwrot prowizji, a nie skorzystali z tego do końca 2022 roku, Bank nie zakłada po dacie 31 grudnia 2022 roku istotnego zwiększenia wolumenu nowych wniosków o zwroty. Oprócz obsługi zwrotów dla kredytów przedpłaconych do końca 2019 roku Bank zobligowany jest do zwrotów prowizji dla kredytów zawartych przed 2019 rokiem, a spłaconych po roku 2019. Bank realizuje te zwroty na wniosek klienta. Oszacowana została wg stanu na 31 grudnia 2022 roku wartość niezrealizowanych zwrotów dla kredytów zawartych przed 2019 rokiem, a dla jakich nastąpiła nadpłata kredytu po 2019 roku. Populacja ta, nie dotyczy kredytów dla jakich został zrealizowany zwrot. Suma niezrealizowanych zwrotów to kwota 9.283,3 tys. zł. Na koniec 2022 roku Bank posiada jeszcze łącznie 10.675 tys. zł. rezerwy, w tym rezerwy na odsetki za opóźnienie. Potencjalny wzrost liczby zgłoszeń lub wartości średniej kwoty zwrotów o 10% powodowałby wzrost roszczeń o kwotę 928,3 tys. zł. W ocenie Banku pozostała wartość rezerwy pokrywa ewentualne, do tej pory niezgłoszone, roszczenia klientów w zakresie kredytów zawartych przed 31 grudnia 2019 roku i spłaconych przed terminem po tej dacie.

- 3) W maju 2021 roku Bank zawiązał rezerwę restrukturyzacyjną w wysokości 2.240 tys. zł, w celu zabezpieczenia warunków wypracowanego z organizacjami związkowymi porozumienia, zgodnie z którym w okresie do końca września 2021 roku planowano rozwiązać stosunek pracy z nie więcej niż 204 osobami. Strony porozumienia uzgodniły ponadto kryteria doboru pracowników do zwolnień, warunki odpraw i dodatkowych świadczeń oraz zakres programu pomocy zwalnianym pracownikom, a odchodzący pracownicy objęci zostali świadczeniami przy zachowaniu wszelkich standardów wynikających z prawa pracy, a także specjalnym programem outplacementowym. W październiku 2021 roku Bank dokonał aktualizacji stanu rezerwy restrukturyzacyjnej, w wyniku której zmniejszono wartość rezerwy o 380 tys. zł w związku z częściową redukcją wakatów w miejsce pierwotnie przewidywanych zwolnień pracowników. W 2022 roku po zakończeniu procesu restrukturyzacji zatrudnienia niewykorzystana część rezerwy restrukturyzacyjnej w kwocie 130 tys. zł została rozwiązana.

Opis najistotniejszych czynników wpływających na ustalenie rezerw na odprawy emerytalno-rentowe

Wyznaczanie rezerw emerytalno-rentowych przy wykorzystaniu metod aktuarialnych, naraża Bank na ryzyko aktuarialne obejmujące przede wszystkim ryzyko stopy procentowej, ryzyko długowieczności i ryzyko związane z wynagrodzeniem.

Ryzyko	Wpływ na wycenę
Ryzyko stopy procentowej	Spadek stóp oprocentowania nieobciążonych ryzykiem kredytowym instrumentów finansowych spowoduje wzrost wyceny wartości bieżącej rezerw emerytalno-rentowych.
Ryzyko długowieczności	Wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności uczestników programu zarówno w okresie zatrudnienia, jak i po okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia uczestników programu spowoduje wzrost wartości rezerw na odprawy emerytalno-rentowe.
Ryzyko wynagrodzeń	Wartość bieżącą zobowiązań programu określonych świadczeń oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń uczestników programu. Wobec tego wzrost wynagrodzeń uczestników programu spowoduje zwiększenie wartości rezerw na odprawy emerytalno-rentowe.

Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe zostały oszacowane przy wykorzystaniu metod wyceny rezerw przeprowadzonych przez zewnętrznego niezależnego aktuarium. Przy kalkulacji wysokości rezerwy na 31 grudnia 2022 roku została przyjęta stopa dyskonta na poziomie 6,6% (3,5% na 31 grudnia 2021 roku). Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego okres sprawozdawczy. Poniższa tabela prezentuje kwoty ujmowane w rachunku zysków i strat oraz w pozostałych całkowitych dochodach w odniesieniu do programu określonych świadczeń.

	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe na początek okresu	2 214	2 621
Wartości ujęte w rachunku zysków i strat, w tym:		
- koszty bieżącego zatrudnienia	236	170
- koszty odsetkowe netto	78	32
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat	314	202
Wartości ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, w tym:		
- aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	21	(11)
- aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	138	(393)
Składniki kosztów ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	159	(404)
Wyłacone świadczenia	(73)	(205)
Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe na koniec okresu	2 614	2 214

33. Pozostałe zobowiązania

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	51 320	39 075
Rozliczenia z tytułu obsługi zastępczej z Poczta Polska	37 518	19 888
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	14 742	12 853
Rozrachunki międzybankowe	17 180	8 638
Rozliczenia publiczno - prawne	4 713	3 311
Rezerwy na premie, nagrody, wynagrodzenia	9 792	3 903
Przychody przyszłych okresów	4 902	2 512
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	4 473	3 885
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	7 720	2 920
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	17 987	23 586
Razem pozostałe zobowiązania, w tym:	170 347	120 571
Krótkoterminowe (do 1 roku)	160 913	104 352
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	9 434	16 219

33.1 Pozostałe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca włącznie	797	781
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	1 501	1 452
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku włącznie	6 444	6 279
Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	7 864	13 209
Powyżej 5 lat	1 381	1 865
Razem zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	17 987	23 586

Bank jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe przez uzgodniony okres umowy.

Umowy leasingu, w których Bank występuje jako leasingobiorca, dotyczą przede wszystkim:

- dzierżawy pomieszczeń – umowy zawarte przede wszystkim na czas nieokreślony (z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia) oraz na okres 5 lat z możliwością przedłużenia okresu najmu,
- umowy dzierżawy samochodów – zawarte na 48 miesięcy z opcją wykupu po cenie zbliżonej do ceny rynkowej.

Na dzień bilansowy Bank posiada dwie istotne umowy leasingu dotyczące najmu pomieszczeń:

- umowę ramową w zakresie najmu nieruchomości od Poczty Polskiej S.A. zawartą 20 września 2017 roku na czas nieokreślony, z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia. Umowa dotyczy najmu pomieszczeń na potrzeby placówek terenowych Banku. Na warunkach określonych w umowie ramowej zawarte są umowy najmu dla poszczególnych lokalizacji Banku.
- umowę najmu powierzchni dla lokalizacji biura Centrali Banku w Warszawie z dnia 21 maja 2013, której ważność, aneksem z dnia 28 kwietnia 2017 roku, została wydłużona do 30 czerwca 2024 roku.

34. Kapitały własne

34.1 Kapitał zakładowy

	liczba akcji	rok rejestracji	Stan na	Stan na
			31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
			wartość akcji tys. zł	wartość akcji tys. zł
Akcje imienne serii A o wartości nominalnej 10 zł każda	291 300	2011	2 913	2 913
Akcje imienne serii B o wartości nominalnej 10 zł każda	9 437 740	2011	94 377	94 377
Akcje imienne serii C1 o wartości nominalnej 10 zł każda	1 284 248	2015	12 843	12 843
Akcje imienne serii C2 o wartości nominalnej 10 zł każda	1 814 520	2017	18 145	18 145
Razem	12 827 808		128 278	128 278

Na 31 grudnia 2022 roku kapitał zakładowy Banku składał się z 12.827.808 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda. Akcje Banku zostały całkowicie opłacone. Ogólna charakterystyka akcji została opisana poniżej:

- akcje imienne serii A – w liczbie 291.300 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) nie są uprzywilejowane,
- akcje imienne serii B – w liczbie 7.005.470 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) oraz w liczbie 2.432.270 sztuk (należące do Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski S.A.) nie są uprzywilejowane,
- akcje imienne serii C1 – w liczbie 963.186 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) oraz w liczbie 321.062 sztuk (należące do Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski S.A.) nie są uprzywilejowane,
- akcje imienne serii C2 – w liczbie 1.360.890 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) oraz w liczbie 453.630 sztuk (należące do Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski S.A.) nie są uprzywilejowane.

Każda akcja daje swojemu posiadaczowi prawo do dywidendy i jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym w porównaniu do 31 grudnia 2021 roku nie nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Banku.

34.2 Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy jest tworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich ceną nominalną oraz z obligatoryjnego 8% odpisu z zysku netto. Zmniejszenie kapitału zapasowego w roku 2021 wynikało z pokrycia straty netto za rok 2020.

Szczegółowy podział kapitału zapasowego zaprezentowano w zestawieniu zmian w kapitale własnym.

34.3 Skumulowane inne całkowite dochody

Skumulowane inne całkowite dochody powstają w wyniku rozpoznania:

- efektu wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- efektywnej części wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne netto,
- zysków i strat aktuarialnych dotyczących wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia (rezerw emerytalno-rentowych),
- odroczonego podatku dochodowego od wyżej wymienionych pozycji.

Składniki te zostają przeniesione ze skumulowanych innych całkowitych dochodów (z wyjątkiem zysków/strat aktuarialnych z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia) w momencie wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części wycenianych aktywów, zakończenia stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych lub w momencie rozpoznania utraty wartości (efekt wyceny jest wtedy odnoszony do rachunku zysków i strat).

Skumulowane inne całkowite dochody	Stan na	Pozostałe całkowite dochody					Stan na
	1 stycznia 2022	Aktualizacja wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Korekta wynikająca z przeklasyfikowania do rachunku zysków i strat w wyniku zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Zyski/straty z tytułu zobowiązań dotyczących programu określonych świadczeń	Aktualizacja wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiącej zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Korekta wynikająca z przeklasyfikowania do rachunku zysków i strat aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających w części stanowiącej nieefektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych	31 grudnia 2022
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zyski/straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w tym:	(206 883)	(90 663)	0	0	0	0	(297 546)
- podatek odroczony	48 526	21 267	0	0	0	0	69 793
Zyski i straty aktuarialne z wyceny wartości zobowiązań z tytułu programu określonych świadczeń, w tym:	(76)	0	0	(129)	0	0	(205)
- podatek odroczony	19	0	0	30	0	0	49
Efektywna część zysków/strat z tytułu instrumentów zabezpieczających w zabezpieczaniu przepływów pieniężnych, w tym:	(13 835)	0	0	0	(1 793)	29	(15 599)
- podatek odroczony	3 245	0	0	0	421	(7)	3 659
Skumulowane inne całkowite dochody razem	(220 794)	(90 663)	0	(129)	(1 793)	29	(313 350)

Skumulowane inne całkowite dochody	Stan na	Pozostałe całkowite dochody					Stan na
	1 stycznia 2021	Jw.	Jw.	Jw.	Jw.	Jw.	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zyski/straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w tym:	38 733	(229 845)	(15 771)	0	0	0	(206 883)
- podatek odroczony	(9 087)	53 914	3 699	0	0	0	48 526
Zyski i straty aktuarialne z wyceny wartości zobowiązań z tytułu programu określonych świadczeń, w tym:	(404)	0	0	328	0	0	(76)
- podatek odroczony	96	0	0	(77)	0	0	19
Efektywna część zysków/strat z tytułu instrumentów zabezpieczających w zabezpieczaniu przepływów pieniężnych, w tym:	993	0	0	0	(14 792)	(36)	(13 835)
- podatek odroczony	(233)	0	0	0	3 470	8	3 245
Skumulowane inne całkowite dochody razem	39 322	(229 845)	(15 771)	328	(14 792)	(36)	(220 794)

34.4 Kapitały rezerwowe

Kapitały rezerwowe tworzone są zgodnie z Prawem bankowym i Statutem Banku z podziału zysku netto. Składają się na nie fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz pozostałe kapitały rezerwowe. Wartości funduszu ogólnego ryzyka i pozostałych kapitałów rezerwowych zostały zaprezentowane poniżej.

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Fundusz ogólnego ryzyka	127 069	127 069
Pozostałe kapitały rezerwowe	227 710	196 668
Kapitały rezerwowe	354 779	323 737

Zmiany w pozostałych kapitałach rezerwowych wynikają z podziału zysku netto Banku za 2021 rok. Szczegóły co do podziału zysku netto Banku za 2021 rok zostały zaprezentowane w notcie 18.

POZOSTAŁE NOTY

35. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Kasa i środki w Banku Centralnym	264 897	315 185
Rachunki bieżące w innych bankach	13 059	15 817
Razem	277 956	331 002

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku przedstawiały się następująco:

Zmiana stanu należności od innych banków	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu	2 758	3 066
Zmiana stanu rachunków nostro - środki pieniężne	(2 758)	(3 028)
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	0	38

Zmiana wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających	9 612	17 836
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	(40 524)	(15 562)
Wycena instrumentów zabezpieczających ujęta w całkowitych dochodach	(2 178)	(18 306)
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(33 090)	(16 032)

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez całkowite dochody	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez całkowite dochody	173 050	(281 649)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	3 775	(34 792)
Wycena aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez całkowite dochody ujęta w całkowitych dochodach	(111 931)	(303 228)
Ujęcie nabycia / zbycia papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne dochody całkowite w działalności inwestycyjnej	83 098	376 147
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	147 992	(243 522)

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	(151 827)	(279 248)
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	2 167	2 361
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(149 660)	(276 887)

Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	547 804	354 639
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	325 056	100 811
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	872 860	455 450

Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	(648 596)	183 504
Różnica pomiędzy odsetkami naliczonymi a zrealizowanymi kasowo w okresie sprawozdawczym	5 950	4 031
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(642 646)	187 535

Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu pozostałych zobowiązań	49 776	9 057
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	12 627	12 377
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	62 403	21 434

Inne pozycje	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Likwidacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(2 790)	(2 706)
Zyski/straty aktuarialne	(160)	405
Inne pozycje - czeki	(68)	(56)
Zmiana stanu zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(3 018)	(2 357)

Uzgodnienie pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej z działalnością finansową sprawozdania z przepływów pieniężnych

2022	Wartość na początek okresu	Ujęte w działalności finansowej w sprawozdaniu		Ujęte w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	Wartość na koniec okresu
		Zaciągnięcie	Spłata		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	23 586	0	(12 629)	7 030	17 987
Zobowiązania podporządkowane, w tym:	99 313	0	(6 262)	7 567	100 618
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	99 313	0	(6 262)	7 567	100 618
Stan na 31 grudnia 2022	122 899	0	(18 891)	14 597	118 605

2021	Wartość na początek okresu	Ujęte w działalności finansowej w sprawozdaniu		Ujęte w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	Wartość na koniec okresu
		Zaciągnięcie	Spłata		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	26 181	0	(12 375)	9 780	23 586
Zobowiązania podporządkowane, w tym:	142 039	0	(46 031)	3 305	99 313
Pożyczka podporządkowana	43 070	0	(43 128)	58	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	98 969	0	(2 903)	3 247	99 313
Stan na 31 grudnia 2021	168 220	0	(58 406)	13 085	122 899

Bank przyjął następujący podział działalności na operacyjną, inwestycyjną i finansową w sprawozdaniu z przepływów
pieniężnych.

Działalność operacyjna stanowi podstawową działalność Banku, która nie zalicza się do działalności inwestycyjnej i
finansowej.

Działalność inwestycyjna polega na nabywaniu i sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych i wartości
niematerialnych, nabywaniu i sprzedaży papierów wartościowych oraz uzyskiwaniu wpływów w postaci dywidend
otrzymanych z tytułu posiadania udziałów kapitałowych.

Działalność finansowa polega na zawieraniu długoterminowych (powyżej 12 miesięcy) operacji finansowych
stanowiących źródło finansowania działalności Banku, to jest emisji dłużnych papierów wartościowych, zaciąganiu
pożyczek, wykupie wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych i spłacie zaciągniętych pożyczek oraz spłacie
związanych z nimi odsetek.

36. Pozabilansowe aktywa i zobowiązania warunkowe

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone (brutto)

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone według rodzaju	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Finansowe	126 591	208 574
- niewykorzystane linie kredytowe, w tym:	110 936	194 444
-koszyk 1	54 721	120 206
-koszyk 2	20 192	38 146
-koszyk 3	36 023	36 092
- limity na kartach kredytowych, w tym:	15 655	14 130
-koszyk 1	7 312	6 530
-koszyk 2	8 275	7 302
-koszyk 3	68	298
Gwarancyjne	19 061	19 862
gwarancje udzielone, w tym:	19 061	19 862
-koszyk 1	855	0
-koszyk 2	18 206	19 862
Razem	145 652	228 436

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone według terminów zapadalności	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Finansowe	126 591	208 574
Bez określonego terminu	88 012	104 722
Do 1 miesiąca	7 038	9 458
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 637	18 447
Od 3 miesięcy do 1 roku	26 371	65 666
Od 1 roku do 5 lat	1 533	10 281
Gwarancyjne	19 061	19 862
Do 1 miesiąca	855	0
Od 3 miesięcy do 1 roku	0	801
Od 1 roku do 5 lat	18 206	19 061
Razem	145 652	228 436

W ramach pozabilansowych zobowiązań warunkowych udzielonych dominują linie kredytowe. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku udzielone gwarancje oraz bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania traktowane są jako element zaangażowania obciążonego ryzykiem kredytowym. Ocena ryzyka wynikającego z udzielonych gwarancji i bezwarunkowych zobowiązań dotyczących finansowania stanowi element procesu oceny ryzyka kredytowego wynikającego z innych produktów kredytowych posiadanych przez danych klientów, tzn. wszystkie produkty kredytowe, łącznie z gwarancjami, udzielone konkretnym kredytobiorcom analizowane są równolegle zarówno pod kątem oceny przesłanek utraty wartości, jak i pomiaru odpisów aktualizujących.

Oszacowana kwota rezerw na udzielone zobowiązania gwarancyjne i zobowiązania dotyczące finansowania na 31 grudnia 2022 roku wynosiła 899 tys. zł (na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 1.133 tys. zł). Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe są ewidencjonowane na kontach bilansowych i prezentowane w nocie 32 jako pozycja „Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe”.

W tabeli poniżej zaprezentowane zostały wartości zaangażowania pozabilansowego brutto (linie kredytowe, gwarancje) wobec pięciu największych klientów według stanu na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku.

Nazwa kredytobiorcy	Stan na
	31 grudnia 2022
	tys. zł
Klient 1	36 000
Klient 2	18 206
Klient 3	15 350
Klient 4	14 716
Klient 5	1 862
Razem wybrani klienci	86 134

Nazwa kredytobiorcy	Stan na 31 grudnia 2021 tys. zł
Klient 1	36 000
Klient 2	30 750
Klient 3	19 008
Klient 4	12 915
Klient 5	10 000
Razem wybrani klienci	108 673

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe otrzymane

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe otrzymane według rodzaju	Stan na 31 grudnia 2022 tys. zł	Stan na 31 grudnia 2021 tys. zł
Gwarancyjne	166 211	13 480
- gwarancje otrzymane	166 211	13 480
Razem	166 211	13 480

Pozabilansowe zobowiązania warunkowe otrzymane według terminów zapadalności	Stan na 31 grudnia 2022 tys. zł	Stan na 31 grudnia 2021 tys. zł
Gwarancyjne	166 211	13 480
Od 3 miesięcy do 1 roku	2 879	3 200
Od 1 roku do 5 lat	159 956	2 893
Powyżej 5 lat	3 376	7 387
Razem	166 211	13 480

Główną pozycją w kwocie zobowiązań warunkowych otrzymanych w roku 2022 jest gwarancja portfelowa otrzymana od Banku Gospodarstwa Krajowego na wyselekcjonowany portfel wierzytelności udzielonych wspólnotom mieszkaniowym, na wypadek braku spłaty tychże wierzytelności oraz gwarancja otrzymana na zabezpieczenie zobowiązań Banku wynikających z umowy najmu powierzchni biurowej.

Sprawy sądowe i postępowania administracyjne oraz wezwania do zawarcia ugody stanowiące aktywa i zobowiązania warunkowe Banku

W 2022 roku Bank nie był stroną w żadnym postępowaniu toczącym się przed sądem lub organem administracji publicznej, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

- Sprawy sądowe**

Ogólną zasadą jaką kieruje się Bank jest tworzenie rezerwy na 100% wartości sprawy spornej, w sytuacji gdy prawdopodobieństwo przegranej jest szacowane na powyżej 50%, których wartość zaprezentowano w nocie 27. Suma roszczeń z tytułu toczących się postępowań, w których Bank jest stroną pozwaną, dla których Bank szacuje prawdopodobieństwo przegranej na poniżej 50%, wynosiła na dzień 31 grudnia 2022 roku 1.584 tys. zł. W związku z brakiem przesłanek Bank nie utworzył rezerw na potencjalne zobowiązania z tego tytułu.

- Postępowania administracyjne**

- 1) Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2019 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, co może stanowić naruszenie art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (klauzule modyfikacyjne). W kwietniu 2019 roku Bank przedstawił pełne stanowisko w sprawie. W dniu 27 września 2019 roku Bank przesłał do UOKiK pismo zawierające propozycję zobowiązania z wnioskiem o wydanie decyzji zobowiązującej. W dalszym toku postępowania Bank wycofał propozycję zobowiązania i złożył wniosek o umorzenie postępowania w całości. Postępowanie zostało przedłużone przez Prezesa UOKiK do dnia 30 kwietnia 2023 roku. Bank nie identyfikuje przesłanek do utworzenia rezerw na ewentualne zobowiązania z tego tytułu.
- 2) Pismem z dnia 5 września 2022 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na ograniczaniu konsumentom możliwości składania za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej wniosku o zawieszenie spłaty kredytu hipotecznego, o którym mowa w art. 73 ust. 5 i ust. 6 ustawy z dn. 7 lipca 2022 r. o finansowaniu

społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom w ten sposób, że jeden wniosek mógł dotyczyć maksymalnie 4 miesięcy (rat do końca 2022 roku). Na potrzeby toczącego się postępowania Bank utworzył rezerwę w kwocie 500 tys. zł.

- 3) Postanowieniem z dnia 30 września 2022 r. Prezes UOKiK wszczął przeciwko Bankowi postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na: 1) niedokonywaniu – nie później niż do końca dnia roboczego, następującego po dniu otrzymania od konsumenta stosownego zgłoszenia dotyczącego wystąpienia nieautoryzowanej transakcji płatniczej - zwrotu kwoty nieautoryzowanej transakcji płatniczej lub przywrócenia obciążonego rachunku płatniczego do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miała miejsca nieautoryzowana transakcja płatnicza, pomimo braku zaistnienia przesłanek uprawniających Bank do niedokonania ww. czynności, tj. posiadania przez Bank uzasadnionych oraz należycie udokumentowanych podstaw, aby podejrzewać oszustwo ze strony konsumenta i poinformowania o tym podejrzeniu w formie pisemnej organów powołanych do ścigania przestępstw lub otrzymania powiadomienia od konsumenta o wystąpieniu nieautoryzowanej transakcji płatniczej po upływie 13 miesięcy od dnia obciążenia jego rachunku płatniczego, co może naruszać art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych i godzić w zbiorowe interesy konsumentów, w konsekwencji stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, 2) przekazywaniu konsumentom - w odpowiedziach udzielanych na ich zgłoszenia dotyczące wystąpienia nieautoryzowanych transakcji płatniczych - informacji o weryfikacji przez dostawcę usługi płatniczej prawidłowego użycia instrumentu płatniczego poprzez posłużenie się indywidualnymi danymi uwierzytelniającymi w sposób sugerujący, że wykazanie przez Bank wyłącznie iż kwestionowane transakcje płatnicze zostały poprawnie uwierzytelnione stanowi jednocześnie wykazanie autoryzacji takiej transakcji i wyłącza jego obowiązek zwrotu kwoty nieautoryzowanej transakcji, co może wprowadzać konsumentów w błąd odnośnie obowiązków przedsiębiorcy wynikających z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, a także co do rozkładu ciężaru udowodnienia, że transakcja płatnicza została autoryzowana, co może stanowić nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 5 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 3 w zw. z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym) i godzić w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przedmiotowe postępowanie stanowi kontynuację prowadzonego przez Prezesa UOKiK postępowania wyjaśniającego w ww. zakresie wszczętego pismem z dnia 23 czerwca 2021 roku. Z uwagi na wstępny etap postępowania Bank nie identyfikuje przesłanek do utworzenia rezerw na ewentualne zobowiązania z tego tytułu.
- 4) Pismem z dnia 11 maja 2022 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu ustalenie, czy w związku z obowiązkiem proporcjonalnego zwrotu całkowitego kosztu kredytu, w przypadku jego spłaty przed terminem określonym w umowie, wynikającym z art. 39 ustawy z dn. 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie stosowania przez Bank praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Z uwagi na wyjaśniający charakter postępowania Bank nie identyfikuje przesłanek do utworzenia rezerw na ewentualne zobowiązania z tego tytułu
- 5) Pismem z dnia 1 sierpnia 2022 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wobec Banku w związku z zasadami, na jakich Bank udziela konsumentom zawieszenia spłaty kredytu hipotecznego (tzw. „wakacje kredytowe”) i wyjaśnienia w jaki sposób Bank rozlicza nadpłaty kredytu realizowane w okresie zawieszenia jego spłaty w zw. z „wakacjami kredytowymi”- art. 73-75 ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom. Z uwagi na wyjaśniający charakter postępowania Bank nie identyfikuje przesłanek do utworzenia rezerw na ewentualne zobowiązania z tego tytułu.
- 6) Pismem z dnia 1 sierpnia 2022 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu badanie rynku produktów inwestycyjnych oferowanych lub rekomendowanych przez Bank konsumentom (art. 50 ust. 1 i 2, w związku z art. 48 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy z dnia 16.02.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów). Z uwagi na wyjaśniający charakter postępowania Bank nie identyfikuje przesłanek do utworzenia rezerw na ewentualne zobowiązania z tego tytułu.

Prawdopodobieństwo powstania zobowiązań w związku z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi oraz szacowanie ich wysokości, odbywa się odrębnie dla każdego z wyżej wymienionych postępowań, z uwzględnieniem ich specyfiki.

Wezwania do zawarcia ugody

W 2022 roku do Banku nie wpłynęły wezwania do prób ugodowych dotyczące roszczeń o zwrot opłat interchange. Na dzień sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego Bank nie odnotował również przypadków wytoczenia przez podmioty występujące wcześniej z wnioskami o wezwanie do prób ugodowych w sprawie opłat interchange pozwów o zapłatę z tego tytułu. Bank nie może jednak wykluczyć, że podmioty, które formułowały dotychczasowe wnioski wystąpią z roszczeniami o zapłatę.

Ponadto, w roku 2022 roku do Banku wpłynął wniosek o wezwanie do próby ugodowej w przedmiocie zapłaty zmiennego składnika wynagrodzenia w kwocie 66 tys. zł. W ramach postępowania sądowego została zawarta ugoda.

Pozwy wniesione przez Bank

W dniu 3 lutego 2017 roku Bank wniósł do Sądu Okręgowego we Wrocławiu pozew o zasądzenie od (obecnie) Santander Bank Polska S.A. (dawniej: Bank Zachodni WBK S.A. z siedzibą we Wrocławiu) kwoty 2.022.808 EUR tytułem zwrotu Bankowi korzyści w postaci kwoty pieniężnej uzyskanej przez Santander Bank Polska S.A. bez podstawy prawnej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 lipca 2016 roku do dnia zapłaty oraz nakazanie Santander Bank Polska S.A. wydania Bankowi 726 akcji uprzywilejowanych spółki Visa Inc. serii C uzyskanych przez Santander Bank Polska S.A. bez podstawy prawnej.

Niniejszy spór powstał na tle rozliczenia wynikającego z uzgodnionej w 2015 roku i sfinalizowanej w 2016 roku transakcji przejęcia Visa Europe przez Visa Inc., w wyniku której członkom (wspólnikom) Visa Europe wypłacono ceny za udziały (w formie pieniężnej oraz w formie akcji uprzywilejowanych spółki Visa Inc. serii C) zgodnie z zasadami określonymi w dokumencie Membership Regulations i informacjach podawanych przez Visa Europe (dalej jako: „Cena za Udział”). Cena za Udział uzyskana przez Santander Bank Polska S.A. stanowi w podanej pozwem części bezpodstawne wzbogacenie kosztem Banku, które winno być stosownie do art. 405 kodeksu cywilnego zwrócone Bankowi (jako zubożonemu) przez Santander Bank Polska S.A. (jako wzbogaconemu).

W sprawie zapadło postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu pozwu ze względu na brak jurysdykcji krajowej. Postanowienie nie jest prawomocne. W dniu 17 września 2018 roku Bank wniósł zażalenie na ww. postanowienie do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2018 roku Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił powyższe zażalenie. W dniu 1 marca 2019 roku Bank wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną na postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. W dniu 24 czerwca 2021 roku Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego dotyczące odrzucenia pozwu Banku Poczowego S.A. przeciwko Santander Bank Polska S.A. w całości i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Sąd Apelacyjny uchylił postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu pozwu ze względu na brak jurysdykcji krajowej.

37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Stan na 31 grudnia 2022					
Rodzaj aktywów Banku stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wysokość funduszu ochrony środków gwarantowanych	Wartość nominalna zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Obligacje skarbowe	Fundusz ochrony środków gwarantowanych *	30 155	35 000	33 873	
Razem		30 155	35 000	33 873	

Stan na 31 grudnia 2021					
Rodzaj aktywów Banku stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wysokość funduszu ochrony środków gwarantowanych	Wartość nominalna zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Obligacje skarbowe	Fundusz ochrony środków gwarantowanych *	30 155	35 000	34 615	
Razem		30 155	35 000	34 615	

* zabezpieczeniu podlega wartość tworzonego przez Bank Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych zgodnie z art. 369 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji.

Wartość bilansową aktywów stanowiących zabezpieczenie na pokrycie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych stanowią obligacje skarbowe z terminem wykupu zapewniającym zabezpieczenie wartości bilansowej przez okres określony ustawą. Fundusz jest powiększany lub pomniejszany w dniu 1 lipca każdego roku odpowiednio do wysokości sumy stanowiącej podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej.

38. Sprzedaż pakietów wierzytelności

W 2022 roku Bank zrealizował transakcję sprzedaży pakietu wierzytelności kredytowych. Transakcja sprzedaży została zawarta w dniu 25 listopada 2022 roku. Nabywcą pakietu został fundusz sekurytyzacyjny, który w toku przeprowadzonego postępowania przetargowego zaoferował najkorzystniejszą cenę za zbywane portfele.

W wyniku realizacji ww. transakcji dokonano zbycia 2.389 szt. kredytów o wartości nominalnej kapitału 62,4 mln zł oraz wartości odsetek i innych kosztów w kwocie 26,2 mln zł. Łączna wartość sprzedanego portfela to 88,6 mln zł, w tym wartość ekspozycji ewidencjonowanych na kontach bilansowych to 53,5 mln zł - ekspozycje, w istotnej części objęte odpisami na oczekiwane straty kredytowe tych aktywów (49,8 mln zł). Wynik brutto na transakcji sprzedaży pakietów wierzytelności wyniósł 16,1 mln zł i został ujęty w pozycji „Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy” rachunku zysków i strat.

W 2021 roku Bank również zrealizował transakcję sprzedaży pakietu wierzytelności kredytowych. Transakcja sprzedaży została zawarta w dniu 25 listopada 2021 roku, gdzie nabywcą pakietu został fundusz sekurytyzacyjny, wyłoniony w toku przeprowadzonego postępowania przetargowego, który zaoferował najkorzystniejszą cenę za zbywane portfele.

W wyniku realizacji ww. transakcji dokonano zbycia 3.154 szt. kredytów o wartości nominalnej kapitału 68,1 mln zł oraz wartości odsetek i innych kosztów w kwocie 20,8 mln zł. Łączna wartość sprzedanego portfela to 88,9 mln zł, w tym wartość ekspozycji ewidencjonowanych na kontach bilansowych to 38,7 mln zł - ekspozycje, w istotnej części objęte odpisami na oczekiwane straty kredytowe tych aktywów (37,9 mln zł). Wynik brutto na transakcji sprzedaży pakietów wierzytelności wyniósł 9,9 mln zł i został ujęty w pozycji „Wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe od aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy” rachunku zysków i strat.

39. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmioty powiązane z Bankiem to:

- podmiot dominujący: Poczta Polska S.A.,
- podmiot o znaczącym wpływie na Bank: PKO Bank Polski S.A.,
- inne podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A.,
- inne podmioty zależne od PKO Bank Polski S.A.,
- kluczowy personel kierowniczy Banku tj. członkowie Zarządu i członkowie Rady Nadzorczej,
- główna kadra kierownicza Banku, tj. dyrektorzy zarządzający, dyrektorzy departamentów i ich zastępcy oraz dyrektorzy biur i ich zastępcy,
- kluczowy personel kierowniczy podmiotu dominującego wobec Banku, tj. Zarząd Poczty Polskiej S.A.

Zgodnie z MSR 24 do podmiotów powiązanych Bank zalicza jednostki zależne od Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, który sprawuje kontrolę nad Bankiem za pośrednictwem głównego akcjonariusza. Na potrzeby sprawozdania finansowego przez jednostki zależne od Skarbu Państwa należy rozumieć jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, przedsiębiorstwa państwowe, spółki z większościowym udziałem Skarbu Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto Bank skorzystał ze zwolnień przewidzianych w punktach 25 – 26 MSR 24, tj. w stosunku do transakcji zawartych z podmiotami zależnymi Skarbu Państwa, przy braku indywidualnie znaczących transakcji ograniczył się do zbiorowego ujawnienia ich zakresu.

W okresie 12 miesięcy kończącym się 31 grudnia 2022 roku transakcje zawarte z podmiotami powiązanymi, wynikały z bieżącej działalności operacyjnej Banku, a ich charakter wynikał z niżej wskazanych umów. Wszystkie transakcje były zawierane na warunkach rynkowych.

Poniżej zaprezentowano istotne umowy z podmiotami powiązanymi obowiązujące na dzień 31 grudnia 2022 roku:

- umowa o współpracy zawarta w dniu 2 września 2011 roku z późniejszymi zmianami (zawarta przez Bank z Poczta Polska S.A.) określająca obszary i warunki współpracy, ogólne warunki dotyczące wzajemnych relacji, zakazu konkurencji, wzajemnej odpowiedzialności stron. Nie jest to umowa dotycząca bezpośrednio bieżącej działalności operacyjnej, ale ma istotny wpływ na jej kształtowanie,
- umowy związane z pośrednictwem finansowym realizowanym w imieniu i na rzecz Banku w zakresie całej gamy produktów i usług Banku, w tym w szczególności Umowa Agencyjna z 2 września 2011 roku zawarta z Poczta Polska S.A., z późniejszymi zmianami, zawierająca m.in. wykaz produktów bankowych oferowanych za pośrednictwem Poczty Polskiej oraz zasady rozliczeń powstałych z tego tytułu przepływów pieniężnych (w tym porozumienie zawarte 30 września 2019 roku, z datą obowiązywania od 1 października 2019 roku, w sprawie uruchomienia przez Bank

Pocztowy S.A. środków na potrzeby realizacji wypłat gotówkowych w placówkach Poczty Polskiej S.A. na rzecz klientów Banku Poczowego S.A.),

- umowy związane z pośrednictwem finansowym realizowanym przez Bank w imieniu i na rzecz Poczty Polskiej S.A. (w tym umowa rachunku bankowego wraz z produktami dodatkowymi),
- umowa agencyjna z dnia 26 listopada 2021 roku z Poczta Polska Dystrybucja S.A., na podstawie której Bank powierzył Poczta Polska Dystrybucja S.A., spółce należącej do Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej wykonywanie w imieniu i na rzecz Banku pośrednictwa w zakresie czynności bankowych w zakresie (1) zawierania i zmiany umów rachunków oszczędnościowych, rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych, rachunków rozliczeniowych oraz rachunków terminowych lokat oszczędnościowych, (2) zawierania i zmiany umów kredytu, o których mowa w art. 6a ust. 1 pkt 1 podpunkt b i c Prawa Bankowego, (3) zawierania i zmiany umów o kartę płatniczą oraz kartę kredytową, których stroną jest konsument w rozumieniu Ustawy o Kredycie Konsumenckim i Ustawy o Usługach Płatniczych, (4) przyjmowania dyspozycji przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych związanych z prowadzonymi przez Bank rachunkami bankowymi, (5) wykonywania innych czynności faktycznych związanych z działalnością bankową z wyjątkiem operacji gotówkowych, które nadal będzie wykonywała Poczta Polska na podstawie umowy agencyjnej z dnia 2 września 2011 roku. (w związku z operacyjnym przejęciem przez PPD zarządzania sprzedażą usług finansowych w Grupie Kapitałowej Poczty Polskiej, z dniem 1 lutego 2022 roku Poczta Polska S.A. zaprzestała sprzedaży kredytów Banku w urzędach pocztowych). W dniu 23 grudnia 2022 r. został zawarty Aneks nr 4 do wyżej wymienionej umowy agencyjnej z Poczta Polska Dystrybucja S.A., którym przedłużono okres obowiązywania niniejszej umowy na czas nieokreślony, podtrzymano zakaz konkurencji w roku 2023 oraz wprowadzono nowe stawki wynagrodzenia za sprzedaż kredytów gotówkowych, kont oraz obsługę posprzedażową finansową i niefinansową produktów Banku oferowanych w kanale Poczta Polska Dystrybucja S.A., które mają obowiązywać od 1 stycznia 2023 r.,
- umowa w zakresie obsługi przez Poczta Polską S.A. Wpłat i Wypłat zamkniętych Klientów Banku Poczowego S.A. nr 00152/CUK-0063/CUKWa -14 dnia 03 marca 2014 roku z późniejszymi zmianami,
- umowa z 29 czerwca 2018 roku z PKO Bank Polski S.A. w sprawie realizacji zastępczej obsługi kasowej na rzecz klientów Banku Poczowego S.A. przez oddziały Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. będącą najważniejszą umową w ramach Planu Awaryjnego Działania w przypadku braku możliwości obsługi kasowej/gotówkowej klientów Banku przez placówki Poczty Polskiej S.A.,
- pakiet umów związanych z obsługą finansową realizowaną przez Bank, w tym w szczególności umowy o charakterze *cash processingu* (m.in. umowa z Poczta Polską S.A. w sprawie obsługi gotówkowej placówek własnych Banku, umowa obsługi przez Poczta Polską S.A. wpłat i wypłat zamkniętych klientów Banku),
- umowa najmu z 20 września 2017 roku regulująca zasady i warunki najmu/podnajmu lokali lub pomieszczeń na placówki Banku w ramach infrastruktury sieci placówek Poczty Polskiej S.A
- umowa Konsorcjum (Bank PKO Bank Polski S.A., eService Sp. z o.o. i Bank Pocztowy S.A.) z dnia 12 marca 2019 roku wraz z późniejszymi zmianami, dotycząca nawiązania współpracy w celu świadczenia Poczcie Polskiej S.A. usług przyjmowania zapłaty przy użyciu instrumentów płatniczych, realizacji innych usług na terminalach POS oraz dzierżawy terminali POS.

Rozrachunki transakcji bilansowych i pozabilansowych z podmiotami powiązаныmi w rozbiu na poszczególne jednostki zostały zaprezentowane w poniższych tabelach:

Należności	Stan na 31 grudnia 2022		Stan na 31 grudnia 2021	
	Rachunki nostro	Inne należności	Rachunki nostro	Inne należności
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	0	51 608	0	35 421
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	1	2	6	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	0	297	0	295
Razem	1	51 907	6	35 716

Zobowiązania	Stan na 31 grudnia 2022		Stan na 31 grudnia 2021	
	Depozyty otrzymane	Inne zobowiązania	Depozyty otrzymane	Inne zobowiązania
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.*	405 937	52 626	316 885	32 223
Poczta Polska Dystrybucja S.A. (dawniej: Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A.)**	2 485	402	16 173	0
Pocztylion - Arka PTE S.A.	2	0	4 188	0
Postdata S.A.	2 284	0	5 978	13
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o.	1 436	0	1 469	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	1 625	810	1 652	861
Razem	413 769	53 838	346 345	33 097

Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	Stan na 31 grudnia 2022		Stan na 31 grudnia 2021	
	udzielone	otrzymane	udzielone	otrzymane
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	18 206	0	19 008	0
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	0	1 319	0	1 293
Postdata S.A.	0	0	2 000	0
Razem	18 206	1 319	21 008	1 293

* środki podmiotu dominującego wobec Banku dotyczą środków zgromadzonych na rachunkach bieżących i rachunkach celowych z tytułu prowadzonej przez ten podmiot działalności, regulowanych na podstawie umów zawartych z Bankiem

** w kwietniu 2021 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z Pocztowa Agencja Usług Finansowych S.A. na Poczta Polska Dystrybucja S.A.

Przychody i koszty w poniższych tabelach zostały zaprezentowane w wartości otrzymanej/dokonanej zapłaty od/wobec kontrahenta (tj. w ujęciu kasowym) w rozbiściu na poszczególne jednostki:

Przychody	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022		okres od 01.01.2021 do 31.12.2021			
	Przychody z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Przychody z innych tytułów	Przychody z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Przychody z innych tytułów
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	0	13 476	0	0	14 140	0
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	274	0	0	0	2	0
Poczta Polska Dystrybucja S.A. (dawne: Poczтовая Agencja Usług Finansowych S.A.)*	0	58	0	0	41	0
Pocztylion - Arka PTE S.A.	0	1	0	0	11	0
Postdata S.A.	0	26	0	0	30	0
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o.	0	19	0	0	12	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych**	-	-	-	0	1 644	6
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	0	3 540	6	0	3 490	6
Razem	274	17 120	6	0	19 370	12

Koszty	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022		okres od 01.01.2021 do 31.12.2021			
	Koszty z tytułu odsetek	Koszty z tytułu prowizji	Koszty rzeczowe	Koszty z tytułu odsetek	Koszty z tytułu prowizji	Koszty rzeczowe
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	(18 137)	(19 754)	(11 157)	(285)	(26 961)	(10 717)
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	0	(37)	0	0	(35)	0
Poczta Polska Dystrybucja (dawne: Poczтовая Agencja Usług Finansowych S.A.)*	(12)	(3 895)	(1)	(10)	0	0
Postdata S.A.	(14)	0	0	(6)	0	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych**	-	-	-	(3)	0	(216)
Razem	(18 163)	(23 686)	(11 158)	(304)	(26 996)	(10 933)

* w kwietniu 2021 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z Poczтовая Agencja Usług Finansowych S.A. na Poczta Polska Dystrybucja S.A.,

** z dniem 30 grudnia 2021 roku z uwagi na sprzedaż poza Poczტę Polską wszystkich udziałów Pocztowego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych, spółka przestała należeć do Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej

Przychody i koszty w poniższych tabelach zostały przedstawione zgodnie z ujęciem rachunkowym zaprezentowanym w rachunku zysków i strat w rozbiściu na poszczególne jednostki:

Przychody	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022			okres od 01.01.2021 do 31.12.2021		
	Przychody z tytułu odsetek*	Przychody z tytułu prowizji	Przychody z innych tytułów	Przychody z tytułu odsetek	Przychody z tytułu prowizji	Przychody z innych tytułów
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	(1 338)	13 476	0	(10 043)	14 140	0
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	274	0	0	0	2	0
Poczta Polska Dystrybucja S.A. (dawne: Poczтовая Agencja Usług Finansowych S.A.)**	(2 743)	58	0	0	41	0
Pocztylion - Arka PTE S.A.	0	1	0	0	11	0
Postdata S.A.	0	26	0	0	30	0
Poczta Polska Usługi Cyfrowe Sp. z o.o.	0	19	0	0	12	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych***	-	-	-	43	1 202	6
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	0	3 540	6	0	3 490	6
Razem	(3 807)	17 120	6	(10 000)	18 928	12

Koszty	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022			okres od 01.01.2021 do 31.12.2021		
	Koszty z tytułu odsetek	Koszty z tytułu prowizji	Koszty rzeczowe	Koszty z tytułu odsetek	Koszty z tytułu prowizji	Koszty rzeczowe
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Poczta Polska S.A.	(18 145)	(19 339)	(11 157)	(302)	(17 334)	(10 717)
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	0	(37)	0	0	(35)	0
Poczta Polska Dystrybucja (dawne: Poczтовая Agencja Usług Finansowych S.A.)**	(12)	(323)	(1)	(10)	0	0
Postdata S.A.	(14)	0	0	(6)	0	0
Pocztowe Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych***	-	-	-	(3)	0	(217)
Razem	(18 171)	(19 699)	(11 158)	(321)	(17 369)	(10 934)

* ujemna wartość przychodów z tytułu odsetek dotyczy kosztów dystrybucji produktów bankowych rozliczanych w ramach efektywnej stopy procentowej, które korygują przychody z tytułu odsetek.

** w kwietniu 2021 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z Poczтовая Agencja Usług Finansowych S.A. na Poczta Polska Dystrybucja S.A.,

*** z dniem 30 grudnia 2021 roku z uwagi na sprzedaż poza Pocztyw Polską wszystkich udziałów Pocztowego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych, spółka przestała należeć do Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej

Transakcje z jednostkami zależnymi od Skarbu Państwa innymi, niż wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej i PKO Banku Polskiego S.A. oraz jego jednostkami zależnymi, są związane z działalnością bankową (udzielanie finansowania, deponowanie środków). Poniższe tabele prezentują informacje o rozrachunkach, przychodach i kosztach z jednostkami Skarbu Państwa i samorządu terytorialnego z wyłączeniem spółek z Grupy Poczty Polskiej oraz PKO Banku Polskiego S.A. i jego jednostek zależnych.

	Stan na 31 grudnia 2022		Stan na 31 grudnia 2021	
	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Instytucje rządowe i samorządowe	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Instytucje rządowe i samorządowe
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	2 352	31 811	2 486	43 713
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 352	31 809	2 486	43 711
Inne należności	0	2	0	2
Zobowiązania	7 300	54 324	7 160	71 952
Depozyty otrzymane	7 300	54 323	7 155	71 951
Inne zobowiązania	0	1	5	1

	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022		okres od 01.01.2021 do 31.12.2021	
	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Instytucje rządowe i samorządowe	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Instytucje rządowe i samorządowe
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody	263	2 418	951	791
- z tytułu odsetek	81	2 258	298	630
- z tytułu prowizji	182	160	653	161
Koszty	(1 643)	(276)	(1 396)	(35)
- z tytułu odsetek	(11)	(276)	0	(35)
- z tytułu prowizji	0	0	(16)	0
- z tytułu kosztów rzeczowych	(1 632)	0	(1 380)	0

Wysokość transakcji zawartych z kluczowym personelem kierowniczym Banku, z kluczowym personelem kierowniczym podmiotu dominującego wobec Banku i członkami głównej kadry kierowniczej Banku

Na dzień 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku wartość transakcji, łącznie z odpowiadającymi im kosztami i przychodami, zawartych z kluczowym personelem kierowniczym Banku, kluczowym personelem kierowniczym podmiotu dominującego wobec Banku oraz główną kadrami kierowniczą kształtowała się następująco:

Stan na 31 grudnia 2022	Członkowie Zarządu Banku	Rada Nadzorcza Banku	Główna Kadra Kierownicza	Członkowie Zarządu podmiotu dominującego Banku*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	0	0	1 522	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0	1 522	0
Zobowiązania	0	0	161	0
Depozyty otrzymane	0	0	161	0
Operacje pozabilansowe	0	0	16	0
Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	0	0	16	0
- udzielone	0	0	16	0

Okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	Członkowie Zarządu Banku	Rada Nadzorcza Banku	Główna Kadra Kierownicza	Członkowie Zarządu podmiotu dominującego Banku*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody	0	1	96	0
- z tytułu odsetek	0	1	96	0
- z tytułu prowizji	0	0	0	0
Koszty	0	0	(21)	0
- z tytułu odsetek	0	0	(1)	0
- wynik z tytułu modyfikacji	0	0	(20)	0

Stan na 31 grudnia 2021	Członkowie Zarządu Banku	Rada Nadzorcza Banku	Główna Kadra Kierownicza	Członkowie Zarządu podmiotu dominującego Banku*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	0	54	717	5
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	54	717	5
Zobowiązania	1	0	437	3
Depozyty otrzymane	1	0	437	3
Operacje pozabilansowe	0	0	726	35
Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	0	0	726	35
- udzielone	0	0	726	35

Okres od 01.01.2021 do 31.12.2021	Członkowie Zarządu Banku	Rada Nadzorcza Banku	Główna Kadra Kierownicza	Członkowie Zarządu podmiotu dominującego Banku*
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Przychody	0	1	19	4
- z tytułu odsetek	0	1	17	3
- z tytułu prowizji	0	0	2	1
Koszty	0	0	(2)	0
- z tytułu odsetek	0	0	(2)	0

* dotyczy Członków Zarządu podmiotu dominującego wobec Banku nie zasiadających w Radzie Nadzorczej Banku.

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Zarząd	3 624	3 077
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	3 342	2 419
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	282	658
Rada Nadzorcza	582	543
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	582	543
Razem	4 206	3 620

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom głównej kadry kierowniczej Banku

	okres	
	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	16 664	12 596
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	74	359
Razem	16 738	12 955

40. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa stanowi cenę, którą Bank otrzymałby za sprzedaż składnika aktywów lub zapłaciłby za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Na 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku Bank dokonał następującej klasyfikacji według hierarchii wartości godziwej tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie są wycenione na bieżąco w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej oraz aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej:

- Poziom I: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o ceny notowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach za identyczne aktywa lub zobowiązania, do których Bank ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom II: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na Poziomie I, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio.
- Poziom III: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

40.1 Instrumenty finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej

Główne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku do wartości godziwej, stanowią składniki wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości wymaganej zapłaty takie jak:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności nieprzeznaczone do obrotu,
- zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu.

Kasa, środki w Banku Centralnym oraz należności od innych banków

Na pozycję składa się wartość środków pieniężnych Banku utrzymywanych na rachunkach bieżących w innych bankach. Dla bieżących należności oraz depozytów terminowych Banku, których termin zapadalności nie przekracza jednego roku oraz pozostałych należności przyjmuje się, że wartość godziwa jest zbieżna z ich wartością bilansową.

Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu/Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

Wartość godziwa należności/zobowiązań z tytułu zakupionych/sprzedanych papierów wartościowych z otrzymanym/udzielonym przyrzeczeniem odkupu ustalana jest metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z transakcji.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

W pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” Bank ujmuje kredyty i pożyczki zakwalifikowane do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

Wartość godziwa dla kredytów i pożyczek wyznaczona jest poprzez wyliczenie dla każdego kredytu korekty wartości bilansowej do wartości godziwej. Korekta ta została wyliczona jako różnica pomiędzy sumą przyszłych przepływów pieniężnych kredytu lub pożyczki zdyskontowanych rynkową stopą procentową (wg krzywej dochodowości zbudowanej z notowanych stawek WIBOR/LIBOR, FRA oraz IRS) powiększoną o rynkową marżę produktu a wartością niezapadłego kapitału kredytu na dzień bilansowy. Przyszłe przepływy pieniężne kredytu lub pożyczki obejmowały przepływy kapitałowe wynikające z umowy oraz przepływy odsetkowe wyznaczone kalkulacyjnie w oparciu o rynkową krzywą dochodowości zbudowaną z notowanych stawek WIBOR/LIBOR, FRA oraz IRS według kwotowań z dnia bilansowego

powiększoną o indywidualną marżę kontraktową dla każdego kredytu lub pożyczki. Rynkowa marża produktu została natomiast wyznaczona jako średnia efektywna marża ważona wartością kapitału dla analogicznej grupy produktów udzielonych w ciągu ostatnich 3 miesięcy poprzedzających datę bilansową lub, w przypadku braku transakcji w ostatnich 3 miesiącach, ostatnia dostępna marża wynikająca z przeprowadzonej transakcji. Korektę wartości bilansowej do wartości godziwej wyznaczano dla kredytów, dla których przyszłe przepływy finansowe są znane, natomiast dla pozostałych, w tym kredytów w rachunku bieżącym, kredytów z rozpoznaną utratą wartości, dla których utworzono odpis aktualizujący, przyjęto korektę zerową.

Pozostałe aktywa/zobowiązania finansowe nieujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W przypadku grup aktywów finansowych utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości i zobowiązań finansowych Bank uznaje, że wartość godziwa jest zbieżna z wartością bilansową, co wynika z charakteru tych grup, np. krótki termin do zapadalności lub wymagalności, unikalny charakter instrumentu. Dotyczy to w szczególności gotówki i środków pieniężnych, bieżących należności i zobowiązań. Wartość godziwą dla depozytów terminowych banków, których termin zapadalności nie przekracza jednego roku, oraz pozostałych zobowiązań finansowych stanowi ich wartość bilansowa.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa dla kategorii „Zobowiązania wobec klientów” została wyznaczona poprzez wyliczenie dla każdego depozytu terminowego korekty wartości bilansowej do wartości godziwej. Korekta ta została wyliczona jako różnica pomiędzy sumą przyszłych przepływów kapitału i odsetek dla okresu od daty bilansowej do terminu wymagalności zdyskontowanych rynkową stopą procentową (wg krzywej dochodowości zbudowanej z notowanych stawek WIBOR, FRA oraz IRS) powiększoną o aktualną marżę produktu a wartością bilansową salda depozytu. Aktualna marża produktu została wyznaczona dla analogicznej grupy produktów udzielonych w ciągu ostatnich 3 miesięcy poprzedzających datę bilansową jako średnia różnica pomiędzy efektywnym oprocentowaniem depozytu i stopą bazową z dnia bilansowego. Korektę wartości bilansowej do wartości godziwej wyznaczano dla depozytów, dla których przyszłe przepływy finansowe są znane, natomiast dla pozostałych, w tym dla depozytów terminowych z terminem zapadalności do 3 miesięcy od dnia bilansowego, przyjęto zerową korektę.

Zobowiązania podporządkowane i zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wyznaczenie wartości godziwej pożyczki podporządkowanej i zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych odbywa się metodą dyskontowania przyszłych płatności z tychże instrumentów z wykorzystaniem spreadu wyznaczonego z momentu zawarcia transakcji.

W poniższych tabelach przedstawiono różnice pomiędzy wartością bilansową (wartość bilansowa oprocentowanych aktywów finansowych oraz zobowiązań finansowych została zaprezentowana wraz z narosłymi odsetkami) i szacowaną wartością godziwą aktywów i zobowiązań finansowych Banku oraz klasyfikację według hierarchii wartości godziwej dla aktywów i zobowiązań finansowych, które nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku według wartości godziwej.

	Stan na 31 grudnia 2022		Stan na 31 grudnia 2021	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	265 096	265 096	315 314	315 314
Należności od innych banków	13 059	13 059	15 817	15 817
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	4 018 772	4 224 340	4 566 576	4 888 874
osoby fizyczne	3 184 607	3 310 405	3 742 714	3 964 201
- kredyty w rachunku bieżącym	8 512	8 512	10 110	10 110
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 263 427	1 514 170	1 384 971	1 610 614
- pożyczki hipoteczne	102 933	106 246	123 540	135 196
- kredyty na nieruchomości	1 801 819	1 673 561	2 215 317	2 199 505
- kredyty w rachunku karty kredytowej	7 916	7 916	8 776	8 776
klienci instytucjonalni	802 356	882 158	780 151	880 803
instytucje samorządowe	31 809	31 777	43 711	43 870
Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	431 075	382 600	279 248	249 990
Pozostałe aktywa	110 108	110 108	87 822	87 822
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0
Zobowiązania wobec innych banków	5 606	5 606	4 312	4 312
Zobowiązania wobec klientów	7 769 655	7 771 376	8 418 251	8 421 522
Zobowiązania podporządkowane	100 617	101 985	99 313	100 317
Pozostałe zobowiązania	170 347	170 347	120 571	120 571

	Stan na 31 grudnia 2022			
	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	265 096	0	265 096
Należności od innych banków	0	13 059	0	13 059
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	0	17 669	4 206 671	4 224 340
osoby fizyczne	0	16 428	3 293 977	3 310 405
- kredyty w rachunku bieżącym	0	8 512	0	8 512
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	0	1 514 170	1 514 170
- pożyczki hipoteczne	0	0	106 246	106 246
- kredyty na nieruchomości	0	0	1 673 561	1 673 561
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	7 916	0	7 916
klienci instytucjonalni	0	1 241	880 917	882 158
instytucje samorządowe	0	0	31 777	31 777
Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	267 857	0	114 743	382 600
Pozostałe aktywa	0	0	110 108	110 108
Zobowiązania wobec innych banków	0	5 606	0	5 606
Zobowiązania wobec klientów	0	6 470 911	1 300 465	7 771 376
Zobowiązania podporządkowane	0	0	101 985	101 985
Pozostałe zobowiązania	0	0	170 347	170 347

Stan na 31 grudnia 2021	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	0	315 314	0	315 314
Należności od innych banków	0	15 817	0	15 817
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	0	27 336	4 861 538	4 888 874
osoby fizyczne	0	18 886	3 945 315	3 964 201
- kredyty w rachunku bieżącym	0	10 110	0	10 110
- kredyty gotówkowe i ratalne	0	0	1 610 614	1 610 614
- pożyczki hipoteczne	0	0	135 196	135 196
- kredyty na nieruchomości	0	0	2 199 505	2 199 505
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	8 776	0	8 776
klienci instytucjonalni	0	8 450	872 353	880 803
instytucje samorządowe	0	0	43 870	43 870
Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	119 616	0	130 374	249 990
Pozostałe aktywa	0	0	87 822	87 822
Zobowiązania wobec innych banków	0	4 312	0	4 312
Zobowiązania wobec klientów	0	6 745 331	1 676 191	8 421 522
Zobowiązania podporządkowane	0	0	100 317	100 317
Pozostałe zobowiązania	0	0	120 571	120 571

40.2 Instrumenty finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według wartości godziwej

Poniższa tabela pokazuje klasyfikację aktywów i zobowiązań finansowych, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane są w wartości godziwej, według hierarchii wartości godziwej.

Stan na 31 grudnia 2022	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa finansowe, w tym:	2 810 753	599 614	35 540	3 445 907
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	176	0	176
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:	2 810 753	599 438	35 540	3 445 731
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	2 801 504	599 438	32 560	3 433 502
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	9 249	0	2 980	12 229
Zobowiązania finansowe	0	52 743	0	52 743
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	26 949	0	26 949
Instrumenty finansowe zabezpieczające	0	25 794	0	25 794

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca przesunięcia pomiędzy Poziomem I i Poziomem II oraz Poziomem III. W związku ze zmianą podejścia do wyceny akcji uprzywilejowanych serii A Visa Inc., polegającą na braku uwzględnienia w niej stopy dyskonta na koniec 2020 roku, nastąpiło przesunięcie tych akcji z poziomu III do Poziomu I. W 2020 roku Bank zakupił obligacje na rzecz Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 FCP0427, które wycenia w wartości godziwej z wykorzystaniem dyskontowania krzywą bondową powiększoną o spread kredytowy. W związku z powyższym klasyfikuje je do Poziomu III.

Bank na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku posiada akcje uprzywilejowane serii A i C zamienne na akcje zwykłe serii A Visa Inc. Z uwagi na zastosowanie w wycenie, akcji uprzywilejowanych serii C zamiennych na akcje zwykłe serii A Visa Inc., dyskonta w wysokości 15%, w stosunku do cen rynkowych akcji zwykłych serii A, związanego z ograniczeniem zbywalności akcji uprzywilejowanych serii C oraz ryzykiem korekty współczynnika zamiany akcji uprzywilejowanych serii C na akcje zwykłe serii A, Bank ujmuje te akcje w Poziomie III. W lipcu 2022 roku miała miejsce kolejna konwersja części akcji uprzywilejowanych serii C na akcje uprzywilejowane serii A, które uprawniają do 100 akcji serii A.

Bank w wycenie instrumentów pochodnych zawieranych z bankami nieposiadającymi ratingu inwestycyjnego uwzględnia korektę na ryzyko kredytowe kontrahenta (CVA). Z uwagi na niewielką skalę transakcji na instrumentach pochodnych zawieranych głównie z bankami posiadającymi rating inwestycyjny lub za pośrednictwem KDPW_CCP (transakcje IRS, OIS, FRA w PLN), wartość korekty CVA jest nieznacząca. Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość CVA wyniosła 0, ze względu na posiadanie tylko 1 transakcji FX Swap zawartej z bankiem o ratingu inwestycyjnym oraz transakcji IRS rozliczanych przez KDPW_CCP. Na dzień 31 grudnia 2021 roku wartość CVA wyniosła 0 zł, Bank w 2022 roku zawierał jedynie transakcje FX Swap.

Decyzje RPP w zakresie podwyżek stóp procentowych zapoczątkowane w 2021 roku spowodowały znaczący spadek wycen posiadanych obligacji skarbowych i transakcji IRS na koniec 2022 roku w stosunku do końca 2021 roku.

Stan na 31 grudnia 2021	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa finansowe, w tym:	3 177 128	399 867	40 971	3 617 966
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	3	0	3
Inwestycyjne aktywa finansowe, w tym:	3 177 128	399 864	40 971	3 617 963
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	3 171 024	399 864	35 664	3 606 552
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	6 104	0	5 307	11 411
Zobowiązania finansowe	0	28 984	0	28 984
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	12 802	0	12 802
Instrumenty finansowe zabezpieczające	0	16 182	0	16 182

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do Poziomu III w 2022 roku oraz w okresie porównywalnym, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem nieobserwowalnych danych wejściowych.

Inwestycyjne aktywa finansowe	Poziom III	
	tys. zł	tys. zł
	Stan na 1 stycznia 2022	Stan na 1 stycznia 2021
Stan na początek okresu	40 971	46 626
Zyski lub straty w okresie	(4 614)	(4 834)
rozpoznane w rachunku zysków i strat:	(4 614)	(4 834)
- przychody z tytułu odsetek	750	750
- przychody z dywidend	67	71
- wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	(2 328)	351
- wynik w całkowitych dochodach	(3 103)	(6 006)
Zakupy	0	0
Zapłacone odsetki	(750)	(750)
Dywidendy zapłacone	(67)	(71)
Inne	0	0
	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Stan na koniec okresu	35 540	40 971

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w przypadku instrumentów kapitałowych i przy wzroście kursów walutowych o 1%, potencjalny wpływ na zmianę wartości godziwej wynosi 122 tys. zł, a przy spadku kursów o 1% wynosi (-122) tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku, w przypadku instrumentów kapitałowych, przy wzroście kursów walutowych o 1%, potencjalny wpływ na zmianę wartości godziwej wynosi 113 tys. zł, natomiast przy spadku kursów o 1% wynosi (113) tys. zł.

Informacja dodatkowa zawierająca opis przyjętych zasad rachunkowości i noty do sprawozdania finansowego Banku Pocztowego S.A.

za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku
(dane w tysiącach złotych)

Tabela prezentuje informacje o danych wejściowych wykorzystywanych do wyceny aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej

Lp.	Aktywa/zobowiązania finansowe	Wartość godziwa na		Hierarchia wartości godziwej	Techniki wyceny i podstawowe dane wsadowe	Znaczące nieobserwowalne informacje	Zależność wartości godziwej od danych nieobserwowalnych
		31 grudnia 2022	31 grudnia 2021				
		tys. zł	tys. zł				
1	Obligacje Skarbu Państwa	Aktywa: 2 801 504	Aktywa: 3 171 024	Poziom 1	Cena BID dla pozycji długiej oraz cena ASK dla pozycji krótkiej w danym papierze, kwotowane na aktywnym rynku międzybankowym.	nd.	nd.
2	Bony skarbowe	n.d.	n.d.	Poziom 2	Zdyskontowany przepływ z papieru przy stopie dyskontowej równej rentowności kupionej.	nd.	nd.
3	Bony pieniężne NBP	Aktywa: 599 438	Aktywa: 399 864	Poziom 2	Zdyskontowany przepływ z papieru przy stopie dyskontowej równej rentowności kupionej.	nd.	nd.
4	Swapy stóp procentowych	Aktywa: 0	n.d.	Poziom 2	Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne. Przyszłe przepływy oraz czynniki dyskontowe wyznaczone są na podstawie krzywych dochodowości zbudowanych z notowanych stawek WIBOR/LIBOR, FRA oraz IRS.	nd.	nd.
		Zobowiązania: 52 743	Zobowiązania: 28 984				
5	FX swap	Należności: 176	Należności: 3	Poziom 2	Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne. Krzywe wykorzystywane do dyskontowania zbudowane są na podstawie notowanych: stawek depo oraz punktów swapowych dla par walutowych.	nd.	nd.
6	Dłużne papiery wartościowe	Aktywa: 32 560	Aktywa: 35 664	Poziom 3	Zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne. Dyskontowanie przyszłych płatności z papieru wartościowego odbywa się z wykorzystaniem krzywych dochodowości powiększonych o spread kredytowy z tytułu ryzyka kontrahenta.	Obligacje FCP0427 wycena w oparciu o krzywą bondową powiększoną o spread	Im wyższy spread, tym niższa wartość godziwa.
7	Akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe	Aktywa: 12 110	Aktywa: 11 295	Poziom 1 i 3	Dla akcji uprzywilejowanych Visa Inc. serii A wycena na podstawie ceny akcji zwykłych z aktywnego rynku z uwzględnieniem współczynnika zamiany 100 (Poziom 1). Dla akcji uprzywilejowanych Visa Inc. serii C wycena na podstawie ceny akcji zwykłych z aktywnego rynku z uwzględnieniem współczynnika zamiany i dyskonta związanego z ograniczeniem zbywalności oraz ryzykiem korekty współczynnika zamiany (Poziom 3).	Dyskonto związane z ograniczeniem zbywalności oraz ryzykiem korekty współczynnika zamiany dla akcji uprzywilejowanych serii C.	Wzrost dyskonta powoduje spadek wartości godziwej natomiast jego spadek powoduje wzrost wartości godziwej.
8	Inne udziały	Aktywa: 119	Aktywa: 116	Poziom 3	Wycena na podstawie wartości akcji podawanych przez S.W.I.F.T. s.c.r.l. przeliczonej po średnim kursie NBP dla PLN/EUR.	nd.	nd.

W pozycji „Inwestycyjne aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” sprawozdania z sytuacji finansowej Bank prezentuje instrumenty kapitałowe o wartości godziwej 12.110 tys. zł na 31 grudnia 2022 roku i odpowiednio o wartości 11.295 tys. zł na 31 grudnia 2021 roku. Szczegółowy opis wyceny tych instrumentów został zaprezentowany w notce 24.

Bank nie posiada na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku instrumentów wycenianych w wartości godziwej powiązanych w wycenie ze stawkami LIBOR, w związku z powyższym reforma IBOR nie wpłynie na Bank. W wycenie instrumentów finansowych uwzględniane są jedynie stawki WIBOR.

41. Struktura zatrudnienia

Struktura zatrudnienia w Banku na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku kształtowała się następująco:

w pełnych etatach	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
Centrala	682	671
Sieć sprzedaży detalicznej, w tym:	385	405
<i>Placówki i Oddział</i>	141	151
<i>Mikrooddziały</i>	205	199
Sieć sprzedaży instytucjonalnej	20	22
Razem Bank	1 087	1 098

42. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 13 stycznia 2023 roku Pan Paweł Pitera Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku z dniem 15 stycznia 2023 roku.

W dniu 25 stycznia 2023 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego dokonało oceny kwalifikacji kandydata na Członka Rady Nadzorczej XII kadencji i powołało pana Marcina Eckerta do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego XII kadencji jako Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Banku.

W dniu 22 lutego 2023 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Pocztowego S.A. powołało pana Roberta Dołęgę do składu Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A. XII kadencji. Zgodnie z § 11 Statutu akcjonariusz Poczta Polska S.A. wyznaczył Pana Roberta Dołęgę na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku.

W dniu 27 lutego 2023 roku Pan Robert Dołęga - Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku, złożył rezygnację z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku oraz członkostwa w Radzie Nadzorczej Banku ze z dniem 27 lutego 2023 roku.

W dniu 17 stycznia 2023 roku Bank otrzymał wydaną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzję nr DOZIK-1/2023 („Decyzja”) kończącą postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na ograniczaniu konsumentom możliwości składania za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej wniosku o zawieszenie spłaty kredytu hipotecznego, o którym mowa w art. 73 ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznosciowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom w ten sposób, że jeden wniosek mógł dotyczyć maksymalnie 4 miesięcy (rat do końca 2022), co narusza art. 73 ust. 6 pkt 4 w zw. z art. 73 ust. 3 i 5 ustawy o finansowaniu społecznosciowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom. Decyzja uznaje ww. praktyki za naruszające zbiorowe interesy konsumentów i stwierdza zaniechanie ich stosowania przez Bank z dniem 18 października 2022 roku. Decyzja nakłada na Bank obowiązek zapłaty kary pieniężnej w wysokości 233,8 tys. zł. Nałożona kara pieniężna nie obciąża bieżącego wyniku finansowego Banku, ponieważ Bank utworzył pod datą roku 2022 rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu potencjalnej kary w przedmiotowym postępowaniu.

Ponadto w ramach toczącego się postępowania wyjaśniającego tj. postępowania mającego na celu wstępne ustalenie czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wobec Banku w zw. z zasadami, na jakich Bank udziela konsumentom zawieszenia spłaty kredytu hipotecznego (tzw. „wakacje kredytowe”) i wyjaśnienia w jaki sposób Bank rozlicza nadpłaty kredytu realizowane w okresie zawieszenia jego spłaty w zw. z „wakacjami kredytowymi”- art. 73-75 ustawy o finansowaniu społecznosciowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, UOKiK w dniu 16 stycznia 2023 roku poprosił Bank o wyjaśnienia dotyczące rekalkulacji raty po okresie wakacji kredytowych oraz generowania i pokazywania harmonogramów spłat w bankowości elektronicznej.

W dniu 27 lutego 2023 roku Bank otrzymał od Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego (sygn. DOZIK-2.403.6.2023.AB) mającego na celu wstępne ustalenie, czy w związku z proponowaniem oraz zawieraniem przez Bank aneksów do umów kredytowych, w których oprocentowanie oparte jest o WIBOR (Warsaw Interbank Offer Rate) - wskaźnik referencyjny stopy procentowej w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenia (UE) nr 596/2014 („Rozporządzenie BMR”), odnoszących się do tego wskaźnika w kontekście wymogów wynikających z Rozporządzenia BMR (w szczególności w zakresie tzw. klauzul awaryjnych w umowach z klientami), jak również informacji przekazywanych konsumentom w związku z zastosowaniem tego wskaźnika w umowie kredytowej, może dochodzić do naruszeń uzasadniających wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ramach przedmiotowego postępowania Bank został wezwany do wydania stosownych dokumentów i informacji oraz złożenia wyjaśnień.

W związku z upływem terminu umowy o badania sprawozdań finansowych i badania raportów grupowych za lata 2021-2022 z firmą KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., Rada Nadzorcza Banku Pocztowego S.A. w dniu 26 stycznia 2023 roku dokonała wyboru nowej firmy audytorskiej do badania jednostkowego sprawozdania finansowego za lata 2023-2024 oraz przeglądu jednostkowych sprawozdań finansowych za wybrane okresy śródroczne w roku 2023 i 2024. Nowo wybrana firma audytorska: BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k., ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa, jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego pod numerem 3355.

W związku z zakończeniem obowiązywania większości przepisów przejściowych, dotyczących łagodzenia wpływu MSSF oraz tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR, według stanu na dzień 31 stycznia 2023 roku Bank naruszył poziom wewnętrznego współczynnika wypłacalności wynikającego z art. 128 Prawa Bankowego osiągając poziom 7,60%, (przy minimum nadzorczym 8,0%) oraz nie dotrzymał dodatkowego narzutu P2G w wysokości 1,68 %, osiągając dla miary Tier 1 poziom 9,12%, (przy minimum nadzorczym z narzutem P2G w wysokości 10,18% - niedobór do pokrycia narzutu P2G 1,06 p.p.) i dla miary TCR osiągając poziom 11,58% (przy minimum nadzorczym z narzutem P2G w wysokości 12,18%- niedobór pokrycia narzutu P2G 0,6 p.p.). Oba naruszenia zostaną wyeliminowane z chwilą zwiększenia kapitału podstawowego Tier 1, co będzie efektem przeznaczenia całego wyniku finansowego za rok 2022 na zasilenie kapitału rezerwowego zgodnie z projektem uchwały o podziale zysku przygotowanym przez Zarząd Banku na Zwyczajne Walne Zgromadzenie, zatwierdzające sprawozdanie finansowe.

Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2022 roku do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego nie wystąpiły inne zdarzenia wpływające na sytuację majątkową i finansową Banku na dzień bilansowy.

43. Informacje dotyczące firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdań finansowych

Badanie sprawozdań finansowych za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2021 roku i 31 grudnia 2022 roku przeprowadziła firma KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. na podstawie umowy zawartej w dniu 16 listopada 2021 roku o badania sprawozdań finansowych i badania raportów grupowych za lata 2021-2022.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą w Warszawie przy ul. Inflanckiej 4A, jest wpisana na listę firm audytorskich prowadzoną przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego pod numerem 3546.

Zgodnie z oświadczeniem złożonym Komitetowi Audytu, potwierdzono:

- niezależność firmy KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., kluczowego biegłego rewidenta, partnerów, kadry kierowniczej wyższego szczebla i kierowników prowadzących badanie,
- spełnienie przez firmę audytorską KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. oraz członków zespołu wykonującego badanie warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej,
- przestrzeganie obowiązujących przepisów związanych z rotacją kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji.

Zarząd Banku Pocztowego informuje, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., dokonujący badania rocznego sprawozdania Banku nie świadczyła usług zabronionych, niebędących badaniem, o których mowa w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

W roku 2022 firma KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. wykonała, na zlecenie Rady Nadzorczej Banku Pocztowego S.A., usługę przeglądu jednostkowych sprawozdań finansowych Banku Pocztowego S.A. za okresy zakończone 31 marca 2022 roku oraz 30 czerwca 2022 roku.

Poniższa tabela prezentuje wartość należnego wynagrodzenia netto, dla firmy KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., wraz z opłatą na koszty nadzoru w wysokości 0,23%*, za wykonane usługi:

	2022	2021
	tys. zł	tys. zł
badania sprawozdania finansowego Banku *	569	569
usług atestacyjnych, w tym przeprowadzenie procedur dotyczących danych finansowych w pakiecie konsolidacyjnym na potrzeby jednostki dominującej	99	99
przegląd śródrocznych sprawozdań finansowych*	704	0
Razem	1 372	668

44. Cele i zasady zarządzania ryzykiem Banku

Głównym celem zarządzania ryzykiem w Banku jest zapewnienie bezpieczeństwa środkom powierzonym przez klientów Banku oraz zapewnienie skuteczności realizacji celów strategicznych Banku poprzez podejmowanie decyzji nakierowanych na maksymalizację uzyskiwanych dochodów w dłuższym horyzoncie czasowym, przy podejmowaniu akceptowalnego poziomu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o wymogi nadzorcze oraz o wewnętrzne regulacje zatwierdzone przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku. Obowiązujące regulacje wewnętrzne w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Banku.

W Banku przyjęto 3-stopniowy schemat organizacji regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Ogólne ramy zarządzania ryzykiem zostały określone w następujących dokumentach przyjętych przez Radę Nadzorczą:

- Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Pocztowym S.A. na 2022 rok,
- Polityce zarządzania ryzykiem w Banku Pocztowym S.A.,
- Polityce zarządzania kapitałem w Banku Pocztowym S.A.,
- Polityce zgodności w Banku Pocztowym S.A.
- Strategii rozwoju Banku Pocztowego S.A. w latach 2021 – 2024,
- Planie Finansowym Banku Pocztowego S.A. na 2022 rok oraz jego aktualizacji.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach. Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, które jest realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne w związku z prowadzoną przez nie działalnością. Na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach związanych z zarządzaniem ryzykiem lub w komórkach organizacyjnych, niezależnych od zarządzania ryzykiem na poziomie pierwszym oraz działalność komórki ds. zgodności. Na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego.

Ich uszczegółowieniem są zaakceptowane przez Zarząd Banku zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Delegują one obowiązki na poziom poszczególnych departamentów i biur. Na ich podstawie opracowano szczegółowe procedury operacyjne zawierające opis poszczególnych czynności (w tym kontrolnych) przeprowadzanych przez wydziały, zespoły i stanowiska.

W systemie zarządzania ryzykiem uczestniczą:

- Rada Nadzorcza oraz funkcjonujący w ramach Rady Komitet Ryzyka,
- Zarząd Banku,
- komitety ds. zarządzania ryzykiem powołane przez Zarząd, zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi,
- komórki organizacyjne odpowiedzialne za bieżące zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z prowadzoną przez nie działalnością operacyjną (tzw. pierwszy poziom zarządzania ryzykiem),
- komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, koordynujące proces zarządzania poszczególnymi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka na drugim poziomie (tzw. Monitorujący Ryzyko), w tym w szczególności komórka ds. zgodności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności w ramach systemu kontroli wewnętrznej,
- komórka audytu wewnętrznego.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz nad kontrolą procesu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, jak również zatwierdza jego główne cele i wytyczne oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za całokształt zarządzania ryzykiem w Banku, jak również podejmowanie decyzji o charakterze strategicznym wpływającym na skalę i strukturę ryzyka. Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym zatwierdza metody zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Obejmują one takie czynności jak: identyfikacja, ocena i pomiar, monitorowanie i kontrola, raportowanie, podejmowanie działań ograniczających ryzyko oraz ocena ich skuteczności. Zarząd Banku odpowiada za wprowadzanie właściwego podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie.

Komitety ds. zarządzania ryzykiem w Banku powoływane są przez Zarząd Banku i uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem. Komitety w Banku pełnią także funkcje opiniodawczą i rekomendacyjną w stosunku do Zarządu Banku w zakresie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, zasad i procedur realizacji wszystkich etapów procesu

zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, a także decyzyjną w zakresie uprawnień delegowanych przez Zarząd Banku. Dotyczy to w szczególności ustalania i monitorowania przestrzegania limitów, a także podejmowania decyzji kredytowych zgodnie z obowiązującym w Banku systemem limitów kompetencji decyzyjnych.

Komórki organizacyjne są odpowiedzialne za bieżące zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z prowadzoną przez nie działalnością operacyjną w zakresie wynikającym z regulacji wewnętrznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami oraz z uwzględnieniem Strategii zarządzania ryzykiem i apetytu na ryzyko.

Komórki odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na poziomie drugim (tzw. Monitorujący Ryzyko) dążą do zapewnienia skutecznego procesu niezależnej od pierwszego poziomu identyfikacji, oceny lub pomiaru, monitorowania, kontroli oraz raportowania danego rodzaju ryzyka i podejmowania działań zaradczych w zakresie określonym w przepisach wewnętrznych.

W celu zapewnienia zgodności działania Banku z odpowiednimi regulacjami prawnymi, przepisami oraz standardami w Banku funkcjonuje wydzielona komórka ds. zgodności, której celem działania jest m.in. właściwe zarządzanie ryzykiem braku zgodności. Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje identyfikację ryzyka, ocenę ryzyka, kontrolę (ograniczenie) ryzyka, w tym projektowanie i stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka, monitorowanie ryzyka i raportowanie.

W Banku funkcjonuje także komórka audytu wewnętrznego, która dokonuje oceny procesu zarządzania poszczególnymi ryzykami, w tym jego zgodności z regulacjami prawnymi i procedurami wewnętrznymi.

Docelowa struktura ryzyka Banku jest uwarunkowana zdefiniowanym „apetytem na ryzyko”. Apetyt na ryzyko Banku określa maksymalną akceptowalną gotowość Banku do podejmowania określonej wielkości ryzyka w określonym horyzoncie czasowym i jest akceptowany przez Zarząd Banku. Apetyt na ryzyko stanowi istotny element konstrukcji Strategii Banku, Planu Finansowego oraz Strategii zarządzania ryzykiem zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą.

Efektom prowadzonych działań w zakresie identyfikacji oraz oceny i pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka jest określenie, które z nich są istotne z punktu widzenia Banku, ich klasyfikacja z punktu widzenia stałej oceny istotności (ryzyka trwale istotne i okresowo istotne), a także z perspektywy celowości pokrycia danego ryzyka kapitałem.

Jako ryzyko trwale istotne Bank uznaje następujące rodzaje ryzyka:

- a) ryzyko kredytowe,
- b) ryzyko operacyjne,
- c) ryzyko stopy procentowej księgi bankowej,
- d) ryzyko płynności.

Dodatkowo Bank identyfikuje następujące istotne rodzaje ryzyka:

- a) ryzyko strategiczne,
- b) ryzyko braku zgodności,
- c) ryzyko cyklu gospodarczego,
- d) ryzyka outsourcingu,
- e) ryzyko reputacji,
- f) ryzyko rezydualne,
- g) ryzyko koncentracji,
- h) ryzyko modeli,
- i) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- j) ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk).

Bank w 2022 roku dokonał zmiany istotności dla ryzyka prowadzenia działalności (conduct risk) uznając je za ryzyko istotne w działalności Banku.

44.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko, na jakie narażony jest Bank z tytułu zawarcia transakcji kredytowych, skutkujące możliwością nieodzyskania udzielonych kwot, utratą dochodu lub poniesieniem straty finansowej. Jest ono wypadkową z obszaru opracowania i wprowadzenia produktu kredytowego, procesu kredytowania, a z drugiej strony działań ograniczających możliwość poniesienia strat. W ramach ryzyka kredytowego Bank uwzględnia zarówno ryzyko kontrahenta, jak również ryzyko rozliczenia i dostawy.

Ustalając bieżącą politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, Bank ma przede wszystkim na względzie utrzymanie ustalonego w strategii poziomu apetytu na ryzyko mierzonego wskaźnikiem NPL. Inne istotne czynniki brane pod uwagę to zapewnienie odpowiedniej jakości portfela kredytowego oraz ekspozycji kredytowych, które zostały udzielone w 2022 roku poprzez aktywne zarządzanie parametrami ryzyka kredytowego, utrzymanie właściwego poziomu kapitału, przestrzeganie stosowanych przez Bank limitów dotyczących działalności kredytowej, analiza mocnych i słabych stron

działalności kredytowej Banku oraz przewidywane możliwości i zagrożenia dla jej dalszego rozwoju. Polityka Banku w zakresie akceptowalnego poziomu ryzyka kredytowego uwzględnia również cykliczność procesów ekonomicznych oraz zmiany zachodzące w samym portfelu ekspozycji kredytowych.

Bank kieruje się m.in. następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym:

- a) analizuje ryzyko kredytowe pojedynczej ekspozycji kredytowej, portfela kredytowego i wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego,
- b) stosuje limity wewnętrzne i zewnętrzne wynikające odpowiednio z apetytu na ryzyko portfela kredytowego również w podziale na wyodrębnione podportfele, oraz wynikające z Prawa bankowego, Rozporządzenia CRR oraz realizacji rekomendacji KNF,
- c) funkcje związane z bezpośrednią analizą wniosków, oceną ryzyka i podejmowaniem decyzji kredytowych są oddzielone od funkcji związanych z pozyskiwaniem klientów (sprzedaż produktów bankowych),
- d) podstawowym kryterium zawierania transakcji kredytowych jest posiadanie zdolności i wiarygodności kredytowej przez klienta,
- e) podejmowanie decyzji kredytowych w Banku odbywa się zgodnie z trybem i kompetencjami określonymi w przepisach wewnętrznych dotyczących oceny ryzyka kredytowego i podejmowania decyzji kredytowych oraz obejmuje łączne ryzyko danego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- f) każda transakcja kredytowa od momentu zawarcia do pełnego rozliczenia jest monitorowana w zakresie wykorzystania kredytu, terminowości spłat, prawnych zabezpieczeń kredytu, powiązań kapitałowo-organizacyjnych dłużnika, a w przypadku klientów instytucjonalnych również pod względem bieżącej sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz w przypadku ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie dla klientów indywidualnych również pod względem wyselekcjonowanych parametrów oceny zdolności kredytowej,
- g) okresowo monitorowana jest sytuacja ekonomiczno-finansowa poszczególnych zakładów ubezpieczeń dostarczających zabezpieczenia kredytów oraz dostarczanie i opłacanie przez klientów polis i cesji praw z polis ubezpieczeniowych,
- h) okresowo monitorowane są zmiany zachodzące na rynku nieruchomości oraz założenia i ramy prawno-ekonomiczne dokonywanych ocen wartości nieruchomości przyjmowanych jako zabezpieczenia ekspozycji kredytowych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, w których są określone metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka kredytowego. W regulacjach jest określony zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

W celu wyznaczenia poziomu ryzyka kredytowego Bank wykorzystuje m. in. następujące metody jego pomiaru:

- a) prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia powodującego stratę (PD),
- b) stopy odzysków (RR) oraz strata w wyniku zdarzenia powodującego stratę (LGD),
- c) udział i strukturę kredytów z utratą wartości (NPL),
- d) wskaźnik pokrycia kredytów z utratą wartości odpisami aktualizującymi (NPL coverage),
- e) miary efektywności modeli scoringowych (m.in. Gini, PSI ratio),
- f) koszt ryzyka.

Bank przeprowadza cykliczne przeglądy realizacji przyjętej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym. Przeglądowi i aktualizacji podlegają przede wszystkim:

- a) regulacje wewnętrzne dotyczące oceny i monitorowania ryzyka kredytowego klienta oraz weryfikacji wartości prawnych zabezpieczeń – dostosowywane są one do zmieniających się warunków rynkowych, specyfiki działalności typów (grup) klientów, przedmiotu kredytowania oraz określenia minimalnych wymogów stosowania obligatoryjnych form prawnych zabezpieczeń,
- b) wewnętrzny system limitowania działalności kredytowej oraz ustalania kompetencji decyzyjnych odnośnie podejmowania decyzji kredytowych,
- c) system identyfikacji, oceny i raportowania ryzyka kredytowego Komitetem Kredytowym, Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej Banku,
- d) maksymalne poziomy wskaźników wykorzystywanych przy ocenie ryzyka kredytowego oraz akceptowane formy wkładu własnego dla detalicznych kredytów mieszkaniowych,
- e) modele scoringowe oraz narzędzia informatyczne wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym
- f) zasady identyfikacji i szacowania utraty wartości przez ekspozycje kredytowe.

System raportowania w Banku składa się między innymi z następujących elementów:

- raportowania o poziomie ryzyka kredytowego, w tym analiz *vintage*, informacji o wykorzystaniu limitów oraz jakości i skuteczności procesów kredytowych,
- raportów z przeprowadzonych testów warunków skrajnych, przeglądu limitów oraz analiz *backtestów* dla odpisów aktualizacyjnych,
- analiz rynku nieruchomości oraz badania aktualnej wartości zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
- przeglądu realizacji zasad polityki ryzyka kredytowego.

Cykliczne raporty dotyczące portfela ekspozycji kredytowych są przedstawiane organom i dedykowanym Komitetom Banku.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe (w podziale na klasy instrumentów finansowych)

	Wartość bilansowa netto	
	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	265 096	315 314
Należności od innych banków	13 059	15 817
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	176	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	4 018 772	4 566 576
- osoby fizyczne	3 184 607	3 742 714
- klienci instytucjonalni	802 356	780 151
- instytucje samorządowe	31 809	43 711
Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody:	3 433 502	3 606 552
- notowane	2 834 064	3 206 688
- nienotowane	599 438	399 864
Inwestycyjne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	431 075	279 248
- notowane	431 075	279 248
Inwestycyjne aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	12 229	11 411
- nienotowane	12 229	11 411
Pozostałe aktywa finansowe	93 750	70 516
Razem	8 267 659	8 865 437

Bank jest dodatkowo narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zawartych transakcji wykazywanych jako udzielone zobowiązania pozabilansowe. Wysokość maksymalnego narażenia na ryzyko kredytowe z tytułu tych transakcji wyraża ich wartość pozabilansowa zaprezentowana w nocie 36.

	31 grudnia 2022		31 grudnia 2021		Główna forma zabezpieczenia 31 grudnia 2022/31 grudnia 2021
	Wartość bilansowa brutto	Wartość godziwa zabezpieczenia*	Wartość bilansowa brutto	Wartość godziwa zabezpieczenia*	
Kredyty i pożyczki, w tym:	4 426 363	2 257 761	5 011 344	2 472 712	
osoby fizyczne:	3 508 955	1 906 278	4 088 490	2 275 653	
- kredyty w rachunku bieżącym	10 329	0	11 994	0	NIEZABEZPIECZONE
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 545 570	526	1 691 388	610	HIPOTEKA MIESZKALNA
- pożyczki hipoteczne	114 259	113 872	135 769	131 658	HIPOTEKA MIESZKALNA
- kredyty na nieruchomości	1 829 667	1 791 880	2 239 230	2 143 385	HIPOTEKA MIESZKALNA
- kredyty w rachunku karty kredytowej	9 130	0	10 109	0	NIEZABEZPIECZONE
klienci instytucjonalni:	885 596	351 483	879 133	197 059	
- kredyty w rachunku bieżącym	1 241	92	8 450	1 987	PRZELEW WIERZYTELNOŚCI /GWARANCJA
- kredyty na nieruchomości	608 881	62 086	578 914	0	BLOKADA ŚRODKÓW
- kredyty operacyjne	19 795	13 502	30 270	8 512	HIPOTEKA KOMERCYJNA
- kredyty inwestycyjne	138 887	219 598	165 368	134 882	HIPOTEKA KOMERCYJNA
- pożyczki hipoteczne	56 215	56 205	56 045	51 678	HIPOTEKA KOMERCYJNA
- fundusze i depozyty zabezpieczające	60 577	0	40 086	0	ŚRODKI PIENIĘŻNE
instytucje samorządowe:	31 812	0	43 721	0	
- kredyty inwestycyjne	31 812	0	43 721	0	NIEZABEZPIECZONE

* za wartość godziwą zabezpieczenia Bank uznaje aktualną wartość zabezpieczenia ograniczoną kwotowo do zabezpieczanej ekspozycji kredytowej

W celu ograniczenia nadmiernej koncentracji zaangażowań, Bank stosuje limity wewnętrzne i zewnętrzne wynikające z apetytu na ryzyko w różnych obszarach portfela kredytowego oraz z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („Rozporządzenie CRR”) z późniejszymi zmianami, Prawa bankowego i realizacji rekomendacji KNF. Szczegółowy wykaz przyjętych i monitorowanych przez Bank limitów dotyczących działalności kredytowej określają przepisy wewnętrzne dotyczące limitowania działalności kredytowej. W szczególności można wyróżnić wewnętrzne limity koncentracji zaangażowań kredytowych oraz poziomy referencyjne ze względu między innymi na:

- rodzaj branży,
- rodzaj zabezpieczenia,
- rodzaj produktu,
- rodzaj klienta.

Poziom wykorzystania poszczególnych limitów monitorowany jest z częstotliwością miesięczną w cyklicznych raportach dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym. W okresach rocznych w Banku dokonywany jest natomiast przegląd i ewentualna aktualizacja limitów wewnętrznych oraz parametryzacja limitów pod względem bieżącej i planowanej struktury portfela kredytowego, która wynika z przyjętego poziomu apetytu na ryzyko.

Bank prowadzi działalność jedynie na terenie Polski.

Należności spisane w okresie podlegające działaniom windykacyjnym

W tabeli zaprezentowano kwoty pozostałe do spłaty z tytułu aktywów finansowych, które zostały odpisane w trakcie okresu sprawozdawczego i w dalszym ciągu są przedmiotem działań służących odzyskaniu należności.

Spisanie należności	Stan na 31 grudnia 2022		Stan na 31 grudnia 2021	
	Częściowo spisane tys. zł	Całkowicie spisane tys. zł	Częściowo spisane tys. zł	Całkowicie spisane tys. zł
osoby fizyczne	66 415	32 822	53 769	31 813
klienci instytucjonalni	8 501	59 500	9 182	68 814
Kredyty i pożyczki netto	74 916	92 322	62 951	100 627

Struktura geograficzna portfela kredytowego - (wartości bilansowe netto)

Stan na 31 grudnia 2022	Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:								Razem	Udział w portfelu kredytowym netto
	osoby fizyczne					klienci instytucjonalni	instytucje samorządowe			
	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty gotówkowe i ratalne	pożyczki hipoteczne	kredyty na nieruchomości	kredyty w rachunku karty kredytowej					
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	
Mazowieckie	790	126 219	15 304	342 415	855	137 783	537	623 903	15,6%	
Wielkopolskie	1 218	128 956	13 426	211 740	1 043	38 333	2 340	397 056	9,9%	
Dolnośląskie	240	107 353	7 190	227 544	596	94 474	0	437 397	10,9%	
Kujawsko-pomorskie	1 338	81 995	12 510	211 751	605	86 490	6 344	401 033	10,0%	
Pomorskie	366	77 846	7 741	169 154	469	100 934	2 163	358 673	8,9%	
Śląskie	1 130	137 988	12 800	86 820	783	24 780	950	265 251	6,6%	
Łódzkie	296	69 416	7 387	92 537	375	67 781	851	238 643	5,9%	
Warmińsko-mazurskie	257	76 042	3 397	86 327	260	68 657	12 335	247 275	6,2%	
Zachodniopomorskie	746	93 159	4 370	76 650	542	57 897	0	233 364	5,8%	
Małopolskie	620	90 545	6 616	108 779	527	39 595	0	246 682	6,1%	
Lubuskie	229	62 093	6 309	48 151	307	33 857	1 100	152 046	3,8%	
Lubelskie	566	63 822	2 136	54 247	466	846	0	122 083	3,0%	
Podkarpackie	234	61 921	1 669	29 775	512	10 691	5 143	109 945	2,7%	
Świętokrzyskie	127	34 053	473	20 272	176	39 931	0	95 032	2,4%	
Opolskie	150	26 299	1 333	16 323	184	305	46	44 640	1,1%	
Podlaskie	184	25 720	272	19 334	216	2	0	45 728	1,1%	
Nieprzypisane	21	0	0	0	0	0	0	21	0,0%	
Razem	8 512	1 263 427	102 933	1 801 819	7 916	802 356	31 809	4 018 772	100,0%	

Struktura geograficzna portfela kredytowego - (wartości bilansowe netto)

Stan na 31 grudnia 2021	Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:								Razem	Udział w portfelu kredytowym netto
	osoby fizyczne					klienci instytucjonalni	instytucje samorządowe			
	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty gotówkowe i ratalne	pożyczki hipoteczne	kredyty na nieruchomości	kredyty w rachunku karty kredytowej					
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	
Mazowieckie	972	131 811	17 260	426 260	926	100 125	1 062	678 416	14,7%	
Wielkopolskie	1 509	148 564	16 621	255 573	1 190	58 545	3 238	485 240	10,6%	
Dolnośląskie	293	122 603	8 795	276 654	659	87 484	1 125	497 613	10,9%	
Kujawsko-pomorskie	1 571	89 666	14 786	261 016	760	83 636	9 028	460 463	10,1%	
Pomorskie	452	89 495	9 134	205 522	542	102 343	2 883	410 371	9,0%	
Śląskie	1 191	146 771	15 314	105 689	886	28 638	3 000	301 489	6,6%	
Łódzkie	312	73 934	9 376	115 222	403	66 959	1 271	267 477	5,9%	
Warmińsko-mazurskie	311	85 782	4 195	107 901	296	68 675	14 885	282 045	6,2%	
Zachodniopomorskie	904	101 393	5 839	93 026	587	57 938	0	259 687	5,7%	
Małopolskie	636	95 541	8 370	136 066	602	41 454	0	282 669	6,2%	
Lubuskie	320	70 432	6 832	59 322	343	34 657	1 303	173 209	3,8%	
Lubelskie	753	69 883	2 872	66 767	484	4 042	0	144 801	3,2%	
Podkarpackie	330	65 799	1 793	37 548	485	9 520	5 819	121 294	2,7%	
Świętokrzyskie	126	38 340	531	25 104	202	35 333	0	99 636	2,2%	
Opolskie	166	28 714	1 519	21 273	192	326	97	52 287	1,1%	
Podlaskie	237	26 243	303	22 374	219	476	0	49 852	1,1%	
Nieprzypisane	27	0	0	0	0	0	0	27	0,0%	
Razem	10 110	1 384 971	123 540	2 215 317	8 776	780 151	43 711	4 566 576	100,0%	

Struktura geograficzna portfela kredytowego - (wartości pozabilansowe netto)

Wartość netto zaangażowania pozabilansowego w zakresie kredytów i pożyczek uwzględnia wartość rezerw na zobowiązania pozabilansowe, które zostały zaprezentowane w notcie 36.

Stan na 31 grudnia 2022	Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:								Razem	Udział w zaangażowaniu pozabilansowym netto
	osoby fizyczne					klienci instytucjonalni	instytucje samorządowe			
	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty gotówkowe i ratalne	pożyczki hipoteczne	kredyty na nieruchomości	kredyty w rachunku karty kredytowej					
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	
Mazowieckie	2 147	25	0	490	2 037	36 658	0	41 357	28,6%	
Śląskie	1 575	43	0	224	1 185	154	0	3 181	2,2%	
Łódzkie	659	4	0	0	623	2 951	0	4 237	2,9%	
Wielkopolskie	2 353	8	0	457	1 980	750	0	5 548	3,8%	
Dolnośląskie	421	1	0	444	1 027	22 825	0	24 718	17,1%	
Kujawsko-pomorskie	2 640	0	0	359	952	4 004	0	7 955	5,5%	
Pomorskie	550	29	0	100	775	37 849	0	39 303	27,2%	
Lubelskie	1 843	45	0	194	1 038	18	0	3 138	2,2%	
Małopolskie	1 253	0	0	99	1 131	19	0	2 502	1,7%	
Zachodniopomorskie	1 502	0	0	69	831	1 381	0	3 783	2,6%	
Warmińsko-mazurskie	430	0	0	50	493	1 393	0	2 366	1,6%	
Lubuskie	621	0	0	0	540	261	0	1 422	1,0%	
Podkarpackie	644	20	0	0	1 130	92	0	1 886	1,3%	
Podlaskie	490	19	0	0	552	11	0	1 072	0,7%	
Świętokrzyskie	307	0	0	0	412	973	0	1 692	1,2%	
Opolskie	257	0	0	0	330	6	0	593	0,4%	
Razem	17 692	194	0	2 486	15 036	109 345	0	144 753	100,0%	

Struktura geograficzna portfela kredytowego - (wartości pozabilansowe netto)

Stan na 31 grudnia 2021	Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:								Razem	Udział w zaangażowaniu pozabilansowym netto
	osoby fizyczne					klienci instytucjonalni	instytucje samorządowe			
	kredyty w rachunku bieżącym	kredyty gotówkowe i ratalne	pożyczki hipoteczne	kredyty na nieruchomości	kredyty w rachunku karty kredytowej					
tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	
Mazowieckie	2 170	6	200	2 346	1 255	50 250	0	56 227	24,6%	
Śląskie	1 858	111	0	1 018	1 120	1 147	0	5 254	2,3%	
Łódzkie	704	0	0	610	710	7 871	0	9 895	4,4%	
Wielkopolskie	2 513	63	0	1 054	1 532	2 120	0	7 282	3,2%	
Dolnośląskie	419	1	0	1 108	966	47 482	0	49 976	22,0%	
Kujawsko-pomorskie	2 745	5	0	500	862	5 853	0	9 965	4,4%	
Pomorskie	605	6	0	625	934	43 549	0	45 719	20,1%	
Lubelskie	2 114	66	0	671	1 042	1 049	0	4 942	2,2%	
Małopolskie	1 473	23	0	921	1 035	592	0	4 044	1,8%	
Zachodniopomorskie	1 681	4	0	724	1 003	6 805	0	10 217	4,5%	
Warmińsko-mazurskie	438	0	0	944	512	5 838	0	7 732	3,4%	
Lubuskie	660	28	0	111	568	2 742	0	4 109	1,8%	
Podkarpackie	795	0	0	70	1 162	634	0	2 661	1,2%	
Podlaskie	562	31	0	172	315	11	0	1 091	0,5%	
Świętokrzyskie	305	1	0	30	255	6 854	0	7 445	3,3%	
Opolskie	264	9	0	40	424	7	0	744	0,3%	
Razem	19 306	354	200	10 944	13 695	182 804	0	227 303	100,0%	

Struktura branżowa portfela kredytowego

Poniższa tabela prezentuje strukturę koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne branże. W Banku utrzymuje się dominacja kredytów udzielonych osobom fizycznym.

	Stan na 31 grudnia 2022				Stan na 31 grudnia 2021			
	Wartość bilansowa netto	Wartość pozabilansowa netto	Razem zaangażowanie kredytowe netto	Udział procentowy	Wartość bilansowa netto	Wartość pozabilansowa netto	Razem zaangażowanie kredytowe netto	Udział procentowy
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Osoby fizyczne	3 184 607	35 408	3 220 015	77,3%	3 742 714	44 498	3 787 212	79,0%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	688 037	21 127	709 164	17,0%	676 706	90 749	767 455	16,0%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	3 056	16 583	19 639	0,5%	7 071	276	7 347	0,2%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	31 809	0	31 809	0,8%	43 711	0	43 711	0,9%
Zakwaterowanie	29 547	10	29 557	0,7%	39 837	6	39 843	0,8%
Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	0	15 344	15 344	0,4%	0	30 690	30 690	0,6%
Wynajem i dzierżawa	6 352	0	6 352	0,2%	13 874	0	13 874	0,3%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	2 593	1 002	3 595	0,1%	24	1	25	0,0%
Pozostała działalność	72 709	37 090	109 799	2,6%	38 067	42 075	80 142	1,7%
Działalność pocztowa i kurierska	0	18 186	18 186	0,4%	0	19 006	19 006	0,4%
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	0	0	0	0,0%	3 508	0	3 508	0,1%
Edukacja	62	3	65	0,0%	1 064	2	1 066	0,0%
Razem	4 018 772	144 753	4 163 525	100,0%	4 566 576	227 303	4 793 879	100,0%

Zaangażowanie brutto Banku wobec dziesięciu największych klientów

Stan na 31 grudnia 2022		Zaangażowanie całkowite	Zaangażowanie bilansowe brutto	Zaangażowanie pozabilansowe	Udział w portfelu kredytowym brutto
Nazwa kredytobiorcy	branża wg PKD	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Klient 1	Działalność pocztowa i kurierska	69 814	51 608	18 206	1,6%
Klient 2	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	36 000	0	36 000	0,8%
Klient 3	Zakwaterowanie	30 059	30 059	0	0,7%
Klient 4	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	25 787	25 787	0	0,6%
Klient 5	Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	21 956	21 956	0	0,5%
Klient 6	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	21 902	21 902	0	0,5%
Klient 7	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	15 946	1 230	14 716	0,4%
Klient 8	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	15 350	0	15 350	0,3%
Klient 9	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12 171	12 171	0	0,3%
Klient 10	Zakwaterowanie	11 210	11 195	15	0,3%
		260 195	175 908	84 287	5,9%

Stan na 31 grudnia 2021		Zaangażowanie całkowite	Zaangażowanie bilansowe brutto	Zaangażowanie pozabilansowe	Udział w portfelu kredytowym brutto
Nazwa kredytobiorcy	branża wg PKD	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Klient 1	Działalność pocztowa i kurierska	54 431	35 423	19 008	1,1%
Klient 2	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	36 000	0	36 000	0,7%
Klient 3	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	30 750	0	30 750	0,6%
Klient 4	Zakwaterowanie	30 387	30 387	0	0,6%
Klient 5	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	26 060	26 060	0	0,5%
Klient 6	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	22 922	12 922	10 000	0,5%
Klient 7	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	21 678	21 678	0	0,4%
Klient 8	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	14 918	2 003	12 915	0,3%
Klient 9	Zakwaterowanie	13 302	13 302	0	0,3%
Klient 10	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12 709	12 709	0	0,3%
		263 157	154 484	108 673	5,3%

Struktura jakościowa

W ramach stosowanej polityki zarządzania ryzykiem Bank dokonuje podziału portfela na trzy Koszyki:

- Koszyk 1 - ryzyko *defaultu* w horyzoncie *lifetime* nie wzrosło istotnie względem ryzyka na moment początkowego ujęcia. ECL dla instrumentów finansowych w Koszyku 1 liczony jest w horyzoncie 12 - miesięcznym lub krótszym w przypadku wcześniejszej daty zapadalności instrumentu finansowego,
- Koszyk 2 - ryzyko *defaultu* w horyzoncie *lifetime* wzrosło istotnie względem ryzyka na moment początkowego ujęcia. ECL dla instrumentów finansowych w Koszyku 2 liczony jest w horyzoncie *lifetime* do daty zapadalności instrumentu finansowego,
- Koszyk 3 - stan *default* (nadrzędny w stosunku do Koszyka 1 oraz Koszyka 2). ECL dla instrumentów finansowych w *defaultie* liczony w całym okresie oczekiwanego życia składnika aktywów finansowych.

Dodatkowo Bank wyodrębnia kategorię POCI (ang. *purchased or originated credit-impaired financial assets*) oznaczającą (zakupiony lub utworzony składnik aktywów finansowych dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Są to instrumenty finansowe udzielone bądź zakupione z głębokim dyskontem i w związku z tym traktowane jako *default* na moment udzielenia. ECL dla takich instrumentów finansowych liczony jest w horyzoncie do daty zapadalności instrumentu finansowego.

Ponadto Bank klasyfikuje portfele kredytowe JST i mieszkalnictwa jako portfele niskiego ryzyka wg MSSF9. Bank nie stosuje ilościowej metodyki istotnego wzrostu ryzyka dla tych portfeli.

Poniższe tabele prezentują podsumowanie powyższych kategorii jakościowych dla poszczególnych aktywów finansowych wg stanu na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku.

A. Struktura jakościowa należności od innych banków

	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji bilansowej netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Stan na 31 grudnia 2022				
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	13 059	0	13 059	100,0%
Razem	13 059	0	13 059	100,0%
Stan na 31 grudnia 2021				
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	15 817	0	15 817	100,0%
Razem	15 817	0	15 817	100,0%

B. Struktura jakościowa inwestycyjnych aktywów finansowych

	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji bilansowej netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
31 grudnia 2022				
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	3 876 806	0	3 876 806	100,0%
Razem	3 876 806	0	3 876 806	100,0%
Stan na 31 grudnia 2021				
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	3 897 211	0	3 897 211	100,0%
Razem	3 897 211	0	3 897 211	100,0%

C. Struktura jakościowa kredytów i pożyczek udzielonych klientom

Stan na 31 grudnia 2022	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji bilansowej netto	Wartość pozabilansowa brutto	Rezerwa	Wartość pozabilansowa netto	Udział w ekspozycji pozabilansowej netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	3 144 830	28 186	3 116 644	77,6%	62 886	402	62 484	43,2%
Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Koszyk 2)	778 461	34 131	744 330	18,5%	46 675	454	46 221	31,9%
Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Koszyk 3)	503 072	345 274	157 798	3,9%	36 091	43	36 048	24,9%
Razem	4 426 363	407 591	4 018 772	100,0%	145 652	899	144 753	100%

Stan na 31 grudnia 2021	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji bilansowej netto	Wartość pozabilansowa brutto	Rezerwa	Wartość pozabilansowa netto	Udział w ekspozycji pozabilansowej netto
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia (Koszyk 1)	3 727 402	21 065	3 706 337	81,2%	126 736	369	126 367	55,6%
Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Koszyk 2)	742 035	36 366	705 669	15,5%	65 310	551	64 759	28,5%
Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (Koszyk 3)	541 907	387 337	154 570	3,4%	36 390	213	36 177	15,9%
Razem	5 011 344	444 768	4 566 576	100,0%	228 436	1 133	227 303	100%

Kredyty i pożyczki udzielone klientom – wg przeterminowania

Stan na 31 grudnia 2022	Koszyk 1					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	2 393 111	15 885	0	0	0	2 408 996
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	835 453	13 154	0	0	0	848 607
- pożyczki hipoteczne	81 375	469	0	0	0	81 844
- kredyty na nieruchomości	1 474 605	2 214	0	0	0	1 476 819
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 678	48	0	0	0	1 726
klienci instytucjonalni	699 478	4 544	0	0	0	704 022
instytucje samorządowe	31 812	0	0	0	0	31 812
Razem brutto	3 124 401	20 429	0	0	0	3 144 830
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	25 946	2 240	0	0	0	28 186
Razem netto	3 098 455	18 189	0	0	0	3 116 644
Pozabilans brutto	62 879	7	0	0	0	62 886
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	402	0	0	0	0	402
Pozabilans netto	62 477	7	0	0	0	62 484

Stan na 31 grudnia 2022	Koszyk 2					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	711 366	14 285	5 583	3 062	0	734 296
- kredyty w rachunku bieżącym	8 918	33	46	21	0	9 018
- kredyty gotówkowe i ratalne	383 778	12 774	5 356	2 900	0	404 808
- pożyczki hipoteczne	10 914	484	0	0	0	11 398
- kredyty na nieruchomości	301 638	943	169	117	0	302 867
- kredyty w rachunku karty kredytowej	6 118	51	12	24	0	6 205
klienci instytucjonalni	43 874	291	0	0	0	44 165
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0
Razem brutto	755 240	14 576	5 583	3 062	0	778 461
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	27 006	3 992	1 911	1 222	0	34 131
Razem netto	728 234	10 584	3 672	1 840	0	744 330
Pozabilans brutto	46 665	8	1	1	0	46 675
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	454	0	0	0	0	454
Pozabilans netto	46 211	8	1	1	0	46 221

Stan na 31 grudnia 2022	Koszyk 3					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	57 952	12 325	6 137	5 556	283 693	365 663
- kredyty w rachunku bieżącym	50	32	7	6	1 216	1 311
- kredyty gotówkowe i ratalne	24 609	9 803	4 794	4 381	248 568	292 155
- pożyczki hipoteczne	7 815	579	108	482	12 033	21 017
- kredyty na nieruchomości	25 366	1 897	1 222	680	20 816	49 981
- kredyty w rachunku karty kredytowej	112	14	6	7	1 060	1 199
klienci instytucjonalni	78 442	2	0	0	58 965	137 409
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0
Razem brutto	136 394	12 327	6 137	5 556	342 658	503 072
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	44 175	5 399	2 996	3 046	289 658	345 274
Razem netto	92 219	6 928	3 141	2 510	53 000	157 798
Pozabilans brutto	36 059	15	0	3	14	36 091
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	22	7	0	2	12	43
Pozabilans netto	36 037	8	0	1	2	36 048

Stan na 31 grudnia 2021	Koszyk 1					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	2 976 472	23 195	0	0	0	2 999 667
- kredyty w rachunku bieżącym	0	0	0	0	0	0
- kredyty gotówkowe i ratalne	845 427	13 975	0	0	0	859 402
- pożyczki hipoteczne	89 907	884	0	0	0	90 791
- kredyty na nieruchomości	2 038 884	8 249	0	0	0	2 047 133
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 254	87	0	0	0	2 341
klienci instytucjonalni	677 464	6 550	0	0	0	684 014
instytucje samorządowe	43 721	0	0	0	0	43 721
Razem brutto	3 697 657	29 745	0	0	0	3 727 402
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	20 029	1 036	0	0	0	21 065
Razem netto	3 677 628	28 709	0	0	0	3 706 337
Pozabilans brutto	125 827	909	0	0	0	126 736
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	364	5	0	0	0	369
Pozabilans netto	125 463	904	0	0	0	126 367

Stan na 31 grudnia 2021	Koszyk 2					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	648 437	30 592	10 864	3 346	0	693 239
- kredyty w rachunku bieżącym	10 212	87	46	19	0	10 364
- kredyty gotówkowe i ratalne	480 504	19 720	7 872	3 114	0	511 210
- pożyczki hipoteczne	23 375	1 411	188	0	0	24 974
- kredyty na nieruchomości	128 397	9 077	2 659	186	0	140 319
- kredyty w rachunku karty kredytowej	5 949	297	99	27	0	6 372
klienci instytucjonalni	48 676	120	0	0	0	48 796
Razem brutto	697 113	30 712	10 864	3 346	0	742 035
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	27 512	4 769	2 776	1 309	0	36 366
Razem netto	669 601	25 943	8 088	2 037	0	705 669
Pozabilans brutto	65 047	125	89	49	0	65 310
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	544	1	5	1	0	551
Pozabilans netto	64 503	124	84	48	0	64 759

Stan na 31 grudnia 2021	Koszyk 3					Razem
	0 dni	1 – 30 dni	31 – 60 dni	61 – 90 dni	powyżej 90 dni	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	43 124	16 036	6 865	3 874	325 685	395 584
- kredyty w rachunku bieżącym	147	9	0	0	1 474	1 630
- kredyty gotówkowe i ratalne	19 213	8 335	3 801	2 424	287 003	320 776
- pożyczki hipoteczne	3 256	1 662	694	414	13 978	20 004
- kredyty na nieruchomości	20 362	5 994	2 350	1 025	22 047	51 778
- kredyty w rachunku karty kredytowej	146	36	20	11	1 183	1 396
klienci instytucjonalni	72 177	1 249	34	0	72 863	146 323
Razem brutto	115 301	17 285	6 899	3 874	398 548	541 907
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	41 320	5 678	3 212	1 798	335 329	387 337
Razem netto	73 981	11 607	3 687	2 076	63 219	154 570
Pozabilans brutto	36 196	25	5	16	148	36 390
Odpisy na oczekiwane straty kredytowe	81	14	3	10	105	213
Pozabilans netto	36 115	11	2	6	43	36 177

Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia

Stan na 31 grudnia 2022	Aktywa w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	2 408 996	9 964	27 780	347	1 678	0	26 102	347
- kredyty gotówkowe i ratalne	848 607	166	23 684	0	0	0	23 684	0
- pożyczki hipoteczne	81 844	0	610	0	271	0	339	0
- kredyty na nieruchomości	1 476 819	2 486	3 404	0	1 407	0	1 997	0
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 726	7 312	82	347	0	0	82	347
klienci instytucjonalni	704 022	52 922	3 119	62	1 038	7	2 081	55
instytucje samorządowe	31 812	0	3	0	0	0	3	0
Razem	3 144 830	62 886	30 902	409	2 716	7	28 186	402

Stan na 31 grudnia 2021	Aktywa w przypadku których nie nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	2 999 667	14 876	19 880	126	1 216	2	18 664	124
- kredyty gotówkowe i ratalne	859 402	0	16 890	0	0	0	16 890	0
- pożyczki hipoteczne	90 791	0	681	0	280	0	401	0
- kredyty na nieruchomości	2 047 133	8 346	2 244	8	936	2	1 308	6
- kredyty w rachunku karty kredytowej	2 341	6 530	65	118	0	0	65	118
klienci instytucjonalni	684 014	111 860	3 118	245	727	0	2 391	245
instytucje samorządowe	43 721	0	10	0	0	0	10	0
Razem	3 727 402	126 736	23 008	371	1 943	2	21 065	369

Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe

Stan na 31 grudnia 2022	Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe									
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń			
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
osoby fizyczne	734 296	26 184	35 997	430	2 466	0	33 531	430		
- kredyty w rachunku bieżącym	9 018	17 881	722	189	0	0	722	189		
- kredyty gotówkowe i ratalne	404 808	28	27 836	0	5	0	27 831	0		
- pożyczki hipoteczne	11 398	0	474	0	231	0	243	0		
- kredyty na nieruchomości	302 867	0	6 769	0	2 230	0	4 539	0		
- kredyty w rachunku karty kredytowej	6 205	8 275	196	241	0	0	196	241		
klienci instytucjonalni	44 165	20 491	1 128	24	528	0	600	24		
Razem	778 461	46 675	37 125	454	2 994	0	34 131	454		

Stan na 31 grudnia 2021	Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe									
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń			
			bilans	Pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans		
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		
osoby fizyczne	693 239	29 924	33 943	349	1 010	0	32 933	349		
- kredyty w rachunku bieżącym	10 364	19 460	638	194	0	0	638	194		
- kredyty gotówkowe i ratalne	511 210	349	30 472	0	7	0	30 465	0		
- pożyczki hipoteczne	24 974	200	1 586	0	570	0	1 016	0		
- kredyty na nieruchomości	140 319	2 614	1 087	10	433	0	654	10		
- kredyty w rachunku karty kredytowej	6 372	7 301	160	145	0	0	160	145		
klienci instytucjonalni	48 796	35 386	13 318	202	9 885	0	3 433	202		
Razem	742 035	65 310	47 261	551	10 895	0	36 366	551		

Kredyty i pożyczki udzielone klientom dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe

Stan na 31 grudnia 2022	Kredyty dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, w tym:							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	365 663	74	273 732	37	9 017	0	264 715	37
kredyty w rachunku bieżącym	1 311	6	1 095	6	0	0	1 095	6
kredyty gotówkowe i ratalne	292 155	0	231 199	0	571	0	230 628	0
pożyczki hipoteczne	21 017	0	13 424	0	2 680	0	10 744	0
kredyty na nieruchomości	49 981	0	27 078	0	5 766	0	21 312	0
kredyty w rachunku karty kredytowej	1 199	68	936	31	0	0	936	31
klienci instytucjonalni	137 409	36 017	147 449	6	66 890	0	80 559	6
Razem	503 072	36 091	421 182	43	75 908	0	345 274	43

Stan na 31 grudnia 2021	Kredyty dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, w tym:							
	wartość bilansowa brutto	wartość pozabilansowa brutto	utworzony odpis nieuwzględniający finansowego efektu zabezpieczeń		finansowy efekt zabezpieczeń, uwzględniony w odpisie		utworzony odpis uwzględniający finansowy efekt zabezpieczeń	
			bilans	pozabilans	bilans	pozabilans	bilans	pozabilans
	tys. zł		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne	395 584	375	303 365	203	9 186	0	294 179	203
- kredyty w rachunku bieżącym	1 630	56	1 246	16	0	0	1 246	16
- kredyty gotówkowe i ratalne	320 776	21	259 819	16	757	0	259 062	16
- pożyczki hipoteczne	20 004	0	13 870	0	3 058	0	10 812	0
- kredyty na nieruchomości	51 778	0	27 322	0	5 371	0	21 951	0
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 396	298	1 108	171	0	0	1 108	171
klienci instytucjonalni	146 323	36 015	159 322	10	66 164	0	93 158	10
Razem	541 907	36 390	462 687	213	75 350	0	387 337	213

Finansowy efekt uwzględnienia odzysku z zabezpieczeń dla należności analizowanych indywidualnie wyniósł na 31 grudnia 2022 roku 63,9 mln zł, natomiast na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 62,3 mln zł. Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów i rezerw z tytułu utraty wartości na oczekiwane straty kredytowe byłby wyższy, gdyby przy szacowaniu odpisu i rezerw nie zostały uwzględnione przepływy z zabezpieczeń.

Finansowy efekt uwzględnienia odzysku z zabezpieczeń dla należności analizowanych grupowo wyniósł 31 grudnia 2022 roku 17,7 mln zł i na 31 grudnia 2021 roku 25,7 mln zł. Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów i rezerw z tytułu utraty wartości na oczekiwane straty kredytowe byłby wyższy, gdyby przy szacowaniu odpisu i rezerw nie zostały uwzględnione wartości zabezpieczeń. W grupowej metodyce kalkulacji odpisów Bank uwzględnia zabezpieczenia oraz odzyski z zabezpieczeń w modelu LGD. Model oparty jest o macierz migracji. W ramach macierzy odzyski z wybranych typów zabezpieczeń zostają wyodrębnione (nie są uwzględnione w przepływach macierzy), a wartości zabezpieczeń uwzględnione w osobnym komponencie odzysku z części zabezpieczonej. Parametr RR (1-LGD) oznacza oczekiwany odzysk wyrażony w procencie ekspozycji, składający się z sumy odzysków z zabezpieczeń oraz pozostałych odzysków. Całkowita wartość bilansowa odpisów dla portfela kredytowego Banku wyniosłaby w przypadku nieuwzględnienia wartości zabezpieczeń na 31 grudnia 2022 roku 489,2 mln zł i 533 mln zł na 31 grudnia 2021 roku.

Bank wykorzystuje następujące zabezpieczenia i inne elementy prowadzące do poprawy warunków kredytowania:

- a) hipoteka wpisana w księdze wieczystej (KW), na pierwszym miejscu. Dopuszcza się także przyjęcie hipoteki jako zabezpieczenia transakcji kredytowej w przypadku ustanowienia jej na miejscu dalszym wyłącznie w przypadku klientów instytucjonalnych, pod warunkiem uzyskania akceptacji przez wyższy szczebel kompetencji decyzyjnych. W takim przypadku do wyceny zabezpieczeń przyjmuje się wyłącznie jej nieobciążoną hipotecznie wartość. Stosuje się wpis hipoteki w wysokości 100% wartości transakcji na zabezpieczenie kapitału powiększony, co najmniej o 60% wartości transakcji na zabezpieczenie odsetek, opłat i prowizji oraz kosztów Banku z tytułu niespłacenia przez kredytobiorcę, kredytu/pożyczki w terminie,
- b) cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych,
- c) weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową dla Banku,
- d) w przypadku budowy domu/lokalu – cesja wierzytelności z umowy o budowę domu/lokalu z deweloperem/spółdzielnią mieszkaniową,
- e) przelew środków pieniężnych należących do kredytobiorcy na rachunek Banku – na podstawie art. 102 Prawa bankowego (depozyty i lokaty bankowe),
- f) zastaw rejestrowy wraz z blokadą na prawach wynikających z papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i NBP (bony i obligacje skarbowe),
- g) cesja praw z jednostek uczestnictwa w zaakceptowanym przez Bank towarzystwie funduszy inwestycyjnych,
- h) cesja praw z polisy ubezpieczeniowej w zaakceptowanym przez Bank towarzystwie ubezpieczeń,
- i) zastaw finansowy, zastaw rejestrowy, cesja, kaucja lub blokada na innych produktach inwestycyjnych zatwierdzanych indywidualnie przy podejmowaniu decyzji kredytowej.

Wartość godziwa zabezpieczeń hipotecznych dla ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, będąca wyceną rynkową co do zasady wyznaczona przez rzeczoznawcę wynosiła 4.668,8 mln zł na 31 grudnia 2022 roku oraz 5.296,5 mln zł na 31 grudnia 2021 roku. Wpływ na zmianę wartości zabezpieczeń miały przede wszystkim działania wynikające z przeglądu zabezpieczeń oraz sytuacja pandemiczna w Polsce.

Kredyty restrukturyzowane (*forborne*)

Realizowana wobec wybranych ekspozycji kredytowych restrukturyzacja (ang. forbearance) oznacza wymuszoną zmianę początkowych warunków obowiązującej umowy kredytu na wniosek banku lub kredytobiorcy, spowodowaną brakiem możliwości spłaty kredytu na obecnych warunkach, w związku z wystąpieniem zdarzenia, które spowodowało pogorszenie sytuacji majątkowej kredytobiorcy oraz powstanie zaległości w spłacie kredytu lub wpływa negatywnie na prognozę spłaty kredytu. Celem działań restrukturyzacyjnych jest w szczególności:

- a) dostosowanie warunków spłaty zobowiązań wynikających z transakcji kredytowej do aktualnych możliwości dłużnika do regulowania zobowiązań,
- b) umożliwienie dłużnikowi zrestrukturyzowania zadłużenia bez uruchamiania przez Bank procedur windykacyjnych powodujących natychmiastową wymagalność całości zadłużenia i pogorszenie zdolności do regulowania zobowiązań,
- c) poprawienie pozycji windykacyjnej Banku poprzez przyjęcie dodatkowych zabezpieczeń,
- d) umożliwienie dłużnikowi zrestrukturyzowania zadłużenia po uruchomieniu przez Bank procedur windykacyjnych,
- e) minimalizacja strat Banku.

Bank stosuje następujące formy restrukturyzacji:

- a) zmianę harmonogramu spłat w ramach pierwotnego okresu kredytowania (tj. czasowe obniżenie wysokości raty do kwoty proponowanej przez dłużnika lub wynikającej z posiadanej zdolności do spłaty),
- b) wydłużenie okresu kredytowania,
- c) zmianę terminu spłaty raty,
- d) prolongatę w spłatach,
- e) zmianę zasad oprocentowania,
- f) przejęcie długu przez wstąpienie osoby trzeciej na miejsce dłużnika lub przystąpienie do długu osoby trzeciej,
- g) zmianę algorytmu spłat z malejących na równe,
- h) ustalenie harmonogramu spłat dla limitu w rachunku bieżącym i kredytu rewolwingowego lub malejącego salda wykorzystanej transakcji kredytowej,
- i) zmianę sposobu spłat – najpierw kapitał później odsetki,
- j) czasowe zawieszenie spłat odsetek,
- k) kapitalizację odsetek/kapitału,
- l) ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia transakcji,
- m) konwersję,
- n) przejęcie zabezpieczeń i rozliczenie w ciężar długu,
- o) podpisanie nowej umowy kredytowej/porozumienia na spłatę restrukturyzowanego zadłużenia,
- p) inne działania mające na celu minimalizację strat Banku, w tym akcje informujące o dostępnych prawnie rozwiązaniach mających na celu złagodzenie problemów finansowych z jakimi boryka się kredytobiorca np. wakacji kredytowych, konwersji oprocentowania na okresowo stałe lub stałe.

Działania restrukturyzacyjne mogą polegać na podpisaniu nowej umowy kredytowej. Dotyczy to sytuacji, w której poprzednia umowa została wypowiedziana, a obecnie zachodzą przesłanki, że dłużnik odzyskał całkowicie zdolność kredytową. Po uruchomieniu kredyt podlega oznaczeniu jako kredyt zrestrukturyzowany. Transakcje zrestrukturyzowane podlegają rejestracji i objęte są bieżącym monitoringiem. Prawidłowość realizacji warunków aneksu restrukturyzacyjnego/nowej umowy/porozumienia jest monitorowana w szczególności w zakresie zgodności spłaty zadłużenia z terminami i kwotami określonymi w aneksie restrukturyzacyjnym/nowej umowie/porozumieniu. W przypadku stwierdzenia zagrożenia dla realizacji aneksu restrukturyzacyjnego/nowej umowy/porozumienia, komórka organizacyjna przeprowadzająca monitoring warunków restrukturyzacji podejmuje działania w celu renegotjacji warunków lub przekazania transakcji do windykacji. Rejestr tworzony jest i aktualizowany na bieżąco na podstawie właściwych zapisów w systemach informatycznych Banku. Wyniki monitoringu transakcji objętych restrukturyzacją prezentowane są w okresach kwartalnych na Komitecie Kredytowym Banku. W ramach mechanizmów kontrolnych na koniec każdego kwartału dokonywany jest przegląd oznaczeń transakcji zrestrukturyzowanych.

Restrukturyzacja stanowi przesłankę zdarzenia default, a każda zrestrukturyzowana ekspozycja podlega pomiarowi pod kątem szacowania oczekiwanej straty kredytowej. W przypadku transakcji restrukturyzowanych ponowna klasyfikacja ekspozycji do kategorii ekspozycji, dla których nie są identyfikowane przesłanki zdarzenia default możliwa jest po zastosowaniu 12 miesięcznego okresu kwarantanny, podczas którego przeterminowanie transakcji nie może przekraczać 30 dni na koniec żadnego z miesięcy oraz 24 miesięcznego okresu warunkowego.

Poniżej tabelę prezentują wartość kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (forborne) według stanu na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku.

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto, w tym:	4 426 363	5 011 344
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto (forborne):	51 444	62 771
osoby fizyczne:	28 554	35 911
kredyty gotówkowe i ratalne	19 367	25 253
pożyczki hipoteczne	4 117	3 836
kredyty na nieruchomości	5 065	6 822
kredyty w rachunku karty kredytowej	5	0
klienci instytucjonalni:	22 890	26 860
kredyty w rachunku bieżącym	481	479
kredyty inwestycyjne	21 047	24 976
kredyty pozostałe	1 362	1 405
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom (forborne):	(13 795)	(15 064)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto (forborne)	37 649	47 707

Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto forborne według udzielonych klientom udogodnień*	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
- zmiana harmonogramu spłat	39 882	38 610
- wydłużenie okresu kredytowania	40 617	43 282
- karencja w spłacie	21 397	22 238
- zmiana zasad oprocentowania	10 845	12 533
- zmiana zabezpieczenia	1 798	1 828
- przystąpienie do długu	2 345	1 908
- nowa umowa restrukturyzacyjna	3 221	2 131
	120 105	122 530

* dla jednego kredytu i pożyczki można zastosować łącznie różne udogodnienia i takie kredyty występują przy każdym z nich

Struktura kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (*forborne*) według przesłanki utraty wartości na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku przedstawiała się następująco:

Stan na 31 grudnia 2022	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)			Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości			Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)			
	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	0	12 862	15 692	0	571	4 320	0	12 291	11 372	23 663
kredyty gotówkowe i ratalne	0	9 299	10 068	0	491	3 580	0	8 808	6 488	15 296
pożyczki hipoteczne	0	1 536	2 581	0	(58)	158	0	1 594	2 423	4 017
kredyty na nieruchomości	0	2 027	3 038	0	138	578	0	1 889	2 460	4 349
kredyty w rachunku karty kredytowej		0	5	0	0	4	0	0	1	1
klienci instytucjonalni:	0	1 362	21 528	0	16	8 888	0	1 346	12 640	13 986
kredyty w rachunku bieżącym	0	0	481	0	0	38	0	0	443	443
kredyty inwestycyjne	0	0	21 047	0	0	8 850	0	0	12 197	12 197
kredyty pozostałe	0	1 362	0	0	16	0	0	1 346	0	1 346
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	0	14 224	37 220	0	587	13 208	0	13 637	24 012	37 649

Stan na 31 grudnia 2021	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)			Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości			Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)			
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	koszyk 1	koszyk 2	koszyk 3	koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	0	18 728	17 183	0	370	5 310	0	18 358	11 873	30 231
kredyty gotówkowe i ratalne	0	13 919	11 334	0	247	4 360	0	13 672	6 974	20 646
pożyczki hipoteczne	0	1 306	2 530	0	57	286	0	1 249	2 244	3 493
kredyty na nieruchomości	0	3 503	3 319	0	66	664	0	3 437	2 655	6 092
klienci instytucjonalni:	0	0	26 860	0	0	9 384	0	0	17 476	17 476
kredyty w rachunku bieżącym	0	0	479	0	0	37	0	0	442	442
kredyty inwestycyjne	0	0	24 976	0	0	9 198	0	0	15 778	15 778
kredyty pozostałe	0	0	1 405	0	0	149	0	0	1 256	1 256
instytucje samorządowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	0	18 728	44 043	0	370	14 694	0	18 358	29 349	47 707

Poniższe tabele prezentują podsumowanie kategorii jakościowych kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (*forborne*) wg stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku.

Stan na 31 grudnia 2022	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (koszyk 2)	14 224	587	13 637	36,2%
Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (koszyk 3)	37 220	13 208	24 012	63,8%
Razem	51 444	13 795	37 649	100,0%

Stan na 31 grudnia 2021	Wartość bilansowa brutto	Odpis	Wartość bilansowa netto	Udział w ekspozycji
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	%
Aktywa, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, ale które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (koszyk 2)	18 728	370	18 358	38,5%
Aktywa dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (koszyk 3)	44 043	14 694	29 349	61,5%
Razem	62 771	15 064	47 707	100,0%

Poniższe tabele prezentują zmianę wartości bilansowych kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (*forborne*) w poszczególnych okresach sprawozdawczych.

	wartość netto 1 stycznia 2022	wartość brutto ekspozycji ujętych w okresie	wartość brutto ekspozycji wyłączonych w okresie	zmiana należności w okresie	zmiana odpisów aktualizujących w okresie	wartość netto 31 grudnia 2022
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	30 231	5 573	(7 920)	(5 010)	789	23 663
kredyty gotówkowe i ratalne	20 646	4 059	(5 343)	(4 602)	536	15 296
pożyczki hipoteczne	3 493	868	(310)	(277)	243	4 017
kredyty na nieruchomości	6 092	641	(2 267)	(131)	14	4 349
kredyty w rachunku karty kredytowej	0	5	0	0	(4)	1
klienci instytucjonalni:	17 476	0	0	(3 970)	480	13 986
kredyty w rachunku bieżącym	442	0	0	2	(1)	443
kredyty inwestycyjne	15 778	0	0	(3 929)	348	12 197
kredyty pozostałe	1 256	0	0	(43)	133	1 346
Razem	47 707	5 573	(7 920)	(8 980)	1 269	37 649

	wartość netto 1 stycznia 2021	wartość brutto ekspozycji ujętych w okresie	wartość brutto ekspozycji wyłączonych w okresie	zmiana należności w okresie	zmiana odpisów aktualizujących w okresie	wartość netto 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	28 778	9 258	(1 333)	(6 016)	(456)	30 231
kredyty gotówkowe i ratalne	20 531	6 426	(1 333)	(4 888)	(90)	20 646
pożyczki hipoteczne	2 657	1 283	0	(184)	(263)	3 493
kredyty na nieruchomości	5 590	1 549	0	(944)	(103)	6 092
klienci instytucjonalni:	11 990	14 708	0	(629)	(8 593)	17 476
kredyty w rachunku bieżącym	438	0	0	21	(17)	442
kredyty inwestycyjne	11 552	13 303	0	(650)	(8 427)	15 778
kredyty pozostałe	0	1 405	0	0	(149)	1 256
Razem	40 768	23 966	(1 333)	(6 645)	(9 049)	47 707

Wartość przychodów odsetkowych od kredytów i pożyczek w procesie restrukturyzacji (*forborne*) w 2022 roku i 2021 roku przedstawia się następująco.

	okres od 01.01.2022 do 31.12.2022	okres od 01.01.2021 do 31.12.2021
	tys. zł	tys. zł
osoby fizyczne:	3 268	2 170
kredyty gotówkowe i ratalne	2 707	1 884
pożyczki hipoteczne	274	152
kredyty na nieruchomości	287	134
klienci instytucjonalni:	1 857	1 344
kredyty gotówkowe i ratalne	49	24
kredyty inwestycyjne	1 725	1 248
pożyczki hipoteczne	83	72
Razem	5 125	3 514

44.2 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań Banku na skutek niekorzystnego ukształtowania się struktury aktywów i zobowiązań. Źródłem ryzyka płynności może być niedopasowanie strumieni pieniężnych, nagłe wycofanie depozytów przez deponentów, koncentracja źródeł finansowania oraz portfela kredytowego, utrzymywanie nieadekwatnego poziomu portfela aktywów płynnych, ograniczona płynność aktywów, niedotrzymanie zobowiązań przez kontrahentów Banku lub inna nieprzewidziana sytuacja na rynku finansowym.

Utrzymanie odpowiedniego poziomu płynności wiąże się ze znalezieniem optymalnego rozkładu pomiędzy wielkością potrzeb płynnościowych Banku przejawiających się w zapotrzebowaniu na środki finansowe, a wielkością i kosztem utrzymywanych rezerw płynnościowych pozwalających na generowanie nadwyżki środków pieniężnych. Celem zatem zarządzania ryzykiem płynności Banku jest bilansowanie wpływów i wypływów środków z transakcji bilansowych i pozabilansowych w celu zapewnienia efektywnych kosztowo źródeł finansowania, generowania nadwyżek finansowych i odpowiedniego ich wykorzystania. Bank kształtuje strukturę aktywów i zobowiązań, zapewniającą osiągnięcie zakładanych wskaźników finansowych, przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka płynności oraz w ramach zdefiniowanego przez Radę Nadzorczą apetytu na ryzyko oraz zdefiniowanej w jego ramach tolerancji na ryzyko płynności określonej przez Zarząd Banku.

Bank kieruje się m.in. następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem płynności:

- utrzymywany jest akceptowalny poziom płynności, którego podstawą jest utrzymanie odpowiedniego zasobu aktywów płynnych,
- główne źródło finansowania aktywów Banku stanowią stabilne środki finansowania,
- podejmowane są działania w celu utrzymywania poziomu ryzyka płynności w ramach przyjętego profilu ryzyka,
- nadzorcze miary płynności utrzymywane są powyżej ustalonych limitów.

Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się na podstawie pisemnych zasad i procedur, w których określone są metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka płynności. W regulacjach tych określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem płynności.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad zgodnością polityki w zakresie zarządzania płynnością ze strategią i planem finansowym oraz definiuje apetyt na ryzyko płynności. Z kolei Zarząd Banku odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania płynnością oraz monitorowanie efektywności tego procesu. Zarządza on kierunkowo płynnością oraz ustala, w oparciu o przyjęty apetyt na ryzyko płynności, tolerancję na ryzyko płynności, jak również zatwierdza rodzaje i wysokości wewnętrznych limitów i progów ostrzegawczych dla poszczególnych miar płynności. Bezpośredni nadzór nad ryzykiem płynności sprawuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Odpowiada on m.in.: za strategię finansowania Banku, zatwierdza rodzaje i wysokości wewnętrznych limitów i progów ostrzegawczych dla miar płynności, monitoruje poziom nadzorczych miar płynności w trybie dziennym, ustala wysokość korekt stawek transferowych w ramach systemu wewnętrznych funduszy, sprawuje bezpośredni nadzór i kontrolę nad poziomem płynności w przypadku uruchomienia planu awaryjnego płynności. Za pomiar oraz raportowanie ryzyka płynności odpowiada Departament Ryzyka Finansowego. Operacyjne zarządzanie ryzykiem płynności jest umiejscowione w Departamencie

Skarbu w zakresie płynności krótkoterminowej oraz w Departamencie Kontrolingu w zakresie płynności średnio- oraz długoterminowej.

W celu zapewnienia wysokich standardów zarządzania ryzykiem płynności, zgodnych z najlepszą praktyką bankową, Bank co najmniej raz w roku dokonuje przeglądu oraz weryfikacji zasad oraz procedur, w tym także wewnętrznych limitów płynności.

W celu określenia poziomu ryzyka płynności Bank wykorzystuje różne metody jego pomiaru i oceny, w tym:

- metodę kontraktowej i urealnionej luki płynności,
- badanie stabilności i koncentracji bazy depozytowej,
- metodę nadwyżki aktywów płynnych nad pasywami niestabilnymi,
- limity strukturalne,
- testy warunków skrajnych.

W ramach monitorowania ryzyka płynności Bank przeprowadza szereg testów warunków skrajnych. Na bazie bieżącej Bank przeprowadza standardowe testy warunków skrajnych dla dwóch horyzontów czasowych (7 dni oraz 1 miesiąc) dla trzech różnych rodzajów scenariuszy („Run-na-Bank”, „Kryzys Rynkowy”, „Scenariusz Połączony”), które są analizowane w dwóch wariantach („dotkliwym” oraz „mniej dotkliwym”).

Poniższa tabela przedstawia wyniki standardowych dziennych testów warunków skrajnych (pozostająca nadwyżka płynności) Banku wg stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz na 31 grudnia 2021 roku i dostosowanych do wymogów stawianych instytucjom kredytowym przez znowelizowaną Rekomendację P.

Stan na 31 grudnia 2022		Rodzaj Scenariusza		
Horyzont czasowy	Wariant	Run-na-Bank	Kryzys Rynkowy	Scenariusz Połączony
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
1 miesiąc	Scenariusz dotkliwy	1 977 748	2 133 839	1 961 371
	Scenariusz mniej dotkliwy	2 396 750	2 643 231	2 605 095
7 dni	Scenariusz dotkliwy	2 189 759	2 060 375	2 022 239
	Scenariusz mniej dotkliwy	2 667 943	2 704 066	2 507 917

Stan na 31 grudnia 2021		Rodzaj Scenariusza		
Horyzont czasowy	Wariant	Run-na-Bank	Kryzys Rynkowy	Scenariusz Połączony
		tys. zł	tys. zł	tys. zł
1 miesiąc	Scenariusz dotkliwy	2 160 911	2 454 799	2 257 539
	Scenariusz mniej dotkliwy	2 607 558	2 808 040	2 758 552
7 dni	Scenariusz dotkliwy	2 351 088	2 409 400	2 359 912
	Scenariusz mniej dotkliwy	2 829 004	2 928 899	2 715 070

W scenariuszu „Run-na-Bank” podstawowym elementem będącym podstawą analizy jest utrata zaufania uczestników rynku do Banku przejawiająca się w wypływie środków klientów poprzez zwiększony poziom nieodnawiania niezabezpieczonego finansowania oraz wypływ części środków, których kontraktowy termin wymagalności przypada poza horyzont danego scenariusza. Poziom wypływu środków klientów jest zależny od rodzaju kontrahenta, ale również typu środków oraz cech produktów, których dotyczą (Bank zakłada dla przykładu zwiększone wypływy dla środków internetowych lub produktów posiadających ponadprzeciętne warunki oprocentowania).

W scenariuszu „Kryzys Rynkowy” głównym elementem będącym podstawą analizy jest ograniczenie dostępnego finansowania na rynkach hurtowych oraz spadek wartości aktywów finansowych połączone ze zwiększonym zapotrzebowaniem na środki, zgłaszanym przez klientów poprzez wykorzystywanie udzielonych im zobowiązań pozabilansowych. Dodatkowo w ramach tego scenariusza rozwoju wydarzeń założone zostały restrykcje w wymienialności walut, wystąpienie warunków skrajnych w wielu walutach równocześnie oraz ograniczenie wielkości środków dostępnych w sektorze bankowym, co przekłada się również na wypływ środków klientów w związku z ograniczeniem możliwości kredytowania się przez klientów w sektorze.

„Scenariusz Połączony” stanowi kombinację obu powyższych scenariuszy, w szczególności zakłada on wystąpienie scenariusza „Kryzysu Rynkowego” (szoku systemowego) i wystąpienie ponadprzeciętnych problemów Banku jednocześnie z pojawiającymi się zwiększonymi odpływami środków klientów.

Standardowe testy warunków skrajnych opisane powyżej są dodatkowo uzupełniane o analizy wrażliwości, które badają wpływ zmiany przyjętych założeń na wynik każdego ze scenariuszy. Uzupełnieniem standardowych testów warunków

skrajnych są historyczne testy warunków skrajnych, które pozwalają zarówno na monitorowanie zagrożenia w dodatkowych horyzontach czasowych (od kilku dni do 1 roku), jak również o różnej sile natężenia warunków stresowych. Dopełnieniem powyższych analiz są przeprowadzane w okresach kwartalnych odwrotne testy warunków skrajnych, które polegają na określaniu znacząco negatywnego rezultatu, a następnie ustalaniu przyczyn i skutków, które mogłyby do niego doprowadzić. Przynajmniej w okresach rocznych Bank przeprowadza również wewnętrzne kompleksowe testy warunków skrajnych, w których analizuje się wpływ warunków skrajnych na sytuację finansową, płynnościową oraz kapitałową w celu zaplanowania ewentualnych działań nakierowanych na ograniczenie negatywnego wpływu scenariuszy sytuacji kryzysowych.

Testy warunków skrajnych w Banku wykorzystane są do określenia zapotrzebowania Banku na aktywa płynne zarówno w ramach bieżącej działalności, jak również w ramach opracowywania planów finansowych, gdzie minimalna wielkość aktywów płynnych jest definiowana m.in. poprzez prognozy scenariuszy testów warunków skrajnych. Przeprowadzane testy warunków skrajnych dostarczają dodatkowych informacji w zakresie stopnia podatności Banku na zakłócenia powodowane przez czynniki podlegające analizom, a także wykorzystywane są w procesie ustalania wielkości limitów w zakresie ryzyka płynności.

W powiązaniu ze standardowymi testami warunków skrajnych dla ryzyka płynności Bank opracował zestaw Wskaźników Wczesnego Ostrzegania dla identyfikacji zwiększonego ryzyka lub pojawiających się słabych punktów pozycji płynnościowej czy potencjalnego wzrostu zapotrzebowania na płynność. Wskaźniki Wczesnego Ostrzegania identyfikują negatywne trendy, umożliwiają dokonanie oceny ryzyka i ewentualne podjęcie działań redukujących ekspozycję Banku na nowopowstałe ryzyko. Zatem nie tylko same wyniki przeprowadzanych testów warunków skrajnych, ale również i zmiany w czynnikach ryzyka w nich zawartych stanowią element aktywacyjny dla uruchomienia awaryjnych planów Banku w zakresie ryzyka płynności.

W celu ograniczania ryzyka płynności Bank stosuje limity płynności oraz progi ostrzegawcze nałożone na wybrane miary, m.in. na wskaźniki płynności czy niedopasowanie skumulowanych urealnionych przepływów wynikających z aktywów i zobowiązań oraz pozycji pozabilansowych w poszczególnych pasmach czasowych.

Na 31 grudnia 2022 roku wskaźniki płynności kształtowały się w ramach obowiązujących limitów ograniczających ryzyko płynności. Poniższa tabela przedstawia nadzorcze miary płynności obowiązujące wg stanu na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku.

	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021	Limit
LCR	270%	273%	100%
NSFR	182%	189%	100%

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko płynności:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu Banku, Departamentu Skarbu i Departamentu Kontrolingu,
- raport tygodniowy dla Zarządu Banku,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej Banku, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Bank posiada zdefiniowane plany awaryjnego działania w sytuacji nagłych wahań poziomu bazy depozytowej. Z analizy szybko dostępnych źródeł finansowania wynika, iż w sytuacjach hipotetycznie obniżonej płynności, Bank jest w stanie pozyskać środki w odpowiedniej wysokości, bez uruchamiania, tzw. planów awaryjnych. Na 31 grudnia 2022 roku Bank dysponował wystarczającym zasobem aktywów płynnych, aby przetrwać w sytuacji urzeczywistnienia się sytuacji kryzysowych.

Nadwyżka płynności określona zgodnie ze znowelizowaną Rekomendacją P przedstawiała się następująco:

Nadwyżka płynności	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Podstawowa nadwyżka płynności	3 682 779	3 911 768
Rachunki bieżące w bankach	13 059	15 817
Środki w NBP (ponad rezerwę obowiązkową)	502	149 929
Dłużne papiery skarbowe	2 944 875	3 191 431
Dłużne papiery NBP	581 455	391 867
Inne papiery dłużne	142 888	162 724
Nadwyżka płynności	3 682 779	3 911 768

Luka kontraktowa po stronie aktywnej charakteryzuje się w przeważającej części długoterminowym profilem, głównie ze względu na pozycje: kredyty udzielone klientom oraz inwestycyjne aktywa finansowe. O ile niemal całość portfela inwestycyjnych aktywów finansowych stanowią płynne papiery emitowane przez Skarb Państwa oraz NBP, które Bank może natychmiast wykorzystać do wygenerowania środków finansowych, to ponad 80% portfela kredytowego Banku przypada na okres powyżej 1 roku. W celu ograniczenia ryzyka wynikającego z takiej struktury portfela kredytowego Bank pozyskuje długoterminowe depozyty od klientów, przeprowadza emisję obligacji własnych oraz koncentruje swoje działania na budowaniu relacji z klientami w zakresie produktów depozytowych bez terminu zapadalności (rachunki bieżące klientów detalicznych) co przekłada się na wysoką stabilność tych środków, a więc długi okres pozostawania w Banku jako stabilne źródło finansowania, co jest uwidocznione w zakresie urealnionej luki płynności.

Urealnione luki płynności

Poniższa tabela przedstawia urealnione luki płynności Banku wg stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku

Stan na 31 grudnia 2022	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 6 miesięcy	Od 6 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa bilansowe razem	3 951 122	208 346	294 892	541 909	2 610 407	2 095 939
Zobowiązania bilansowe razem	844 695	299 999	296 811	466 184	3 326 005	3 272 800
Luka urealniona bilansowa	3 106 427	(91 653)	(1 919)	75 725	(715 597)	(1 176 861)
Luka skumulowana bilansowa	3 106 427	3 014 775	3 012 855	3 088 580	2 372 983	1 196 122
Zobowiązania pozabilansowe	15 116	15 412	15 128	24 389	18 453	0
Luka urealniona ogółem	3 091 311	(107 065)	(17 047)	51 336	(734 050)	(1 176 861)
Luka skumulowana ogółem	3 091 311	2 984 246	2 967 199	3 018 536	2 284 485	1 107 624

Stan na 31 grudnia 2021	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 6 miesięcy	Od 6 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa bilansowe razem	4 108 116	192 464	278 752	544 146	2 643 588	2 670 267
Zobowiązania bilansowe razem	819 745	375 449	366 615	558 732	3 641 408	3 211 003
Luka urealniona bilansowa	3 288 371	(182 985)	(87 863)	(14 586)	(997 820)	(540 736)
Luka skumulowana bilansowa	3 288 371	3 105 386	3 017 523	3 002 937	2 005 117	1 464 381
Zobowiązania pozabilansowe	13 406	20 862	19 778	38 122	39 905	0
Luka urealniona ogółem	3 274 965	(203 847)	(107 641)	(52 708)	(1 037 725)	(540 736)
Luka skumulowana ogółem	3 274 965	3 071 118	2 963 477	2 910 769	1 873 044	1 332 308

Aktywa oraz zobowiązania finansowe Banku według ich daty zapadalności i wymagalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności

Stan na 31 grudnia 2022	Do 1 miesiąca włącznie	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 1 roku	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa									
Kasa oraz środki w Banku Centralnym	265 096	0	0	265 096	0	0	0	0	265 096
Należności od innych banków	13 059	0	0	13 059	0	0	0	0	13 059
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	176	0	0	176	0	0	0	0	176
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	105 646	64 143	286 593	456 382	1 189 571	2 321 143	3 510 714	51 676	4 018 772
Inwestycyjne aktywa finansowe:	701 496	0	583 361	1 284 857	2 038 865	540 855	2 579 720	12 229	3 876 806
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	701 496	0	512 908	1 214 404	1 793 041	426 057	2 219 098	0	3 433 502
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	0	0	70 453	70 453	245 824	114 798	360 622	0	431 075
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0	12 229	12 229
Pozostałe aktywa finansowe	92 759	605	157	93 521	229	0	229	0	93 750
Aktywa razem	1 178 232	64 748	870 111	2 113 091	3 228 665	2 861 998	6 090 663	63 905	8 267 659
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	38 222	9 914	63 785	111 921	25 505	0	25 505	88 012	225 438

Stan na 31 grudnia 2022	Do 1 miesiąca włącznie	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 1 roku	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec innych banków	5 606	0	0	5 606	0	0	0	0	5 606
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	26 949	0	26 949	0	26 949
Instrumenty finansowe zabezpieczające	0	0	0	0	25 794	0	25 794	0	25 794
Zobowiązania wobec klientów	697 410	158 526	193 338	1 049 274	248 763	707	249 470	6 470 911	7 769 655
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0	0	100 617	0	100 617	0	100 617
Pozostałe zobowiązania finansowe	116 866	3 841	6 444	127 151	7 864	1 380	9 244	43	136 438
Zobowiązania razem	819 882	162 367	199 879	1 182 128	409 987	2 087	412 074	6 470 954	8 065 156
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	174 917	0	8 982	183 899	6 997	0	6 997	0	190 896

Aktywa oraz zobowiązania finansowe Banku według ich daty zapadalności i wymagalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności

Stan na 31 grudnia 2021	Do 1 miesiąca włącznie	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 1 roku	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa									
Kasa oraz środki w Banku Centralnym	315 314	0	0	315 314	0	0	0	0	315 314
Należności od innych banków	15 817	0	0	15 817	0	0	0	0	15 817
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3	0	0	3	0	0	0	0	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	81 514	83 811	376 262	541 587	1 496 216	2 468 358	3 964 574	60 415	4 566 576
Inwestycyjne aktywa finansowe:	399 864	0	237 441	637 305	2 381 705	866 790	3 248 495	11 411	3 897 211
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	399 864	0	237 441	637 305	2 330 224	639 023	2 969 247	0	3 606 552
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	0	0	0	0	51 481	227 767	279 248	0	279 248
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	0	0	11 411	11 411
Pozostałe aktywa finansowe	67 066	2 899	207	70 172	344	0	344	0	70 516
Aktywa razem	879 578	86 710	613 910	1 580 198	3 878 265	3 335 148	7 213 413	71 826	8 865 437
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	33 782	18 680	80 723	133 185	51 999	0	51 999	104 722	289 906

Stan na 31 grudnia 2021	Do 1 miesiąca włącznie	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 1 roku	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec innych banków	4 312	0	0	4 312	0	0	0	0	4 312
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	12 802	0	12 802	0	12 802
Instrumenty finansowe zabezpieczające	0	0	0	0	16 182	0	16 182	0	16 182
Zobowiązania wobec klientów	557 025	344 192	566 534	1 467 751	204 119	1 050	205 169	6 745 331	8 418 251
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0	0	0	99 313	99 313	0	99 313
Pozostałe zobowiązania finansowe	73 215	2 850	6 279	82 344	13 209	1 865	15 074	0	97 418
Zobowiązania razem	634 552	347 042	572 813	1 554 407	246 312	102 228	348 540	6 745 331	8 648 278
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	18 362	0	9 007	27 368	9 007	16 515	25 522	0	52 890

Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

Bank pozyskuje finansowanie mające na celu zabezpieczenie płynności na jego bezpieczny bieżący rozwój przede wszystkim poprzez:

- rozwój bazy depozytowej klientów w obszarze detalicznym jako główny element wzrostu źródeł finansowania,
- depozyty instytucjonalne jako finansowanie uzupełniające.

Ponadto, w zależności od sytuacji rynkowej i popytu na produkty depozytowe, Bank zakłada również możliwość emisji obligacji krótkoterminowych.

Bank prowadzi również działalność w zakresie pozyskiwania finansowania długoterminowego ukierunkowaną na poprawę płynności długoterminowej przede wszystkim poprzez:

- rozwój bazy depozytów długoterminowych od osób prywatnych,
- emisje własnych obligacji długoterminowych.

Mając na celu optymalne dostosowanie struktury terminowej źródeł finansowania do struktury posiadanych aktywów, przy podejmowaniu decyzji co do finansowania, Bank bierze pod uwagę poziomy nadzorczych miar płynności oraz wewnętrznie ustanowione limity płynności.

Struktura źródeł finansowania Banku dostosowana jest do potrzeb wynikających z jego działalności kredytowej. Dywersyfikacja źródeł finansowania wg stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2022	Struktura	31 grudnia 2021	Struktura
	tys. zł	%	tys. zł	%
Zobowiązania klientowskie bez środków Poczty Polskiej i Grupy*	7 398 077	86,7%	8 103 862	88,9%
Kapitał własny	416 807	4,9%	404 328	4,4%
Obligacje podporządkowane*	100 000	1,2%	100 000	1,1%
Pozostałe zobowiązania	160 067	1,9%	143 118	1,7%
Zobowiązania Poczty Polskiej i Grupy Poczty*	409 786	4,8%	331 692	3,6%
NBP i inne banki*	2	0,0%	18	0,1%
Wycena instrumentów pochodnych	52 743	0,6%	28 984	0,2%
Razem	8 537 482	100%	9 112 002	100%

* pozycje obejmują wyłącznie wartości kapitału, natomiast wartości odsetek, ESP oraz rezerw są ujęte z pozycji *Pozostałe zobowiązania*, dodatkowo w pozycji *Zobowiązania klientowskie bez środków Poczty Polskiej i Grupy* ujęte są środki MoneyGram

44.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku). Ryzyko rynkowe dotyczy pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych. W Banku ryzyko rynkowe dzieli się na ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe i ryzyko korekty wyceny kredytowej (ryzyko CVA - ang. Credit Valuation Adjustment) i ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych oraz ryzyko koncentracji kapitałowej.

Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest optymalizowanie procesu zarządzania ekspozycjami przy jednoczesnej ochronie wyniku finansowego.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, w których są określone cele zarządzania ryzykiem rynkowym, metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka rynkowego. W regulacjach tych określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym.

W celu zapewnienia wysokich standardów zarządzania ryzykiem rynkowym, zgodnych z najlepszą praktyką bankową Bank dokonuje corocznego przeglądu obowiązujących zasad i procedur.

W Banku występuje organizacyjne wyodrębnienie jednostek odpowiedzialnych za kontrolę, monitorowanie oraz zarządzanie ryzykiem rynkowym.

Raporty ryzyka rynkowego sporządzane są z podziałem na ryzyko stopy procentowej księgi bankowej, ryzyko stopy procentowej księgi handlowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko instrumentów pochodnych i papierów kapitałowych. Dienne raporty służą do zarządzania operacyjnego ryzykiem rynkowym, natomiast raporty okresowe sporządzane są w celach zarządczych.

Bank zawiera transakcje pochodne na małą skalę, a transakcje IRS rozliczane są za pośrednictwem KDPW_CCP. Wymóg kapitałowy z tytułu CVA wyniósł 0 na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych i koncentracji kapitałowej jest w opinii Banku nieznaczące i dotyczyło posiadanych przez Bank udziałów w S.W.I.F.T. s.c.r.l. oraz akcji uprzywilejowanych serii A i C zamiennych na akcje zwykłe serii A Visa Inc., które są wynikiem części zapłaty za akcje Visa Europe. Wartość posiadanych papierów kapitałowych została zaprezentowana w nocie 24 Inwestycyjne aktywa finansowe.

W 2016 roku Bank rozpoczął stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Bank w 2022 roku nie zawiązywał nowych powiązań zabezpieczających oraz nie miało miejsca zakończenie stosowania powiązań aktywnych na dzień 31 grudnia 2021 r. Na dzień 31 grudnia 2022 r. i 31 grudnia 2021 roku Bank posiadał 1 relację zabezpieczającą w ramach rachunkowości zabezpieczeń zawiązaną w styczniu 2020 roku dla portfela kredytów gotówkowych opartych na stawce WIBOR 6M z wykorzystaniem transakcji IRS na kwotę 25 mln zł oraz powiązania zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń dla portfela kredytów gotówkowych opartych na stawce WIBOR 6M z wykorzystaniem transakcji IRS na łączną kwotę 375 mln zł zawarte w 2021 roku. Na koniec 2022 roku łączna wartość transakcji IRS w ramach rachunkowości zabezpieczeń wyniosła 400 mln zł. (200 mln zł z datą zapadalności w roku 2023 oraz 200 mln zł z datą zapadalności w roku 2024). W ramach transakcji IRS Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę WIBOR 6M, a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę od kwoty nominalnej.

W celu pomiaru efektywności zabezpieczenia Bank stosuje metodę tzw. „derywatu hipotetycznego”, polegającą na porównaniu zmian wartości godziwej rzeczywistej transakcji zabezpieczającej z wartością godziwą hipotetycznej transakcji pochodnej, której parametry są dopasowane do parametrów pozycji zabezpieczanej.

44.4. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, na jakie narażony jest wynik finansowy oraz kapitały Banku z powodu niekorzystnych zmian stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej wynika z następujących źródeł:

- ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania – polegającego na niedopasowaniu wielkości przeszacowywanych w danym czasie aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych, ryzyko to wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, w tym przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek,
- ryzyka bazowego – wynikającego z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych produktów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania,
- ryzyka krzywej dochodowości – polegającego na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku,
- ryzyka opcji klienta – powstającego, gdy klient zmienia wielkość i harmonogram przepływów gotówkowych aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych, do czego ma prawo zgodnie z umową kredytową lub depozytową, bez ponoszenia dodatkowych kosztów oraz z różnymi typami instrumentów dłużnych zawierających opcje typu *call* lub *put*, dające możliwość np. wcześniejszego wykupu instrumentu.

Bank dostosowuje zarządzanie ryzykiem stopy procentowej do rodzaju i skali prowadzonej działalności. W Banku ryzyko stopy procentowej dzieli się na ryzyko stopy procentowej księgi bankowej i księgi handlowej.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest kształtowanie struktury aktywów i zobowiązań, zapewniające ochronę wartości bieżącej oraz wyniku odsetkowego Banku dla księgi bankowej, a także uzyskiwanie korzyści finansowych poprzez zawieranie transakcji w instrumentach stopy procentowej na własny rachunek w ramach księgi handlowej, przy zaakceptowanym poziomie ryzyka stopy procentowej.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, które określają między innymi metody:

- identyfikacji ryzyka,
- wyliczania miar ryzyka (pomiar ryzyka),
- limitowania ekspozycji na ryzyko – określanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- monitorowania pozycji i zmian w poszczególnych księgach, portfelach oraz poziomu wykorzystania limitów,
- raportowania ekspozycji na ryzyko,
- zabezpieczania ekspozycji narażonej na ryzyko stopy procentowej.

Pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej księgi bankowej dokonywane jest m.in. za pomocą następujących miar ryzyka:

- BPV (ang. *Basis Point Value*) – oznacza wyrażone w wartościach pieniężnych ryzyko stopy procentowej, jakie wiąże się z utrzymaniem danej pozycji przy zmianie stóp procentowych o jeden punkt bazowy,
 - NII (ang. *net interest income*) – oznacza zmianę wyniku odsetkowego netto będącą różnicą między przychodami i kosztami odsetkowymi przy założonym poziomie zmiany stopy procentowej,
 - wartości luki BPV w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
 - *Duration* – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako średni czas trwania instrumentu lub portfela,
 - wskaźników przedpłat kredytów i zrywalności depozytów dla poszczególnych typów produktów i podmiotów.
- Z kolei pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej księgi handlowej dokonywane jest m.in. za pomocą następujących miar ryzyka:

- BPV oraz wartości luki BPV w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
- wartości zagrożonej (VaR).

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wartość bieżącą pozycji narażonych na ryzyko w oparciu o założone zmiany krzywej dochodowości, a także wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku. Bank w ramach testów warunków skrajnych dokonuje pomiaru swojej ekspozycji z wykorzystaniem zestawu różnych scenariuszy dla ryzyka stopy procentowej. Bank wykorzystuje scenariusze zakładające m.in.:

- nagłe równoległe przesunięcie w górę i w dół krzywej dochodowości na różną skalę,
- nagłe nachylenia i zmiany kształtu krzywej dochodowości (np. rosnące/spadające/niezmienione krótkoterminowe stopy procentowe, kiedy średnioterminowe lub długoterminowe stopy procentowe zmieniają się w innym tempie lub nawet w przeciwnym kierunku),
- ryzyko bazowe (w tym wynikające ze zmian w relacjach między najważniejszymi stopami rynkowymi),
- potencjalne zmiany w zachowaniu różnych rodzajów aktywów lub zobowiązań w ramach zakładanych scenariuszy.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko stopy procentowej księgi bankowej i księgi handlowej:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu Banku i Departamentu Skarbu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Na potrzeby wyliczenia miar ryzyka księgi bankowej wartość bieżąca kredytów i depozytów wyznaczana jest w oparciu o stawki referencyjne wynikające z terminów ich przeszacowania i korekty płynnościowej z wykluczeniem marży komercyjnej realizowanej na produkcie.

W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2021 roku w 2022 poziom ryzyka stopy procentowej Banku mierzonego miarą BPV spadł głównie w wyniku skracania zapadalności obligacji oraz transakcji IRS.

Poniższe tabele przedstawiają poziom ryzyka stopy procentowej księgi bankowej (miara BPV i testy warunków skrajnych - dla przesunięcia krzywej w dół założenie, że oprocentowanie pozycji wrażliwych na ryzyko stopy procentowej nie obniży się poniżej 0%.) według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku.

Zestawienie BPV księgi bankowej

	BPV (1 p.b.)	
	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
księga bankowa	44	(181)

Wyniki testów warunków skrajnych na +/- 200 p.b. księgi bankowej

	Zmiana wartości bieżącej księgi bankowej	
	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
200 p.b. w dół	(13 201)	36 208
200 p.b. w górę	10 096	(33 413)

W przypadku zmienności wyniku odsetkowego dla potencjalnych zmian stóp procentowych nastąpił w 2022 roku spadek wrażliwości Banku na potencjalne obniżki stóp procentowych w wyniku podwyżek stóp procentowych oraz wzrostu oprocentowania depozytów oferowanych przez Bank.

Analiza NII przeprowadzana przez Bank uwzględnia następujące założenia:

- w przypadku spadku stóp: oprocentowanie kredytów nie będzie przekraczało ustawowego oprocentowania maksymalnego a oprocentowanie depozytów (terminowych i rachunków bieżących) nie spadnie poniżej 0%;
- w przypadku wzrostu stóp: dla niewrażliwych rachunków bieżących i oszczędnościowych oprocentowanie nie wzrośnie,
- dla scenariusza spadku stóp procentowych oprocentowanie obligacji skarbowych nie spadnie poniżej 0%;
- zmiana środków opartych na stawkach NBP następuje w terminach posiedzeń RPP.

Poniższa tabela pokazuje zmianę rocznego wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy następujących po dacie bilansowej przy zmianie stóp o +/- 100 p.b. i założonej niezmienności bilansu wg stanu na dzień bilansowy i na 31 grudnia 2021 roku oraz dla zmian stóp o +/- 25 p.b. wg stanu na 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku.

	Zmiana rocznego wyniku odsetkowego	
	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
NII -100 p.b. w dół	(20 390)	(46 760)
NII +100 p.b. w górę	14 866	24 647
NII -25 p.b. w dół	(4 974)	(10 824)
NII +25 p.b. w górę	3 686	6 162

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Banku sklasyfikowane według kryterium ryzyka stopy procentowej – terminu przeszacowania dla pozycji o oprocentowaniu zmiennym lub terminu zapadalności/wymagalności dla pozycji o oprocentowaniu stałym, według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku.

Stan na 31 grudnia 2022	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	235 445	0	0	0	0	29 651	265 096
Należności od innych banków	67 362	0	0	0	0	(54 303)	13 059
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	176	176
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 655 380	1 535 596	630 546	96 008	84	101 158	4 018 772
Inwestycyjne aktywa finansowe:	715 000	0	1 039 260	2 036 187	360 000	(273 641)	3 876 806
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	715 000	0	969 260	1 774 437	245 000	(270 195)	3 433 502
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	0	0	70 000	261 750	115 000	(15 675)	431 075
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	12 229	12 229
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	41 670	41 670
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	75 853	75 853
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	0	0	0	0	0	135 942	135 942
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	110 108	110 108
Razem aktywa	2 673 187	1 535 596	1 669 806	2 132 195	360 084	166 614	8 537 482

Stan na 31 grudnia 2022	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	5 606	0	0	0	0	0	5 606
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów	7 247 257	201 117	254 847	96 867	36	(30 469)	7 769 655
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane	0	50 000	50 000	0	0	617	100 617
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	941	941
Rezerwy	0	0	0	0	0	20 766	20 766
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	170 347	170 347
Kapitały	0	0	0	0	0	416 807	416 807
Razem zobowiązania i kapitały	7 252 863	251 117	304 847	96 867	36	579 009	8 484 739
Luka	(4 579 676)	1 284 479	1 364 959	2 035 328	360 048	(412 395)	52 743
Pozycje pozabilansowe							Razem
Transakcje stopy procentowej:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa	0	0	340 000	320 000	0	0	660 000
Zobowiązania	125 000	175 000	360 000	0	0	0	660 000
Luka	(125 000)	(175 000)	(20 000)	320 000	0	0	0
Luka razem	(4 704 676)	1 109 479	1 344 959	2 355 328	360 048	(412 395)	52 743

Stan na 31 grudnia 2021	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	271 684	0	0	0	0	43 630	315 314
Należności od innych banków	43 063	0	0	0	0	(27 246)	15 817
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	3	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 859 436	1 886 976	713 079	12 033	135	94 917	4 566 576
Inwestycyjne aktywa finansowe:	415 000	0	682 987	2 313 710	877 000	(391 486)	3 897 211
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	415 000	0	682 987	2 263 710	652 000	(407 145)	3 606 552
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	0	0	0	50 000	225 000	4 248	279 248
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	0	0	0	11 411	11 411
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	50 669	50 669
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	75 800	75 800
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	937	937
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	0	0	0	0	0	101 853	101 853
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	87 822	87 822
Razem aktywa	2 589 183	1 886 976	1 396 066	2 325 743	877 135	36 899	9 112 002

Stan na 31 grudnia 2021	Do 1 miesiąca	Od 1 miesiąca do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentowane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	4 312	0	0	0	0	0	4 312
Zobowiązania wobec klientów	7 401 562	356 488	493 371	178 644	115	(11 929)	8 418 251
Zobowiązania podporządkowane	0	50 000	50 000	0	0	(687)	99 313
Rezerwy	0	0	0	0	0	36 243	36 243
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	120 571	120 571
Kapitały	0	0	0	0	0	404 328	404 328
Razem zobowiązania i kapitały	7 405 874	406 488	543 371	178 644	115	548 526	9 083 018
Luka	(4 816 691)	1 480 488	852 695	2 147 099	877 020	(511 627)	28 984
Pozycje pozabilansowe							Razem
Transakcje stopy procentowej:	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa	0	0	0	660 000	0	0	660 000
Zobowiązania	125 000	175 000	360 000	0	0	0	660 000
Luka	(125 000)	(175 000)	(360 000)	660 000	0	0	0
Luka razem	(4 941 691)	1 305 488	492 695	2 807 099	877 020	(511 627)	28 984

44.5 Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz poziomu jego kapitałów z tytułu niekorzystnych zmian kursów walutowych.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ochrona wyniku finansowego z tytułu różnic kursowych oraz uzyskiwanie korzyści finansowych poprzez zawieranie transakcji walutowych na własny rachunek przy zaakceptowanym poziomie ryzyka. Bank ogranicza poziom ryzyka walutowego poprzez przyjęty przez Radę Nadzorczą apetyt w ramach którego wartość całkowitej pozycji walutowej ma nie przekraczać 2% funduszy własnych.

Bank w procesie zarządzania ryzykiem walutowym mierzy to ryzyko poprzez:

- wyliczanie pozycji całkowitej Banku,
- wyliczanie pozycji w poszczególnych walutach,
- wyliczanie wartości zagrożonej (VaR),
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wartość narażona na ryzyko (VaR) definiowana jest jako maksymalna strata, którą może ponieść Bank w założonym horyzoncie czasowym, z określonym prawdopodobieństwem. Bank wylicza wartości VaR metodą symulacji historycznej przy założeniu 99,2% przedziału ufności i 10-dniowego okresu utrzymywania pozycji.

Testy warunków skrajnych będące dopełnieniem miary VaR dla ryzyka walutowego służą określeniu potencjalnej straty, na jaką narażony jest Bank przy wystąpieniu bardzo niekorzystnych (skrajnych) zmian kursów walutowych.

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym Bank codziennie monitoruje:

- wartość pozycji w poszczególnych walutach,
- limity ograniczające wartość VaR oraz całkowitą pozycję walutową,
- limity stop-loss ograniczające wartość straty w okresie dziennym, tygodniowym i miesięcznym.

Statystyka miary VaR dla ryzyka walutowego w 2021 roku oraz wg stanu na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku

	Wartość minimalna w 2022 roku	Wartość maksymalna w 2022 roku	Wartość średnia w 2022 roku	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
VaR	221	526	349	448	276

Na dzień 31 grudnia 2022 roku całkowita pozycja walutowa kształtowała się poniżej 2% funduszy własnych, w związku z powyższym Bank nie wyznaczał dodatniego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Poniższa tabela przedstawia wartość całkowitej pozycji walutowej wg stanu na 31 grudnia 2022 roku i na 31 grudnia 2021 roku.

	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Całkowita pozycja walutowa	5 636	9 501

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko walutowe:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu Banku i Departamentu Skarbu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości pozycji walutowych dla USD, EUR, GBP, CHF według stanu na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku. Wartość maksymalna, minimalna i średnia zostały przedstawione w odniesieniu do wartości bezwzględnych pozycji (w tys. waluty).

	Wartość minimalna w 2022 roku	Wartość maksymalna w 2022 roku	Wartość średnia w 2022 roku	Stan na 31 grudnia 2022	Stan na 31 grudnia 2021
	tys.	tys.	tys.	tys.	tys.
USD	775	2 215	1 202	1 170	1 966
EUR	3	617	154	(317)	(208)
GBP	8	56	31	18	29
CHF	17	55	31	26	28

W 2022 roku i 2021 roku ryzyko walutowe Banku kształtowało się na niskim poziomie, co wynikało z niewielkiego udziału aktywów i zobowiązań walutowych w sumie bilansowej (poniżej 2%). Pozycja walutowa Banku w roku 2022 w większości kształtowała się poniżej 2% funduszy własnych i przyjętego apetytu na ryzyko, jednak miało miejsce jednorazowe przekroczenie przyjętego limitu wewnętrznego i apetytu 2% funduszy własnych, wynikające ze spadku funduszy własnych na początku roku 2022. W wyniku przekroczenia Bank dokonał zmian limitu pozycji walutowej.

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Banku na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku według podziału walutowego.

Stan na 31 grudnia 2022	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
	tys. zł	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
Aktywa	tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	240 488	24 048	5 128	497	113	0	0	63	265 096
Należności od innych banków	5 342	3 939	840	2 097	476	128	27	1 553	13 059
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	176	0	0	0	0	0	0	0	176
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 015 219	3 553	758	0	0	0	0	0	4 018 772
Inwestycyjne aktywa finansowe:	3 864 577	119	25	12 110	2 751	0	0	0	3 876 806
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	3 433 502	0	0	0	0	0	0	0	3 433 502
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	431 075	0	0	0	0	0	0	0	431 075
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	119	25	12 110	2 751	0	0	0	12 229
Rzeczowe aktywa trwałe	41 670	0	0	0	0	0	0	0	41 670
Wartości niematerialne	75 853	0	0	0	0	0	0	0	75 853
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	135 942	0	0	0	0	0	0	0	135 942
Pozostałe aktywa	109 493	432	92	183	42	0	0	0	110 108
Razem aktywa	8 488 760	32 091	6 843	14 887	3 382	128	27	1 616	8 537 482

Stan na 31 grudnia 2022	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
Zobowiązania	tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec innych banków	5 606	0	0	0	0	0	0	0	5 606
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	26 949	0	0	0	0	0	0	0	26 949
Instrumenty finansowe zabezpieczające	25 794	0	0	0	0	0	0	0	25 794
Zobowiązania wobec klientów	7 736 470	28 524	6 082	3 643	828	5	1	1 013	7 769 655
Zobowiązania podporządkowane	100 617	0	0	0	0	0	0	0	100 617
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	941	0	0	0	0	0	0	0	941
Rezerwy	20 766	0	0	0	0	0	0	0	20 766
Pozostałe zobowiązania	170 206	47	10	93	21	0	0	1	170 347
Razem zobowiązania	8 087 349	28 571	6 092	3 736	849	5	1	1 014	8 120 675
Kapitały	416 807	0	0	0	0	0	0	0	416 807
Razem pasywa	8 504 156	28 571	6 092	3 736	849	5	1	1 014	8 537 482
Zaangażowanie netto	(15 396)	3 520	751	11 151	2 533	123	26	602	0
Pozycje pozabilansowe	(21 391)	(5 007)	(1 068)	(6 003)	(1 364)	0	0	0	(32 401)
Aktywa	144 820	832	177	0	0	0	0	0	145 652
Pasywa	166 211	5 839	1 245	6 003	1 364	0	0	0	178 053
Luka	(36 787)	(1 487)	(317)	5 148	1 169	123	26	602	(32 401)

Stan na 31 grudnia 2021	Waluta								Razem
	PLN	EUR	USD	CHF	Pozostałe waluty	PLN	EUR	USD	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	274 125	40 714	8 852	404	100	0	0	71	315 314
Należności od innych banków	8 427	4 305	936	1 745	430	129	29	1 211	15 817
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 560 612	5 964	1 297	0	0	0	0	0	4 566 576
Inwestycyjne aktywa finansowe:	3 885 800	116	25	11 295	2 782	0	0	0	3 897 211
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	3 606 552	0	0	0	0	0	0	0	3 606 552
- wyceniane w zamortyzowanym koszcie	279 248	0	0	0	0	0	0	0	279 248
- nieprzeznaczone do obrotu obowiązkowo wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	116	25	11 295	2 782	0	0	0	11 411
Rzeczowe aktywa trwałe	50 669	0	0	0	0	0	0	0	50 669
Wartości niematerialne	75 800	0	0	0	0	0	0	0	75 800
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	937	0	0	0	0	0	0	0	937
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	101 853	0	0	0	0	0	0	0	101 853
Pozostałe aktywa	82 781	4 914	1 068	127	31	0	0	0	87 822
Razem aktywa	9 041 007	56 013	12 178	13 571	3 343	129	29	1 282	9 112 002

Stan na 31 grudnia 2021	Waluta								Razem w przeliczeniu na PLN
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
Zobowiązania	tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania wobec innych banków	4 312	0	0	0	0	0	0	0	4 312
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	12 802	0	0	0	0	0	0	0	12 802
Instrumenty finansowe zabezpieczające	16 182	0	0	0	0	0	0	0	16 182
Zobowiązania wobec klientów	8 363 479	51 898	11 284	2 437	600	5	1	432	8 418 251
Zobowiązania podporządkowane	99 313	0	0	0	0	0	0	0	99 313
Rezerwy	36 243	0	0	0	0	0	0	0	36 243
Pozostałe zobowiązania	112 354	8 154	1 773	63	16	0	0	0	120 571
Razem zobowiązania	8 644 685	60 052	13 057	2 500	616	5	1	432	8 707 674
Kapitały	404 328	0	0	0	0	0	0	0	404 328
Razem pasywa	9 049 013	60 052	13 057	2 500	616	5	1	432	9 112 002
Zaangażowanie netto	(8 006)	(4 039)	(879)	11 071	2 727	124	28	850	0
Pozycje pozabilansowe	212 656	2 300	500	(2 300)	(566)	0	0	0	212 656
Aktywa	226 136	2 300	500	0	0	0	0	0	228 436
Pasywa	13 480	0	0	2 300	566	0	0	0	15 780
Luka	204 650	(1 739)	(379)	8 771	2 161	124	28	850	212 656

Pochodne instrumenty finansowe

Bank nie jest aktywnym uczestnikiem rynku instrumentów pochodnych, jednak w 2021 roku zwiększył skalę transakcji IRS w celu obniżenia miary NII na wypadek obniżek stóp procentowych. W ramach operacji wykonywanych przez Bank zawierane są transakcje pochodne w celach zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej i dotyczą one transakcji IRS, OIS i FRA w PLN oraz transakcji FX Swap. W 2022 roku oraz 2021 roku Bank nie zawierał spekulacyjnych transakcji pochodnych na własny rachunek oraz transakcji pochodnych z klientami. W 2022 roku Bank zawierał jedynie transakcje FX Swap na rynku międzybankowym.

Bank codziennie wycenia instrumenty pochodne wykorzystując model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Podstawą wyceny są ogólnodostępne stawki oraz kwotowania rynkowe. Skala zawieranych transakcji na instrumentach pochodnych jest niewielka i dotyczy głównie transakcji zawieranych z bankami posiadającymi ratingi inwestycyjne lub poprzez KDPW_CCP (transakcje IRS, OIS i FRA w PLN). Na dzień 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku Bank posiadał transakcje IRS na łączną kwotę 660 mln zł rozliczane przez KDPW_CCP. Na dzień 31 grudnia 2022 roku Bank posiadał 1 transakcję FX Swap na 1,3 mln USD/PLN.

W przypadku transakcji zawartych z bankiem nieposiadającym ratingu inwestycyjnego, Bank w wycenie instrumentów pochodnych uwzględnia ryzyko kredytowe kontrahenta. Wartość korekty CVA stosowanej przez Bank polega na przesunięciu krzywej dyskontującej płatności do otrzymania o stałą marżę. Na dzień 31 grudnia 2022 roku i 2021 roku Bank nie posiada transakcji dla których stosuje korektę CVA.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji w instrumentach pochodnych:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu Banku i Departamentu Skarbu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wycenę instrumentów pochodnych o założone zmiany krzywej dochodowości.

44.6 Ryzyko operacyjne

Bank określa pojęcie ryzyka operacyjnego jako ryzyko poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji, którymi zarządza się odrębnie, natomiast uwzględnia ryzyko prawne.

W ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank zarządza ryzykiem prawnym rozumianym jako ryzyko poniesienia strat na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji, ich niestabilności, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno-prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub innych organów w sprawach spornych prowadzonych z innymi podmiotami.

Zgodnie z przyjętymi założeniami w Banku funkcjonuje struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmująca wszystkie komórki organizacyjne, Oddziały, Placówki i Mikrooddziały. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez wszystkich dyrektorów w podległych im komórkach organizacyjnych i lokalizacjach.

W ramach bieżącego zarządzania podejmowane są działania mające na celu ocenę skali występującego ryzyka, ograniczenie skutków występujących zdarzeń oraz redukcję możliwości wystąpienia ryzyka w przyszłości. Nadzór nad całościowym procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym sprawuje Zarząd Banku, a Rada Nadzorcza Banku za pośrednictwem Komitetu Ryzyka sprawuje nadzór nad realizacją postanowień oraz monitorowanie przestrzegania strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym stanowiącej element Strategii zarządzania ryzykiem. Funkcję opiniodawczą w zakresie podejmowanych działań mających wpływ na ryzyko operacyjne pełni Komitet Ryzyka Operacyjnego. Funkcja koordynowania procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym została umiejscowiona w Pionie Ryzyka.

Każdy pracownik w ramach swojego stanowiska pracy identyfikuje zdarzenia ryzyka operacyjnego, które są rejestrowane w dedykowanej do tego celu bazie danych. Zdarzenia są na bieżąco weryfikowane przez, tzw. menadżerów ryzyka operacyjnego oraz monitorowane przez komórkę koordynującą zarządzanie ryzykiem operacyjnym w skali całego Banku. Monitorowanie zagrożeń pozwala na podejmowanie działań w zakresie ograniczania skutków zdarzeń oraz wdrażania dodatkowych mechanizmów kontrolnych. Bank nieustannie optymalizuje procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym w ramach struktur Banku oraz w obszarze współpracy z Poczta Polska i Poczta Polska Dystrybucja, jak również z podmiotami zewnętrznymi, w szczególności świadczącymi usługi outsourcingowe powierzone na gruncie ustawy Prawo bankowe oraz wytycznych EBA.

W celu zapewnienia wysokich standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym zgodnych z najlepszą praktyką bankową, Bank dodatkowo dokonuje corocznego przeglądu między innymi procedur związanych z realizacją Zasad Polityki bezpieczeństwa Banku Pocztowego S.A., w tym przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy, przeciwdziałaniu przestępczości, zasad organizacji ochrony zasobów, zarządzania ciągłością działania, ochrony danych osobowych,

informacji niejawnych i tajemnicy przedsiębiorcy oraz zasad zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych.

Bank rejestruje zdarzenia ryzyka operacyjnego i w bazach ryzyka operacyjnego zbiera również informacje dotyczące zdarzeń ryzyka operacyjnego powiązanych z ryzykiem kredytowym, w tym np. informacje na temat przypadków podania nieprawdy w dokumentach wymaganych do udzielenia kredytu.

Działania zaradcze podejmowane przez Bank w roku 2022, które miały na celu ograniczenie poziomu ryzyka operacyjnego, obejmowały między innymi:

- wdrożenie i dalsze doskonalenie nowych narzędzi w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego, realizowaną rozbudowę narzędzi antyfraudowych do ochrony bankowości elektronicznej i obsługi kart płatniczych oraz modernizację narzędzi w obszarze AML, ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- wdrożone dalsze udoskonalone formy szkoleniowe w obszarze bezpieczeństwa,
- wzmocnienie świadomości pracowników Banku w zakresie powszechności występowania ryzyka operacyjnego i bezpieczeństwa Banku poprzez różne formy szkoleniowe oraz cykliczną komunikację w zakresie zasad bezpieczeństwa,
- pozyskiwanie zasobów kadrowych o wysokim poziomie kwalifikacji,
- dokonanie pogłębionego przeglądu Kluczowych Wskaźników Ryzyka (tzw. wskaźników KRI) oraz wdrożenie dodatkowych mechanizmów kontrolnych mających ograniczyć nieprawidłowości generujących straty operacyjne.

Rada Nadzorcza Banku za pośrednictwem Komitetu Ryzyka, Zarząd Banku oraz Komitet Ryzyka Operacyjnego otrzymują cykliczne raporty dotyczące ryzyka operacyjnego.

45. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Banku ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Bank kapitałów własnych na poziomie nie niższym, niż wymagany przez zewnętrzne i wewnętrzne regulacje. Regulacje te uzależniają wymagany poziom kapitałów od skali działalności i ryzyka podejmowanego przez Bank.

Mając na uwadze powyższy cel Bank regularnie:

- identyfikuje ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- zarządza ryzykami istotnymi,
- wyznacza kapitał wewnętrzny, który zobowiązuje się posiadać na wypadek materializacji ryzyka,
- kalkuluje i raportuje miary adekwatności kapitałowej,
- alokuje kapitał wewnętrzny na obszary biznesowe,
- przeprowadza testy warunków skrajnych,
- porównuje potrzeby kapitałowe z posiadanym poziomem kapitałów własnych,
- integruje proces oceny adekwatności kapitałowej z procesem opracowywania Strategii Banku, planów finansowych i sprzedażowych,
- zarządza bilansem w celu ograniczenia wzrostu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty w celu bieżącego monitorowania adekwatności kapitałowej:

- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz dla Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitetu Ryzyka Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku.

Bank dokonuje corocznego przeglądu obowiązujących zasad i procedur.

Bank przed decyzją KNF w zakresie zaliczenia wyniku I kwartału 2022 roku do kapitału podstawowego Tier 1 naruszył wymóg połączonego bufora dla miary Tier 1 w okresie kwiecień - czerwiec 2022 roku (minimalna wartość Tier 1 wyniosła w tym okresie 7,89% przy poziomie regulacyjnym miary z wymogiem połączonego bufora 8,5%) i miary TCR w czerwcu 2022 roku (wartość TCR 10,499% przy poziomie regulacyjnym miary z wymogiem połączonego bufora 10,5%). Przekroczenie zostało wyeliminowane wraz z korektą kapitału podstawowego Tier 1 po ww. decyzji KNF i nie występowało w 2022 roku. Dodatkowo, pomimo zaliczenia wyników I i II kwartału do kapitału podstawowego Tier 1, Bank przejściowo w 2022 roku nie spełniał dodatkowego narzutu kapitałowego P2G dla miary Tier1 (w okresie luty, kwiecień-czerwiec i wrzesień-październik) oraz dla miary TCR (w okresie kwiecień-maj i październik). W okresach wskazanych powyżej maksymalne niedotrzymanie narzutu kapitałowego P2G, wynoszącego na daty przekroczeń 1,63%, wyniosło: dla miary Tier 1 1,26%, a dla miary TCR 0,62%.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku poziom współczynnika wypłacalności TCR, współczynnika kapitału Tier 1, wewnętrznego współczynnika wypłacalności oraz wskaźnik dźwigni finansowej Banku kształtował się powyżej wymaganego minimalnego poziomu regulacyjnego. W związku z uchyleniem przez Ministra Finansów z dniem 19 marca 2020 roku obowiązku stosowania przez instytucje bufora ryzyka systemowego, minimalny poziom regulacyjny dla współczynnika wypłacalności TCR, uwzględniający wymóg połączonego bufora na koniec grudnia 2021 roku wynosi 10,5%, natomiast dla współczynnika Tier 1 wynosi 8,5%. Minimalna wartość wskaźnika dźwigni wynikająca z rozporządzenia CRR wynosi 3,0%. Aktualny minimalny poziom regulacyjny dla współczynnika wypłacalności Tier 1 z buforem P2G na koniec grudnia 2022 roku wynosi 10,18%, natomiast dla współczynnika wypłacalności TCR z buforem P2G na koniec grudnia 2022 roku wynosi 12,18%.

Od 1 stycznia 2023 r. w związku z zakończeniem obowiązywania większości przepisów przejściowych, dotyczących łagodzenia wpływu MSSF oraz tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR, spadły wartości kapitału Tier 1 i funduszy własnych. Według stanu na dzień 31 stycznia 2023 roku Bank naruszył poziom wewnętrznego współczynnika wypłacalności wynikającego z art. 128 Prawa Bankowego osiągając poziom 7,60% (przy minimum nadzorczym 8,0%) oraz nie dotrzymał dodatkowego narzutu P2G w wysokości 1,68 %, osiągając dla miary Tier 1 poziom 9,12% (przy minimum nadzorczym z narzutem P2G w wysokości 10,18% - niedobór do pokrycia narzutu P2G 1,06 p.p.) i dla miary TCR osiągając poziom 11,58% (przy minimum nadzorczym z narzutem P2G w wysokości 12,18% - niedobór pokrycia narzutu P2G 0,6 p.p.). Oba naruszenia zostaną wyeliminowane z chwilą zwiększenia kapitału podstawowego Tier 1, co będzie efektem przeznaczenia całego wyniku finansowego za rok 2022 na zasilenie kapitału rezerwowego zgodnie z projektem uchwały o podziale zysku przygotowanym przez Zarząd Banku na Zwyczajne Walne Zgromadzenie, zatwierdzające sprawozdanie finansowe.

Fundusze własne i współczynnik wypłacalności

Dla celów wyznaczania funduszy własnych Bank stosuje metody wynikające z Rozporządzenia CRR. Fundusze własne Banku składają się z funduszy podstawowych Tier 1 (CET1) oraz funduszy Tier 2 w ujęciu jednostkowym (Bank na mocy przepisów Rozporządzenia CRR zwolniony jest z ustalenia wymogów kapitałowych na poziomie skonsolidowanym).

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku fundusze podstawowe Tier 1 Banku obejmowały:

- instrumenty kapitałowe spełniające warunki, o których mowa w Rozporządzeniu CRR,
- agio emisyjne związane z instrumentami, o których mowa w punkcie powyżej,
- zyski zatrzymane, w tym zyski lub straty z bieżącego okresu po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia przez właściwy organ,
- skumulowane inne całkowite dochody, w tym niezrealizowane zyski i straty wyceniane wg wartości godziwej (w kwotach uwzględniających przepisy przejściowe, o których mowa w art. 467 oraz 468 Rozporządzenia CRR), z wyłączeniem zysków i strat dotyczących zabezpieczenia przepływów pieniężnych,
- kapitały rezerwowe,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego,
- inne pozycje funduszy podstawowych Tier 1, określone w rozporządzeniu CRR,

i uwzględniały korekty z tytułu:

- wartości niematerialnych według ich wyceny bilansowej,
- filtrów ostrożnościowych,
- aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, w kwocie przekraczającej 10% kapitału podstawowego,
- MSSF9 w zakresie oczekiwanych strat kredytowych w okresie stosowania przepisów przejściowych,
- niedoboru pokrycia z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych.

Według stanu na 31 grudnia 2022 roku fundusze Tier 2 Banku stanowiły środki pieniężne pochodzące z dwóch emisji obligacji podporządkowanych po 50 mln zł każda (przeprowadzonych odpowiednio w 2016 roku oraz 2017 roku). Bank w dniu 15 stycznia 2021 roku dokonał spłaty pożyczki podporządkowanej w związku z zakończeniem okresu określonego w umowie.

Bank od 30 września 2021 roku stosuje przepisy w zakresie tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR. W sytuacji znacznej przeceny portfela papierów wartościowych znacząco podnosi to wartość kapitału Tier 1 na potrzeby wyliczenia miar kapitałowych.

Fundusze własne	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Kapitał podstawowy Tier 1	382 065	463 098
Kapitał własny:	446 267	531 837
Opłacone instrumenty kapitałowe	128 278	128 278
Agio	127 111	127 111
Skumulowane inne całkowite dochody	(178 853)	(62 243)
Kapitał rezerwowy	242 662	211 622
Fundusze ogólne ryzyka bankowego	127 069	127 069
Zyski zatrzymane, w tym:	49 259	0
Zyski zatrzymane w poprzednich latach	0	0
Zysk lub strata bieżącego okresu (rocznego)	105 035	31 042
Część nieznanego zysku bieżącego (rocznego)	(55 776)	(31 042)
Inne korekty funduszy własnych:	(135 324)	(104 544)
Inne wartości niematerialne	(42 916)	(50 403)
Korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	(3 499)	(3 647)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych	(88 851)	(50 494)
Niedobór pokrycia z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	(58)	0
Przejściowe odwrócenie wpływu MSSF 9	21 863	35 805
Kapitał uzupełniający Tier 2	80 536	93 911
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier 2	80 536	93 911
Fundusze własne	462 601	557 009

* Bank zastosował przepisy Rozporządzenia delegowanego (UE) 2020/2176 z dnia 12 listopada 2020 roku w wyniku, czego pozycja innych wartości niematerialnych różni się od wartości wykazanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej o wartość ostrożnie wycenianych aktywów będących oprogramowaniem

Wymogi kapitałowe	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
	tys. zł	tys. zł
Wymogi kapitałowe dla ryzyka kredytowego, kredytowego kontrahenta, rozmycia i dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie, w tym dla ekspozycji	215 905	255 367
z wagą ryzyka 2%	10	17
z wagą ryzyka 20%	1 117	1 601
z wagą ryzyka 35%	50 334	61 864
z wagą ryzyka 50%	2	291
z wagą ryzyka 75%	78 765	87 720
z wagą ryzyka 100%	68 272	82 816
z wagą ryzyka 150%	7 865	10 722
z wagą ryzyka 250%	9 418	10 272
z tytułu wkładu do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania	122	64
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	39 720	42 493
Całkowity wymóg kapitałowy	255 625	297 860
Współczynnik wypłacalności	14,5%	15,0%
Tier 1	12,0%	12,4%

W związku z dostosowaniem wyliczeń regulacyjnych wymogów kapitałowych uwzględniających przepisy przejściowe dotyczące złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 oraz przepisy w zakresie tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR, fundusze własne Banku wyliczane dla potrzeb adekwatności kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2022 roku są wyższe o 154,8 mln zł w porównaniu z wyliczeniami funduszy własnych nieuwzględniających rozwiązań przejściowych. Bank zgodnie z Wytycznymi zmieniającymi wytyczne EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 informacji na temat okresu przejściowego służącego łagodzeniu skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych w celu zapewnienia zgodności z ukierunkowanymi zmianami rozporządzenia CRR wprowadzonymi w trybie przyspieszonym w odpowiedzi na pandemię Covid-19 (EBA/GL/2020/12 z 11.08.2020) przedstawia dane wg Załącznika I do w/w wytycznych, tj. wzoru na potrzeby

porównania funduszy własnych instytucji oraz współczynnika kapitałowego oraz wskaźnika dźwigni finansowej z uwzględnieniem i bez uwzględnienia zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 oraz tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Poniższa tabela prezentuje wpływ stosowanych przepisów przejściowych na wskaźniki kapitałowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz okres porównywalny.

Fundusze własne		31 grudnia 2022	31 grudnia 2021
		tys. zł	tys. zł
Dostępny kapitał (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET 1)	382 065	463 098
2	Kapitał podstawowy Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	358 015	423 712
2a	Kapitał podstawowy Tier 1, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	251 277	303 910
3	Kapitał Tier 1	382 065	463 097
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	358 015	423 712
4a	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	251 277	303 910
5	Łączny kapitał	462 601	557 009
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	438 552	517 624
6a	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	331 813	397 822
7	Aktywa wazone ryzykiem ogółem	3 195 316	3 723 254
8	Aktywa wazone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	3 173 072	3 694 834
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,0%	12,4%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych	11,3%	11,5%
10a	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	7,9%	8,2%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,0%	12,4%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	11,3%	11,5%
12a	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	7,9%	8,2%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,5%	15,0%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	13,8%	14,0%
14a	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	10,5%	10,8%
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni finansowej	8 465 559	9 173 202
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	4,5%	5,1%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat kredytowych	4,2%	4,6%
17a	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano tymczasowego traktowania niezrealizowanych zysków i strat wycenianych według wartości godziwej przez inne całkowite dochody zgodnie z art. 468 rozporządzenia CRR	3,0%	3,3%

Podpisy wszystkich członków Zarządu

6 marca 2023 roku Jakub Słupiński Prezes Zarządu

6 marca 2023 roku Michał Leski Członek Zarządu

6 marca 2023 roku Piotr Piechota Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

6 marca 2023 roku Tomasz Mrotek Zastępca Dyrektora
Departamentu Rachunkowości